

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 17. maijā
(OR. en)

8656/21

Starpiestāžu lieta:
2018/0244(CNS)

ACP 39
PTOM 10
GROENLAND 2
COEST 99
CADREFIN 235
FIN 352
POLGEN 67
PECHE 137
ENV 296
EEE 17
RELEX 416

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Patstāvīgo pārstāvju komiteja
Iepr. dok. Nr.:	10150/18
Temats:	Projekts PADOMES LĒMUMS par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses

Pielikumā ir pievienots minētā Padomes lēmuma projekta teksta projekts.

Projekts

PADOMES LĒMUMS

par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses

(Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 203. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ¹,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

¹ Atzinums (xx/xx/xxxx) (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

tā kā:

- (1) Ar šo lēmumu paredz noteikumus un procedūru attiecībā uz ES asociāciju ar aizjūras zemēm un teritorijām (AZT), tostarp Grenlandi, un aizstāj Padomes Lēmumu 2013/755/ES ² ("Lēmums par aizjūras asociāciju") un Padomes Lēmumu 2014/137/ES ³ ("Lēmums par Grenlandi").
- (2) Saskaņā ar 204. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) LESD 198.–203. panta noteikumi ir piemērojami Grenlandei, ievērojot īpašos noteikumus, kas izklāstīti LESD 34. protokolā par īpašo režīmu Grenlandei. Saskaņā ar Līgumu par Grenlandi ⁴ attiecības starp Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses, reglamentē Padomes Lēmums 2014/137/ES ⁵, kurā uzsvērtas ciešās vēsturiskās, politiskās, ekonomiskās un kultūras saiknes starp Savienību un Grenlandi un konkrēti noteikts, kāda ir to partnerība un sadarbība. Lēmums 2014/137/ES ir spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim.
- (3) No 2021. gada 1. janvāra Savienības atbalsts AZT, ko iepriekš finansēja no Eiropas Attīstības fonda (EAF), būtu jāfinansē no Savienības vispārējā budžeta.
- (4) Lai racionalizētu ārējās finansēšanas instrumentu skaitu un to darbību, attiecības ar visām AZT, tostarp Grenlandi, būtu jāpārgrupē, aizstājot Lēmumu par aizjūras asociāciju un Lēmumu par Grenlandi ar vienu lēmumu.

² Lēmums 2013/755/ES (2013. gada 25. novembris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju"), OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.

³ Lēmums 2014/137/ES (2014. gada 14. marts) par attiecībām starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses ("Lēmums par Grenlandi"), OV L 76, 15.3.2014., 1. lpp.

⁴ Līgums, ar kuru attiecībā uz Grenlandi groza Eiropas Kopienų dibināšanas līgumus, OV L 29, 1.2.1985., 1. lpp.

⁵ OV L 76, 15.3.2014., 1. lpp.

- (5) Saskaņā ar šo lēmumu īstenotajai partnerībai vajadzētu ņemt vērā, ka arī turpmāk tiks uzturētas ciešas attiecības starp Savienību, no vienas puses, un visām AZT, no otras puses.
- (6) Padome 2003. gadā vienojās Savienības un Grenlandes turpmākās attiecības pēc 2006. gada balstīt uz visaptverošu ilgtspējīgas attīstības partnerību, kas ietvertu īpašu zivsaimniecības nolīgumu, par kuru sarunas risināmas saskaņā ar vispārīgiem noteikumiem un principiem, kas attiecas uz šādiem nolīgumiem.
- (7) Kopīgajā deklarācijā par attiecībām starp Eiropas Savienību un Grenlandi, ko 2015. gada 19. martā Briselē parakstīja Eiropas Savienība, no vienas puses, un Grenlandes valdība un Dānijas valdība, no otras puses, ir uzsvērtas ciešās vēsturiskās, politiskās, ekonomiskās un kultūras saiknes starp Savienību un Grenlandi un pausta apņemšanās vēl vairāk nostiprināt attiecības un sadarbību, pamatojoties uz plašām kopīgām interesēm, un savstarpējām attiecībām piešķirt ilgtermiņa perspektīvu.
- (8) Šajā jaunajā lēmumā būtu jāuzsver specifiskās iezīmes, kas piemīt partnerībai starp Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dāniju, no otras puses, piemēram, mērķis saglabāt ciešas un noturīgas saiknes starp Savienību, Grenlandi un Dāniju, Grenlandes ģeostratēģiskā stāvokļa atzīšana, politikas dialoga starp Grenlandi, Dāniju un Savienību nozīmīgums, tas, ka starp Savienību un Grenlandi ir noslēgts zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums, un iespējamā sadarbība Arktikas jautājumos. Tam vajadzētu būt kā atbildei uz globālām problēmām, nodrošinot iespēju izstrādāt proaktīvu rīcības programmu un rīkoties savstarpējās interesēs, jo īpaši ņemot vērā to, ka pieaug klimata pārmaiņu ietekme uz cilvēku darbību un vidi, jūras transportu, dabas resursiem, tostarp izejvielām un zivju krājumiem, kā arī uz pētniecību un inovāciju.

- (9) LESD un tā sekundārie tiesību akti netiek automātiski piemēroti AZT, izņemot vairākus noteikumus, ar ko nepārprotami noteikts pretējais. Lai arī AZT nav trešās valstis, tās neveido daļu no vienotā tirgus un tām jānodrošina atbilstība trešām valstīm noteiktajām prasībām attiecībā uz tirdzniecību, jo īpaši izcelsmes noteikumiem, veselības un fītosanitārajiem standartiem un aizsargpasākumiem.
- (10) Īpašās attiecības starp Savienību un AZT virzās no attīstības sadarbības pieejas uz abpusēju partnerību, lai atbalstītu AZT ilgtspējīgu attīstību. Līdz šim sasniegtais progress tiek konsolidēts un nostiprināts. Turklāt solidaritātei starp Savienību un AZT būtu jābalstās uz to unikālajām attiecībām un to piederību tai pašai "Eiropas ģimenei".
- (11) Pilsoniskās sabiedrības ieguldījumu AZT attīstībā var sekmēt, nostiprinot pilsoniskās sabiedrības organizācijas visās sadarbības jomās.
- (12) Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam ("Programma 2030. gadam"), ko Apvienoto Nāciju Organizācija pieņēma 2015. gada septembrī, ir starptautiskās sabiedrības atbildes reakcija uz pasaules mēroga problēmajautājumiem un tendencēm saistībā ar ilgtspējīgu attīstību. Programma 2030. gadam, kuras centrālā ass ir ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM), Parīzes nolīgums par klimata pārmaiņām un Adisabebas rīcības programma, ir pārveidojošs satvars ar mērķi izskaust nabadzību un panākt ilgtspējīgu attīstību visā pasaulē. Tā ir universāla pēc tvēruma un piedāvā visaptverošu kopīgu rīcības satvaru, kas attiecas gan uz Savienību, gan tās partneriem. Tajā attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību ir līdzsvarota ekonomiskā, sociālā un vides dimensija, atzīstot svarīgās savstarpējās saiknes starp tās mērķiem un uzdevumiem. Programmas 2030. gadam mērķis ir "nevienu neatstāt novārtā". Tās īstenošana tiks cieši koordinēta ar citām starptautiskajām saistībām. Saskaņā ar šo lēmumu īstenotajās darbībās īpaša uzmanība tiks pievērsta ilgtspējīgas attīstības mērķu savstarpējām saiknēm un integrētām darbībām, ar kurām var radīt papildu ieguvumus un saskaņotā veidā sasniegt vairākus mērķus. Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm ir būtiska nozīme IAM sasniegšanā, un tie ir transversāli jautājumi visā Programmā 2030. gadam.

- (13) Asociācijai starp Savienību un AZT arī turpmāk būtu jābalstās uz trim galvenajiem pīlāriem – konkurētspējas veicināšanu, izturētspējas stiprināšanu un neaizsargātības mazināšanu un sadarbības un integrācijas veicināšanu starp AZT un pārējiem partneriem, un kaimiņu reģioniem.
- (14) Savienības finansiālajam atbalstam, kas piešķirts saistībā ar partnerību, būtu jānodrošina Eiropas perspektīva AZT attīstībai un jāveicina ciešu un noturīgu saikņu nostiprināšana ar tām, vienlaikus, pamatojoties uz kopīgām vērtībām un vēsturi, kas saista partneres, stiprinot AZT kā Savienības priekšposteņu pozīcijas.
- (15) Ņemot vērā AZT ģeogrāfiskās atrašanās vietas un neraugoties uz attiecīgā ģeogrāfiskajā teritorijā esošā ikviena dalībnieka atšķirīgo statusu attiecībā pret Savienības tiesību aktiem, sadarbība starp tām un kaimiņvalstīm būtu jāīsteno visu pušu interesēs, jo īpaši koncentrējoties uz kopēju interešu jomām un veicinot Savienības vērtību un standartu ievērošanu.
- (16) Intrareģionālas sadarbības attīstīšana ir viena no savstarpēju interešu prioritātēm. Veicot intrareģionālās darbības, būtu jācenšas panākt līdzsvaru attiecīgā gadījumā starp Klusā okeāna, Indijas okeāna, Karību jūras, Atlantijas okeāna un Arktikas reģioniem.
- (17) AZT sastopas ar īpašiem ierobežojumiem savas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ. Īstenojot šo lēmumu, jo īpaši būtu jāņem vērā ierobežojumi, ko rada to attālinātība vai ārkārtīgi liela attālinātība.
- (18) Īstenojot šo lēmumu, būtu jāņem vērā AZT sociālā un ekonomiskā situācija, jo īpaši attiecībā uz tām AZT, kuras ir tiesīgas saņemt oficiālo attīstības palīdzību, pamatojoties uz ESAO-DAC OAP saņēmēju sarakstu.

- (19) Daudzas AZT atrodas kaimiņos tālākajiem reģioniem, kas minēti LESD 349. pantā, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīm un citām trešām valstīm vai teritorijām ⁶, un tām ir kopējas vajadzības ar saviem kaimiņiem – sākot no pielāgošanās klimata pārmaiņām, to mazināšanas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas, līdz pat ar okeāniem saistītiem jautājumiem, ekonomikas dažādošanai un dabas katastrofu riska mazināšanai.
- (20) Komisijas 2017. gada 24. oktobra paziņojumā "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem" ⁷, AZT un ES 15. un 16. foruma secinājumos un Komisijas ieteikumos sarunām par partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un ĀKK valstīm ⁸ ir pausts aicinājums pastiprināt reģionālās sadarbības programmas, iesaistot tajās AZT un to kaimiņvalstis.
- (21) AZT pastāv plaša sauszemes un jūras bioloģiskā daudzveidība. Klimata pārmaiņas ietekmē AZT dabisko vidi un apdraud to ilgtspējīgu attīstību. Darbības bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanas, katastrofu riska mazināšanas, dabas resursu ilgtspējīgas pārvaldības jomā un ilgtspējīgas enerģētikas un vides drošības veicināšana palīdz AZT pielāgoties klimata pārmaiņām un tās mazināt. Asociācijas mērķim vajadzētu būt – nodrošināt bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanu, atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu kā nozīmīgu elementu ilgtspējīgas attīstības sasniegšanai.
- (22) Savienība un AZT saskaņā ar to starptautiskajām saistībām atkārtoti apstiprina savas tiesības, pamatojoties uz vides un sabiedrības veselības apsvērumiem, reglamentēt atkritumu ietekmi.

⁶ Ar terminu "teritorijas" apzīmē 12 Apvienotās Karalistes AZT, kuras 2017. gada 29. martā, kad Eiropadome saņēma paziņojumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu, bija minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību II pielikumā.

⁷ COM (2017) 623 final, 24.10.2017.

⁸ COM (2017) 763 final, 12.12.2017.

- (23) Ņemot vērā to, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām atbilstīgi Savienības saistībām īstenot Parīzes nolīgumu un Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, šī programma palīdzēs Savienības politikā integrēt rīcību klimata jomā un sasniegt vispārēju mērķi, proti, 30 % no Savienības budžeta izdevumiem paredzēt klimata mērķu sasniegšanai. Paredzams, ka saskaņā ar šo programmu veikto darbību ieguldījums klimata mērķu sasniegšanā būs 25 % no tās kopējā finansējuma. Attiecīgās darbības tiks apzinātas programmas īstenošanas gaitā, un kopējais ieguldījums no šīs programmas būtu jāiekļauj attiecīgos uzraudzības, izvērtēšanas un pārskatīšanas procesos. Lai palīdzētu apturēt un pretējā virzienā pavērst bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, šai programmai būtu jāpalīdz sasniegt mērķi, proti, 2024. gadā 7,5 % no gada izdevumiem saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu atvēlēt bioloģiskās daudzveidības mērķiem un 2026. un 2027. gadā bioloģiskās daudzveidības mērķiem atvēlēt 10 % no gada izdevumiem saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, vienlaikus ņemot vērā starp klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem pastāvošo pārklāšanos.
- (24) Attiecībās starp Savienību un AZT būtu jāatzīst, cik svarīga nozīme varētu būt AZT, tām veicinot ES saistību izpildi saskaņā ar daudzpusējiem nolīgumiem vides jomā.
- (25) Savienība un AZT atzīst to, cik īpaša nozīme ir izglītībai un profesionālajai apmācībai, lai panāktu AZT ilgtspējīgu attīstību.
- (26) Asociācijai starp Savienību un AZT būtu jāņem vērā un jāveicina AZT kultūras daudzveidības un identitātes saglabāšana.
- (27) Tirdzniecībai un ar to saistītai sadarbībai starp Savienību un AZT būtu jāveicina tas, ka tiek sasniegts mērķis – ilgtspējīga ekonomikas attīstība, sociālā attīstība un vides aizsardzība.

- (28) Ar šo lēmumu arī turpmāk paredzēs elastīgus izcelsmes noteikumus, tostarp attiecībā uz izcelsmes kumulāciju. Kumulācijai vajadzētu būt iespējamai ne tikai ar AZT un ekonomisko partnerattiecību nolīguma (EPN) valstīm, bet – ievērojot konkrētus nosacījumus – arī attiecībā uz izstrādājumiem, kuru izcelsme ir valstis, kam Savienība piemēro brīvās tirdzniecības nolīgumu, kā arī attiecībā uz izstrādājumiem, ko ieved Savienībā bez ievedmuitas nodokļiem un kvotām saskaņā ar Savienības vispārējo preferenču sistēmu, tāpat ievērojot nosacījumus. Šie nosacījumi ir nepieciešami, lai novērstu tirdzniecības pasākumu apiešanu un nodrošinātu kumulācijas vienošanās pareizu darbību.
- (29) Būtu jāatjaunina AZT izcelsmes apliecināšanas procedūras attiecīgo uzņēmēju un iestāžu interesēs AZT. Būtu arī attiecīgi jāatjaunina noteikumi par administratīvo sadarbību starp Savienību un AZT.
- (30) Turklāt tiks paredzēti sīki izstrādāti drošības un uzraudzības noteikumi, kuri tiks uzturēti, lai AZT un Savienības kompetentajām iestādēm, kā arī ekonomikas dalībniekiem dotu iespēju paļauties uz skaidriem un pārredzamiem noteikumiem un procedūrām. Visbeidzot, tā ir kopēju interešu lieta – nodrošināt, ka tiek pareizi piemērotas procedūras un kārtība, kas ļauj AZT eksportēt preces uz Savienību bez ievedmuitas nodokļiem un kvotām.
- (31) Ņemot vērā integrācijas mērķus un pasaules tirdzniecības attīstību pakalpojumu un darījumdarbības jomā, ir jāatbalsta pakalpojumu tirgu attīstība un ieguldījumu iespējas, uzlabojot AZT pakalpojumu un ieguldījumu piekļuvi Savienības tirgum. Šajā ziņā Savienībai būtu jāpiedāvā AZT vislabvēlīgākais režīms, kādu piedāvā jebkuram citam tirdzniecības partnerim, izmantojot visaptverošas lielākās labvēlības režīma klauzulas, vienlaikus nodrošinot elastīgākas iespējas AZT tirdzniecības attiecībām, ierobežojot procedūras, ko AZT piedāvā Savienībai, tādā mērogā, ko piedāvā citām tirdzniecības lielvarām.

- (32) Sadarbībai finanšu pakalpojumu jomā starp Savienību un AZT būtu jāpalīdz veidot drošāku, stabilāku, pārredzamāku finanšu sistēmu, kas ir svarīga pasaules finanšu stabilitātes uzlabošanai un ilgtspējīgas izaugsmes sekmēšanai. Centieniem šajā jomā būtu jākoncentrējas uz konvergenci ar starptautiski saskaņotiem standartiem un AZT tiesību aktu tuvināšanu Savienības *acquis* finanšu pakalpojumu jomā. Pienācīga uzmanība būtu jāpievērš AZT iestāžu administratīvo spēju stiprināšanai, tostarp uzraudzības jomā.
- (33) Savienības finansiālais atbalsts būtu jāpiešķir jomās, kurās tam ir vislielākā ietekme, ņemot vērā Savienības spējas darboties pasaules mērogā un risināt globālus uzdevumus, piemēram, nabadzības izskaušana, ilgtspējīga un iekļaujoša attīstība vai demokrātijas, labas pārvaldības, cilvēktiesību un tiesiskuma veicināšana pasaules mērogā, Savienības ilgtermiņa un paredzamo iesaistīšanos attīstības atbalsta sniegšanā un tās koordinējošo lomu attiecībā uz savām dalībvalstīm.
- (34) Efektivitātes, vienkāršošanas un AZT iestāžu pārvaldības spēju atzīšanas interesēs AZT piešķirtie finanšu resursi būtu jāpārvalda, pamatojoties uz abpusēju partnerību. Turklāt AZT iestādēm būtu jāuzņemas atbildība par to politikas virzienu formulēšanu un īstenošanu, par kuriem puses vienojušās kā par sadarbības stratēģijām. Plānošanas un īstenošanas noteikumos un procesā būtu jāņem vērā tas, ka AZT rīcībā esošie administratīvie un cilvēkresursi ir ierobežoti.
- (35) Ar šo lēmumu paredz AZT asociācijai ar Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") piešķiramo finansējumu, kas veidos Eiropas Parlamenta un Padomes galveno atsaucē summu ikgadējās budžeta procedūras laikā Iestāžu [---] nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību 16. punkta nozīmē.

- (36) Uz šo lēmumu attiecas horizontālie finanšu noteikumi, ko pieņēmis Eiropas Parlaments un Padome, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir paredzēti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas, netiešu izpildi, un paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, iekļauj arī vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.
- (37) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo lēmumu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt konkrētos darbību mērķus un sasniegt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Būtu arī jāapsver vienreizēju maksājumu, vienotas likmes un vienības izmaksu izmantošana, kā arī finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.
- (38) Savienībai būtu jācenšas maksimāli efektīvi izmantot pieejamos resursus, lai optimizētu savas ārējās darbības ietekmi. Tas būtu jāpanāk ar Savienības ārējās finansēšanas instrumentu saskaņotību un papildināmību, kā arī veidojot sinerģijas ar citām Savienības politikas jomām un programmām. Lai maksimāli palielinātu apvienoto pasākumu ietekmi kopīgu mērķu sasniegšanā, ar šo lēmumu būtu jāparedz iespēja kombinēt finansējumu ar citām Savienības programmām, ja vien ar maksājumiem netiek segtas vienas un tās pašas izmaksas. Ņemot vērā to, ka AZT piekļuve Savienības programmām joprojām ir problemātiska, Komisijai attiecīgā gadījumā būtu jānudina AZT labāk piekļūt Savienības programmām, piemēram, izmantojot spēju veidošanas un mācību pasākumus. AZT dalība būtu regulāri jānovērtē. Turklāt Savienībai būtu jānodrošina, ka fiziskas personas no AZT var piedalīties Savienības iniciatīvās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citi dalībvalstu valstspiederīgie.
- (39) Šajā lēmumā attiecīgā gadījumā vajadzētu būt atsaucēm uz [Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulu], lai īstenotu sadarbību un tādējādi nodrošinātu instrumentu pārvaldības saskaņotību.

- (40) Lai ņemtu vērā notikumu attīstību un pārmaiņas muitas un tirdzniecības jomu tiesību aktos, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz izcelsmes procesuālajiem noteikumiem un saistītajām definīcijām II pielikumā un II pielikuma papildinājumos, lai Komisija šīs izmaiņas varētu ņemt vērā lēmumā. Komisijai vajadzētu būt arī pilnvarotai pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu I pielikuma 3. pantu nolūkā vajadzības gadījumā pārskatīt vai papildināt rādītājus un papildināt šo pielikumu ar noteikumiem par pārraudzības un novērtēšanas satvara izveidi.

Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu⁹ 22. un 23. punktu ir nepieciešams novērtēt šo programmu, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota, piemērojot īpašas pārraudzības prasības, un vienlaikus izvairoties no pārmērīga regulējuma un administratīvā sloga radīšanas, jo īpaši dalībvalstīm. Šajās prasībās vajadzības gadījumā var iekļaut izmērāmus rādītājus, ko izmantot, novērtējot programmas ietekmi uz vietas. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹⁰.

- (41) Atsauces uz ārējās palīdzības instrumentiem, kas minēti Padomes Lēmuma 2010/427/ES¹¹ 9. pantā, būtu jālasa kā atsauces arī uz šo lēmumu. Komisijai būtu jānodrošina, lai šo lēmumu īsteno, ņemot vērā EĀDD uzdevumus, kā noteikts minētajā lēmumā.

⁹ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgums par labāku likumdošanas procesu; OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

¹⁰ Turpat.

¹¹ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

- (42) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma II pielikuma 10. panta 6. punkta un 16. panta 8. punkta, III pielikuma 2. panta, IV pielikuma 5. un 6. panta īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu *jāīsteno* saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (43) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 ¹², Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 ¹³, Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 ¹⁴ un Padomes Regulu (ES) 2017/1939 ¹⁵ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot efektīvus un samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu, ietverot krāpšanas gadījumu, novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – vajadzības gadījumā – administratīvus un finansiālus sodus. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999, OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.

¹³ Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību, OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.

¹⁴ Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām, OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

¹⁵ Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei, OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.

Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par krāpšanu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹⁶. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, lai visām trešajām personām, kuras iesaistītas Savienības finansēšanas programmu īstenošanā, piešķirtu līdzvērtīgas tiesības. Šā iemesla dēļ nolīgumos ar trešām valstīm un teritorijām un ar starptautiskām organizācijām, un jebkurā nolīgumā vai vienošanās, kas izriet no šā lēmuma īstenošanas, būtu jāiekļauj noteikumi, ar kuriem Komisiju, Revīzijas palātu un *OLAF* nepārprotami pilnvaro veikt revīzijas, pārbaudes un apskates uz vietas atbilstīgi to attiecīgajām kompetencēm un ar kuriem nodrošina, lai visām trešajām personām, kuras iesaistītas Savienības finansēšanas programmu īstenošanā, piešķirtu līdzvērtīgas tiesības.

- (44) Lai nodrošinātu atbalsta sniegšanas nepārtrauktību attiecīgajā politikas jomā un lai to varētu īstenot no daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam darbības sākuma, ir jāparedz šā lēmuma piemērošana no 2021. gada 1. janvāra.
- (45) Ar šo lēmumu Padomei būtu jāspēj piedāvāt novatorisku risinājumu visiem iepriekš minētajiem faktoriem, kurš būtu reizē konsekvents un arī pielāgots dažādām situācijām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības, OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.

I DAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR AIZJŪRAS ZEMJU UN TERITORIJU ASOCIĀCIJU AR EIROPAS SAVIENĪBU

1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo lēmumu izveido aizjūras zemju un teritoriju (AZT) asociāciju ar Savienību ("asociācija"); tā ir partnerība, kuras pamatā ir LESD 198. pants un kuras mērķis ir atbalstīt AZT ilgtspējīgu attīstību, kā arī veicināt ES vērtību un standartu izplatīšanu plašākā pasaulē. Asociācijas partneri ir Eiropas Savienība, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas. Bez tam šis lēmums paredz noteikumus par attiecībām starp Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dāniju, no otras puses.
2. Ar šā lēmuma 75. pantu izveido finansēšanas programmu asociācijai ar visām AZT ("programma") laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim. Tajā noteikti programmas mērķi, budžets laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma veidi un noteikumi finansējuma piešķiršanai, kā izklāstīts šā lēmuma I pielikumā.

2. pants

Teritoriālā piemērošana

Asociācija attiecas uz AZT, kas uzskaitītas LESD II pielikumā, izņemot divpadsmit minētajā pielikumā uzskaitītās Apvienotās Karalistes AZT.

3. pants

Mērķi, principi un vērtības

1. Asociācija starp Eiropas Savienību un AZT pamatojas uz mērķiem, principiem un vērtībām, kas kopīgas AZT, dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, un Savienībai.
2. Partneri savstarpēji atzīst tiesības, lai noteiktu to ilgtspējīgas attīstības politiku un prioritātes, lai noteiktu iekšzemes vides un darba aizsardzības līmeni un pieņemtu vai grozītu attiecīgos tiesību aktus un politikas virzienus saskaņā ar apņemšanos ievērot starptautiski atzītus standartus un nolīgumus. To darot, tās cenšas nodrošināt augsta līmeņa vides un darba aizsardzību.
3. Īstenojot šo lēmumu, partneri ievēro pārredzamības un subsidiaritātes principus, kā arī vajadzību pēc efektivitātes un vienlīdz pievēršas AZT trīs ilgtspējīgas attīstības pīlāriem, īsteno Programmu 2030. gadam visās iekšējās un ārējās politikas jomās ar visaptverošas un stratēģiskas pieejas palīdzību – ekonomikas attīstība, kultūras un sociālā attīstība, dabas un vides aizsardzība. Dzimumu līdztiesība un meiteņu un sieviešu tiesības būtu jāiekļauj visās darbībās kā svarīgs ieguldījums IAM veiksmīgā īstenošanā.

4. Šā lēmuma vispārīgais mērķis ir veicināt AZT ekonomikas un sociālo attīstību un izveidot ciešas ekonomiskās attiecības starp tām un visu Savienību. Asociācija tiecas sasniegt šo vispārējo mērķi, uzlabojot AZT konkurētspēju, stiprinot AZT izturētspēju, samazinot to ekonomisko un ekoloģisko neaizsargātību un veicinot sadarbību starp tām un citiem partneriem. Turklāt šā lēmuma mērķis ir saglabāt pastāvošās saiknes starp Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dāniju, no otras puses, atzīstot Grenlandes ģeostratēģisko stāvokli Arktikā, un saglabāt esošās saiknes starp Savienību un pārējām AZT, atzīstot to ģeostratēģisko stāvokli Karību jūras reģionā, Indijas okeānā, Atlantijas okeānā un Klusajā okeānā.
5. Saskaņā ar LES 3. panta 5. punktu un 21. pantu šā lēmuma konkrētie mērķi ir šādi:
- a) veicināt un atbalstīt sadarbību ar AZT, tostarp to galveno problēmu risināšanā un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā;
 - b) sniegt atbalstu Grenlandei un sadarboties tās galveno problēmu risināšanā, piemēram, lai uzlabotu izglītības līmeni, un sekmēt Grenlandes administrācijas spējas formulēt un īstenot valsts politikas nostādnes.
6. Šo mērķu sasniegšanai asociācija ievēro brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību, tiesiskuma, labas pārvaldības un ilgtspējīgas attīstības pamatprincipus, kas ir kopīgi visām AZT un dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas.

4. pants

Asociācijas pārvaldība

Asociāciju pārvalda Komisija un AZT iestādes un, ja nepieciešams, tā dalībvalsts, ar kuru AZT ir saistīta, atbilstīgi to attiecīgajām institucionālajām, tiesiskajām un finanšu jomas kompetencēm.

5. pants

Abpusējās intereses, papildināmība un prioritātes

1. Asociācija ir pamats politikas dialogam un sadarbībai savstarpējo interešu jautājumos.
2. Prioritāti piešķir sadarbībai savstarpējo interešu jomās, piemēram:
 - a) AZT ekonomiku ilgtspējīga dažādošana, tostarp to turpmāka integrēšana pasaules un reģionālajā ekonomikā; konkrēti attiecībā uz Grenlandi, – nepieciešamība paaugstināt tās darbaspēka prasmes;
 - b) veicināt apmaiņu, sadarbību un partnerības, lai paātrinātu IAM sasniegšanu;
 - c) izglītība un apmācība, sabiedrības veselība, tūrisms un kultūra;
 - d) "zaļās" un "zilās" ekonomikas veicināšana;
 - e) dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība, tostarp bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana;
 - f) klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņu ietekmei;
 - g) katastrofu riska mazināšanas veicināšana;

- h) pētniecības, inovācijas un zinātniskās sadarbības pasākumu veicināšana;
 - i) digitālā pieejamība;
 - j) sociālās, kultūras un ekonomiskās apmaiņas veicināšana starp AZT, kaimiņvalstīm un citiem partneriem;
 - k) sociālā nozare, darbaspēka mobilitāte, sociālās aizsardzības sistēmas, pārtikas nekaitīguma un pārtikas nodrošinājuma jautājumi;
 - l) Arktikas jautājumi;
 - m) reģionālās sadarbības attīstība Karību jūras reģionā, Indijas okeānā, Atlantijas okeānā un Klusajā okeānā;
 - n) intrareģionālās sadarbības attīstība Arktikā, Karību jūras reģionā, Indijas okeānā, Atlantijas okeānā un Klusajā okeānā.
3. Sadarbības savstarpējo interešu jomās mērķis ir veicināt AZT paļaušanos uz pašu spēkiem un AZT spēju formulēt, īstenot un uzraudzīt stratēģijas un politiku, kā izklāstīts 2. punktā.

6. pants

Asociācijas veicināšana

1. Lai stiprinātu savstarpējās attiecības, Savienība un AZT cenšas padarīt asociāciju zināmu pilsoņu vidū, jo īpaši veicinot saiknes un sadarbību starp iestādēm, akadēmiskajām aprindām, pilsonisko sabiedrību un uzņēmumiem no AZT, no vienas puses, un viņu partneriem Savienībā, no otras puses.

2. AZT cenšas stiprināt un veicināt savas attiecības ar Savienību kopumā. Dalībvalstis atbalsta šos centienus.

7. pants

Reģionālā sadarbība, reģionālā integrācija un sadarbība ar citiem partneriem

1. Ievērojot šā lēmuma 3. pantu, asociācijas ietvaros tiek atbalstīti AZT centieni piedalīties attiecīgās starptautiskās, reģionālās un/vai subreģionālās sadarbības iniciatīvās, kā arī reģionālos vai subreģionālos integrācijas procesos saskaņā ar pašu mērķiem un kompetento AZT iestāžu noteiktajiem mērķiem un prioritātēm.
2. Šajā nolūkā Savienība un AZT var apmainīties ar informāciju un labāko praksi vai izveidot jebkādu citu ciešu sadarbību un koordināciju ar citiem partneriem saistībā ar AZT dalību reģionālajās un starptautiskajās organizācijās, vajadzības gadījumā izmantojot starptautiskus nolīgumus.
3. Asociācijas mērķis ir atbalstīt sadarbību starp AZT un citiem partneriem noteiktajās sadarbības jomās, kuras izklāstītas šā lēmuma II un III daļā. Šajā ziņā asociācijas mērķis ir veicināt sadarbību starp AZT un LESD 349. pantā minētajiem tālākajiem reģioniem, tām kaimiņos esošajām Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīm un valstīm un teritorijām ¹⁷, kas nav ĀKK valstis un teritorijas. Lai sasniegtu šo mērķi, Savienība uzlabo koordināciju un sinerģijas starp attiecīgajām Savienības programmām vai instrumentiem. Savienība cenšas AZT iesaistīt arī tad, kad norit dialogs ar to kaimiņvalstīm, neatkarīgi no tā vai tās ir ĀKK valstis vai teritorijas, vai tās ir valstis un teritorijas, kas nav ĀKK, un attiecīgajā gadījumā ar tālākajiem reģioniem.

¹⁷ Ar terminu "teritorijas" apzīmē 12 Apvienotās Karalistes AZT, kuras 2017. gada 29. martā, kad Eiropadome saņēma paziņojumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu, bija minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību II pielikumā.

4. Atbalsts AZT dalībai attiecīgajās reģionālajās integrācijas organizācijās jo īpaši ir vērsts uz:
- a) attiecīgo reģionālo organizāciju un iestāžu, kuru locekles ir AZT, spēju veidošanu;
 - b) reģionālajām vai subreģionālajām iniciatīvām, piemēram, attiecībā uz nozaru reformu politikas īstenošanu sadarbības jomās, kas norādītas šā lēmuma II un III daļā;
 - c) AZT izpratni un zināšanām par reģionālo integrācijas procesu ietekmi dažādās jomās;
 - d) AZT līdzdalību reģionālo tirgu attīstībā saistībā ar reģionālās integrācijas organizācijām;
 - e) pārrobežu ieguldījumiem starp AZT un to kaimiņvalstīm.

8. pants

Dalība Eiropas teritoriālās sadarbības grupās

Piemērojot šā lēmuma 7. panta 1., 2. un 3. punktu, ar sadarbības iniciatīvām vai citiem sadarbības veidiem saprot arī to, ka valdības iestādes, reģionālas un subreģionālas organizācijas, vietējās iestādes un attiecīgā gadījumā citas publiskas un privātas struktūras vai iestādes (tostarp sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji) no kādas AZT var piedalīties Eiropas teritoriālās sadarbības grupās (ETSG), ievērojot šajā lēmumā un Regulā (ES) Nr. 1302/2013 ¹⁸ izklāstītos noteikumus un sadarbības pasākumu mērķus un saskaņā ar režīmu, ko piemēro dalībvalstij, ar kuru attiecīgā AZT ir saistīta.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1302/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) attiecībā uz šādu grupu izveides un darbības precizēšanu, vienkāršošanu un uzlabošanu, OV L 347, 20.12.2013., 303. lpp.

9. pants

Īpašs režīms

1. Asociācija ņem vērā AZT atšķirības ekonomiskās attīstības ziņā un saistībā ar spēju pilnībā gūt labumu no reģionālās sadarbības un reģionālās integrācijas, kā minēts 7. pantā.
2. Izolētām AZT piemēro īpašu režīmu.
3. Lai panāktu, ka izolētas AZT spēj pārvarēt strukturālus un citus šķēršļus to attīstībai, šis īpašais režīms ņem vērā to īpašās grūtības, cita starpā, nosakot finansiālā atbalsta apjomu un ar to saistītos nosacījumus.
4. AZT, kas uzskatāmas par izolētām, ir Senpjēra un Mikelona.

2. NODAĻA

SADARBĪBA

10. pants

Vispārīgā pieeja

1. Asociācija ir balstīta uz plašu dialogu un apspriedēm par savstarpēju interešu jautājumiem starp AZT, dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, un Komisiju, un, ja nepieciešams, ar Eiropas Investīciju banku (EIB), kā arī citām ES iestādēm un struktūrām.

2. Vajadzības gadījumā AZT organizē dialogu un apspriešanos ar iestādēm un struktūrām, piemēram, ar:
 - a) kompetentām vietējām un citām publiskām iestādēm;
 - b) ekonomiskajiem un sociālajiem partneriem;
 - c) jebkurām citām atbilstīgām struktūrām, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, piemēram, ar vides aizsardzības partneriem, nevalstiskajām organizācijām un ar struktūrām, kas veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību.

11. pants

Sadarbības dalībnieki

1. Sadarbības dalībnieki aizjūras zemēs un teritorijās ir:
 - a) AZT valsts iestādes;
 - b) vietējās iestādes AZT;
 - c) sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, piemēram, sociālās, uzņēmumu, darba devēju un arodbiedrību asociācijas, un vietējās, valsts vai starptautiskās nevalstiskās organizācijas;
 - d) reģionālās un subreģionālās organizācijas.
2. Dalībvalstis, ar kurām AZT ir saistītas, informē Komisiju par valdības un vietējām iestādēm, kas minētas 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

12. pants

Nevalstisko dalībnieku pienākumi

1. Nevalstiskajiem dalībniekiem var būt nozīme informācijas apmaiņā un apspriedēs par sadarbību un jo īpaši, lai sagatavotu un īstenotu sadarbības palīdzību, projektus vai programmas. Tiem var deleģēt finanšu pārvaldības pilnvaras, lai īstenotu šādus projektus vai programmas nolūkā atbalstīt vietējās attīstības iniciatīvas.
2. Nevalstiskos dalībniekus, kuriem ir tiesības piedalīties projektu vai programmu decentralizētajā pārvaldībā, nosaka, vienojoties AZT iestādēm, Komisijai un dalībvalstij, ar kuru AZT ir saistīta, ņemot vērā attiecīgo jautājumu, to pieredzi un darbības jomu. Noteikšanas procesu katrā AZT īsteno kā daļu no plaša dialoga un apspriedēm, kas minētas 10. pantā.
3. Asociācijas mērķis ir veicināt AZT centienus stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, jo īpaši to izveidi un attīstību, un izstrādāt pasākumus, kas nepieciešami, lai ļautu tām iesaistīties attīstības stratēģiju un programmu izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā.

3. NODAĻA

ASOCIĀCIJAS IESTĀŽU SISTĒMA

13. pants

Dialoga pamatprincipi

1. Savienība, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas, regulāri iesaistās visaptverošā un politiskā dialogā.

2. Dialogs notiek, pilnībā ievērojot Savienības, AZT un dalībvalstu, ar kurām tās saistītas, attiecīgās institucionālās, juridiskās un finansiālās pilnvaras. Dialogs notiek elastīgi. Tas var būt formāls vai neformāls, atbilstošā līmenī vai formātā, un to vada saskaņā ar 14. pantā minēto satvaru.
3. Dialogs ļauj AZT pilnībā piedalīties asociācijas īstenošanā.
4. Dialogā cita starpā pievēršas konkrētiem savstarpēju interešu vai vispārīgas nozīmes politiskiem jautājumiem, lai sasniegtu asociācijas mērķus.
5. Dialogs ar AZT, tostarp Grenlandi, jo īpaši rada pamatu plašai sadarbībai un dialogam jomās, kas cita starpā attiecas uz izglītību, enerģētiku, klimata pārmaiņām, dabu, vidi, zilo ekonomiku, dabas resursiem, tostarp izejvielām un zivju krājumiem, jūras transportu, pētniecību un inovāciju, kā arī attiecīgā gadījumā uz Arktikas dimensiju minētajos jautājumos.

14. pants

Asociācijas struktūras

1. Asociācija izveido šādas dialoga struktūras:
 - a) AZT un ES dialoga forums ("AZT un ES forums") tiekas katru gadu, lai pulcinātu AZT iestādes, dalībvalstu un Komisijas pārstāvjus. Eiropas Parlamenta deputāti, EIB pārstāvji un tālāko reģionu pārstāvji vajadzības gadījumā ir saistīti ar AZT un ES forumu;

- b) Komisija, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas, regulāri organizē trīspusējas apspriedes. Šīs apspriedes organizē vismaz četras reizes gadā pēc Komisijas iniciatīvas vai pēc AZT un dalībvalstu, ar kurām tās saistītas, lūguma; dalībvalstis tiks pienācīgi informētas par apspriežu rezultātiem;
 - c) savstarpēji vienojoties AZT, dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, un Komisijai, izveido darba grupas, kas darbojas kā padomdevējas, – ar mērķi asociācijas īstenošanai sekot apspriežamajiem jautājumiem piemērotā veidā. Šīs darba grupas var sasaukt pēc Komisijas, kādas dalībvalsts vai kādas AZT lūguma. Tās nodrošina tehniskas diskusijas par jautājumiem, kas īpaši attiecas uz AZT un dalībvalstīm, ar kurām tās ir saistītas, papildinot darbu, kas ir paveikts AZT un ES forumā un/vai trīspusējās apspriedēs.
2. Komisija vada AZT un ES forumu, trīspusējās apspriedes un darba grupas un nodrošina to sekretariāta darbu. Trīspusējo apspriežu darba ievirzes kopīgi nosaka Komisija, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas. AZT un ES foruma darba ievirzes kopīgi nosaka Komisija, AZT un dalībvalstis, ar kurām tās ir saistītas, un citas ieinteresētās dalībvalstis.

II DAĻA

SADARBĪBAS JOMAS ILGTSPĒJĪGAI ATTĪSTĪBAI ASOCIĀCIJAS IETVAROS

1. NODAĻA

VIDES JAUTĀJUMI, KLIMATA PĀRMAIŅAS, OKEĀNI UN KATASTROFU RISKU MAZINĀŠANA

15. pants

Vispārējie principi

Asociācijas kontekstā sadarbība dabas, vides, klimata pārmaiņu un katastrofu risku mazināšanas jomā var attiekties uz:

- a) atbalstu AZT centieniem noteikt un īstenot politiku, stratēģijas, darbības plānus un pasākumus;
- b) atbalstu AZT centieniem integrēties reģionālajos, ES un globālajos tīklos un iniciatīvās;
- c) ilgtspējīgu resursu izmantošanas un resursu efektivitātes veicināšanu un pamudinājumu nošķirt ekonomikas izaugsmi no vides degradācijas; un
- d) uz atbalstu AZT centieniem darboties kā reģionāliem sadarbības mezgliem vai izcilības centriem.

16. pants

Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīga pārvaldība un saglabāšana

Asociācijas kontekstā sadarbība bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīgas pārvaldības un saglabāšanas jomā var attiekties uz:

- a) jūras un sauszemes aizsargājamo teritoriju izveides un efektīvas pārvaldības veicināšanu un pašreizējo aizsargājamo zonu uzlabotu pārvaldību;
- b) jūras un sauszemes resursu ilgtspējīgas pārvaldības sekmēšanu, kas palīdz aizsargāt sugas, dzīvotnes un ekosistēmu funkcijas ārpus aizsargājamām teritorijām, it īpaši apdraudētas, viegli ietekmējamās un retas sugas;
- c) jūras un sauszemes bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas nostiprināšanu:
 - i) risinot ekosistēmu klimata pārmaiņu problēmas plašākā mērogā, saglabājot veselīgu un piemēroties spējīgu ekosistēmu un veicinot "zaļās" un "zilās" infrastruktūras un uz ekosistēmām balstītas pieejas attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, kas bieži vien sniedz daudzveidīgus labumus;
 - ii) nostiprinot spējas vietējā, reģionālā un/vai starptautiskā mērogā, veicinot informācijas apmaiņu, zināšanu, tostarp pirmiedzīvotāju, tradicionālo un vietējo zināšanu, un paraugprakses apmaiņu starp visām ieinteresētajām personām, tostarp valsts iestādēm, zemes īpašniekiem, privāto sektoru, pētniekiem un pilsonisko sabiedrību;
 - iii) stiprinot esošās dabas saglabāšanas programmas un saistītus centienus aizsardzības zonās un ārpus tām;
 - iv) paplašinot zināšanu bāzi un papildinot trūkstošās zināšanas, tostarp izsakot skaitļos ekosistēmu funkciju un pakalpojumu vērtību un izstrādājot sugu un ekosistēmu attīstības ilgtermiņa pārraudzības programmas;

- d) reģionālas sadarbības veicināšanu un atvieglošanu, lai pievērstos tādiem jautājumiem kā invazīvas svešzemju sugas vai klimata pārmaiņu ietekme un ilgtspējīga okeānu saglabāšana;
- e) mehānismu izstrādāšanu, lai līdzsvarotu resursus, tostarp maksājumus par ekosistēmu pakalpojumiem.

17. pants

Ilgtspējīga mežu apsaimniekošana

Asociācijas kontekstā sadarbība ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas jomā var attiekties uz mežu saglabāšanas un ilgtspējīgas apsaimniekošanas veicināšanu, tostarp uz mežu nozīmi vides aizsardzībā pret eroziju un pārtuksnešošanos, un uz apmežošanu un kokmateriālu eksporta pārvaldību.

18. pants

Integrēta piekrastes pārvaldība

Asociācijas kontekstā sadarbība piekrastes integrētas pārvaldības jomā var attiekties uz:

- a) atbalstu AZT centieniem virzībā uz jūras un piekrastes zonu efektīvu ilgtspējīgu pārvaldību, nosakot stratēģiskas un integrētas pieejas jūras un piekrastes teritoriju plānošanai un pārvaldībai, tostarp atbalstu ilgtermiņa pārraudzības programmām;
- b) ekonomikas un sociālo darbību, piemēram, zvejniecības un akvakultūras, tūrisma, jūras transporta un lauksaimniecības saskaņošanu ar jūras un piekrastes zonu potenciālu attiecībā uz atjaunojamo enerģiju, ūdens resursiem, izejvielām, vienlaikus ņemot vērā klimata pārmaiņu un cilvēka darbību ietekmi.

19. pants

Okeāni

1. Asociācijas kontekstā sadarbība okeānu starptautiskās pārvaldības jomā var attiekties uz:
 - a) dialoga stiprināšanu par jautājumiem, kas skar kopīgas intereses minētajā jomā;
 - b) zināšanu veicināšanu par jūru un biotehnoloģiju, okeāna enerģiju, jūras uzraudzību, piekrastes zonas pārvaldību un ekosistēmā balstītu pieeju pārvaldībai, tostarp ar jūras ekosistēmu pārraudzības starpniecību;
 - c) integrētas pieejas veicināšanu reģionālā un starptautiskā līmenī;
 - d) labas pārvaldības, paraugprakses un atbildīgas zvejniecības pārvaldības aktīvu veicināšanu zivju krājumu saglabāšanā un ilgtspējīgā apsaimniekošanā, tostarp attiecībā uz zivju krājumiem, par kuriem ir kopēja interese, un tiem, ko pārvalda reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas;
 - e) atbildīgas zvejniecības apstrādes rūpniecības attīstīšanu vietējā mērogā;
 - f) dialogu un sadarbību attiecībā uz zivju krājumu saglabāšanu, tostarp pasākumiem, lai apkarotu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un efektīvi sadarbotos ar reģionālajām zvejniecības pārvaldības organizācijām un to iekšienē. Dialogs un sadarbība ietver kontroles un inspekcijas shēmas, stimulus un saistības zivsaimniecības un piekrastes vides efektīvākai pārvaldībai ilgtermiņā.
2. Asociācijas kontekstā, nodrošinot saskaņotību un papildināmību ar spēkā esošajiem partnerattiecību nolīgumiem zivsaimniecības nozarē, šā panta 1. punkta d) un f) apakšpunktā minētā sadarbība ir balstīta uz šādiem principiem:
 - a) apņemšanās īstenot atbildīgu zvejniecības pārvaldību un zvejas praksi;

- b) atturēšanās no pasākumiem vai darbībām, kas neatbilst zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas un ilgtspējīgas vietējās attīstīšanas principiem;
- c) ņemot vērā esošos vai iespējamus turpmākus divpusējos zvejniecības partnerības nolīgumus starp Savienību un AZT, Savienības un AZT mērķis ir regulāri savstarpēji apspriesties par dzīvo jūras resursu saglabāšanu un pārvaldību un apmainīties ar informāciju par resursu pašreizējo stāvokli asociācijas attiecīgajās struktūrās, kā noteikts 14. pantā.

20. pants

Ūdens resursu ilgtspējīga apsaimniekošana

1. Asociācijas kontekstā Savienība un AZT var sadarboties ilgtspējīgas ūdens resursu apsaimniekošanas jomā, izmantojot ūdens resursu politiku un iestāžu veidošanu, aizsargājot ūdens resursus, piegādājot ūdeni lauku un pilsētu apvidos mājāsaimniecību, rūpniecības vai lauksaimniecības mērķiem, to uzglabājot, veicot ūdens resursu izplatīšanu un pārvaldību, samazinot ūdens zudumu un efektīvi izmantojot ūdeni, un apsaimniekojot notekūdeņus.
2. Ūdens piegādes jomā un sanitārijas nozarē tajos apgabalos, kur pakalpojums nav pietiekami nodrošināts, un tajos, kuri ir īpaši pakļauti dabas katastrofu riskam, īpašu uzmanību pievērš tīra un par pieņemamu cenu nodrošināta dzeramā ūdens piegādes un sanitārijas pakalpojumu pieejamībai, kas dod tiešu ieguldījumu cilvēkresursu attīstībā, uzlabojot veselības stāvokli un paaugstinot produktivitāti.
3. Sadarbību šajās jomās nosaka princips, ka pastāvīgā vajadzība paplašināt ūdens apgādes un sanitārijas pamata pakalpojumus lauku un pilsētu iedzīvotājiem jārisina, ņemot vērā vides ilgtspējības aspektus. Prioritāti piešķir aktīvas un klimatam draudzīgas ūdens resursu pārvaldības attīstībai.

21. pants

Atkritumu apsaimniekošana

Asociācijas kontekstā sadarbība atkritumu apsaimniekošanas jomā var attiekties uz vislabākās vides prakses veicināšanu visās darbībās, kas saistītas ar atkritumu apsaimniekošanu. Šāda sadarbība var attiekties arī uz atkritumu, tostarp okeāna plastmasas atkritumu, samazināšanu, atkritumu pārstrādi vai citiem reģenerācijas procesiem, piemēram, enerģijas atgūšanu un atkritumu apglabāšanu.

22. pants

Enerģētika

Asociācijas kontekstā sadarbība ilgtspējīgas enerģētikas jomā var attiekties uz:

- a) ilgtspējīgas enerģijas ražošanu, sadali un piekļuvi tai, jo īpaši uz tādas mazoglekļa enerģijas attīstību, veicināšanu, izmantošanu un glabāšanu, kura iegūta no atjaunojamiem energoresursiem;
- b) enerģētikas politiku un noteikumiem, jo īpaši politikas virzienu formulēšanu un noteikumu pieņemšanu, kas garantē pieejamus un ilgtspējīgus enerģijas tarifus;
- c) energoefektivitāti, jo īpaši energoefektivitātes standartu izstrādi un ieviešanu un energoefektivitātes pasākumu īstenošanu dažādās jomās (rūpniecības, tirdzniecības, publiskajā sektorā un mājāsaimniecībās), kā arī papildu izglītības un izpratnes veicināšanas darbībām;
- d) transportu, jo īpaši tādu videi nekaitīgāku sabiedrisko un privāto transportlīdzekļu attīstīšanu, popularizēšanu un izmantošanu kā hibrīdi, elektriskie vai ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi, automobiļu koplietošanas un velotransporta shēmas;
- e) pilsētu plānošanu un būvniecību, jo īpaši augstu vides kvalitātes standartu un augstas energoefektivitātes veicināšanu un ieviešanu pilsētplānošanā un būvniecībā; un

- f) tūrismu, jo īpaši pašpietiekamas energoapgādes (kas balstās uz atjaunojamo enerģiju) un/vai zaļā tūrisma infrastruktūru veicināšanu.

23. pants

Izejvielas

Asociācijas kontekstā sadarbība izejvielu, tostarp retzemju elementu jomā, var attiekties uz tādas izejvielu nozares attīstības veicināšanu, kura ir ilgtspējīga attiecībā uz visām ar ieguves rūpniecību saistītajām darbībām un kuras mērķis ir:

- a) resursu efektīva un optimāla izmantošana;
- b) atbildīgas patēriņa un pārstrādes veicināšana;
- c) attīstīt un stiprināt vides aizsardzību vietējā un reģionālā līmenī;
- d) veicināt videi nekaitīgu apstrādi un izmantošanu;
- e) stiprināt spējas, apmācību, inovāciju, pētniecību un darījumdarbības pasākumus izejvielu izmantošanai un ieguvei vietējā, reģionālā un valsts līmenī atbilstīgi starptautiskiem darba standartiem;
- f) izejvielu izmantošanas un ieguves sociāli ekonomiskās ietekmes ilgtspējīga pārvaldība;
- g) ņemt vērā to ieinteresēto personu viedokļus, kas ir iesaistītas darbībās ar izejvielām.

24. pants

Klimata pārmaiņas

Asociācijas kontekstā sadarbības klimata pārmaiņu jomā mērķis ir atbalstīt AZT iniciatīvas attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņu nelabvēlīgai ietekmei, un var attiekties uz:

- a) faktu pamatojuma izstrādi; galveno draudu apzināšanu un teritoriālām, reģionālām un/vai starptautiskām darbībām, plāniem vai pasākumiem, lai pielāgotos klimata pārmaiņām vai lai mazinātu to nelabvēlīgo ietekmi;
- b) atbalstu partnervalstu centieniem ievērot savas saistības attiecībā uz klimata pārmaiņām saskaņā ar Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām;
- c) pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšanas integrēšanu valsts politikā un stratēģijās;
- d) statistikas datu un rādītāju izstrādi un noteikšanu, kas ir būtisks līdzeklis politikas izstrādē un īstenošanā; un
- e) AZT dalības veicināšanu reģionālā un starptautiskā dialogā, lai sekmētu sadarbību, tostarp zināšanu un pieredzes apmaiņu.

25. pants

Katastrofu riska mazināšana

Asociācijas kontekstā sadarbība katastrofu riska mazināšanas jomā var attiekties uz:

- a) katastrofu novēršanas un gatavības, tostarp prognozēšanas un agrīnās brīdināšanas sistēmu (arī infrastruktūras) izveidi vai uzlabošanu, lai mazinātu katastrofu sekas;
- b) padziļinātu zināšanu izveidošanu par pakļautību dabas katastrofām un pašreizējām reaģēšanas spējām AZT un reģionos, kuros tās atrodas;
- c) tādu vietējā, valsts un reģionālā līmenī esošo pasākumu stiprināšanu, kuri paredzēti katastrofu novēršanai un tam, lai sagatavotos tām;

- d) attiecīgo dalībnieku reaģēšanas spēju uzlabošanu, lai tās padarītu koordinētākas, efektīvākas un rezultatīvākas;
- e) iedzīvotāju izpratnes veicināšanu un informācijas uzlabošanu par pakļautību riskiem, katastrofu novēršanu, sagatavošanos tām un reaģēšanu to gadījumā, pienācīgu uzmanību veltot personu ar invaliditāti vajadzībām;
- f) sadarbības stiprināšanu starp galvenajiem dalībniekiem, kas iesaistīti civilajā aizsardzībā;
- g) tādu starptautisku katastrofu riska mazināšanas iniciatīvu veicināšanu kā Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam; un
- h) AZT dalības veicināšanu reģionālajās, Eiropas un/vai starptautiskajās struktūrās, lai dažādajiem partneriem būtu iespējams regulārāk apmainīties ar informāciju un ciešāk sadarboties katastrofas gadījumā.

2. NODAĻA

PIEEJAMĪBA

26. pants

Vispārējie mērķi

- 1. Asociācijas kontekstā pieejamības jomā veicamās sadarbības mērķi ir:
 - a) nodrošināt AZT lielāku piekļuvi pasaules transporta tīkliem; un
 - b) nodrošināt AZT lielāku piekļuvi informācijas un komunikāciju tehnoloģijām un pakalpojumiem.

2. Sadarbība saistībā ar 1. punktā minēto var attiekties uz:
 - a) politikas izstrādi un iestāžu veidošanu;
 - b) pārvadājumiem pa autoceļiem, dzelzceļu, gaisu, jūras vai iekšzemes ūdensceļiem;
 - c) uzglabāšanas iespējām jūras ostās un lidostās; un
 - d) apgādes drošību attāliem rajoniem un izolētām salām.

27. pants

Jūras transports

1. Asociācijas kontekstā sadarbības jūras transporta jomā mērķis ir attīstīt un veicināt rentablus un efektīvus jūras transporta pakalpojumus AZT, un tā var attiekties uz:
 - a) efektīvu un zemoglekļa jūras kravu pārvadājumu sekmēšanu par ekonomiski un komerciāli dzīvotspējīgām cenām;
 - b) AZT lielākas līdzdalības sekmēšanu starptautisko kuģošanas pārvadājumu pakalpojumu jomā;
 - c) reģionālo programmu veicināšanu;
 - d) atbalstu vietējā privātā sektora iesaistei kuģniecības darbībās; un
 - e) ilgtspējīgas un noturīgas infrastruktūras attīstīšanu.
2. Savienība un AZT veicina kuģošanas drošību, apkalpju drošību un piesārņojuma novēršanu.

3. Savienība un AZT veicina drošumu un drošību jūrā, jūras vides aizsardzību un to, lai dzīves un darba apstākļi uz kuģa atbilstu attiecīgajām starptautiskajām konvencijām un ES tiesiskajam regulējumam.

28. pants

Gaisa transports

Asociācijas kontekstā sadarbība gaisa transporta jomā var attiekties uz:

- a) AZT gaisa transporta nozaru reformu un modernizāciju;
- b) AZT gaisa transporta nozaru komerciālās dzīvotspējas un konkurētspējas veicināšanu;
- c) privātā sektora ieguldījumu un līdzdalības veicināšanu; un
- d) zināšanu un labas darījumdarbības prakses apmaiņas veicināšanu, ņemot vērā ilgtspējības un klimata pārmaiņu mazināšanas jautājumus.

29. pants

Gaisa transporta drošums un drošība

Asociācijas kontekstā sadarbības gaisa transporta drošuma un drošības jomā mērķis ir atbalstīt AZT centienus izpildīt attiecīgos ES un starptautiskos standartus, un šī sadarbība cita starpā var attiekties uz:

- a) ES aviācijas drošuma sistēmas un – attiecīgos gadījumos – starptautisko standartu ieviešanu;
- b) lidostu drošības pasākumu īstenošanu un civilās aviācijas iestāžu spēju stiprināšanu, lai tās spētu pārvaldīt visus to kontrolē esošos operatīvās drošības aspektus; un
- c) infrastruktūru attīstību un cilvēkresursiem.

Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pakalpojumi

Asociācijas kontekstā sadarbības informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) pakalpojumu jomā mērķis ir pievērsties digitālajai plisai un aizjūras zemēs un teritorijās stimulēt digitālo pieejamību, inovāciju, ekonomikas izaugsmi un uzlabojumus gan privātpersonu, gan uzņēmumu ikdienas dzīvē, tostarp uzlabojot šo pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti. Sadarbība jo īpaši ir vērsta uz to, lai uzlabotu AZT regulatīvās spējas, un tās ietvaros var atbalstīt IKT tīklu un pakalpojumu paplašināšanu, tostarp izmantojot atbilstīgus un uzticamus elektronisko sakaru tīklus, lai panāktu, ka AZT iedzīvotāji un uzņēmumi var gūt labumu no digitālajiem pakalpojumiem, ar šādu pasākumu palīdzību:

- a) paredzamas normatīvās vides izveide, kas atbilst tehnoloģiju attīstībai, veicina izaugsmi un inovāciju un sekmē konkurenci un patērētāju aizsardzību;
- b) dialogs par informācijas sabiedrības politikas dažādajiem aspektiem attiecībā uz informācijas sabiedrības izveides veicināšanu un pārraudzību;
- c) informācijas apmaiņa par standartiem un sadarbības jautājumiem;
- d) sadarbības veicināšana IKT pētniecības jomā un uz IKT balstītas pētniecības infrastruktūru jomā;
- e) pakalpojumu un lietojumu attīstība sfērās ar spēcīgu ietekmi uz sabiedrību;
- f) izglītība un apmācība, jo īpaši jauniešiem.

3. NODAĻA

PĒTNIECĪBA UN INOVĀCIJA

31. pants

Sadarbība pētniecības un inovācijas jomā

Asociācijas kontekstā sadarbība pētniecības un inovācijas jomā var attiekties uz zinātnei, enerģētiku, klimata pārmaiņām, noturību pret katastrofām, uz dabas resursiem, tostarp izejvielām, un dzīvo resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

Tā var aptvert arī tehnoloģijas, tostarp informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, ar mērķi veicināt AZT ilgtspējīgu attīstību un sekmēt AZT kā reģionālu sadarbības mezglu un izcilības centru nozīmi, kā arī to rūpniecības konkurētspēju. Sadarbība jo īpaši var attiekties uz:

- a) dialogu, koordinēšanu un sinerģijas veidošanu starp AZT un Savienības politiku un iniciatīvām attiecībā uz zinātnei, tehnoloģiju un inovāciju;
- b) politikas izstrādi un institūciju veidošanu AZT un uz saskaņotām darbībām vietējā, valsts vai reģionālā līmenī, lai attīstītu zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas darbības un to piemērošanu;
- c) sadarbību starp juridiskām personām no AZT, Savienības, dalībvalstīm un trešām valstīm;

- d) atsevišķu AZT pētnieku, pētniecības iestāžu un juridisko personu līdzdalību Eiropas pētniecības un inovācijas pamatprogrammās un Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programmā (*COSME*), arī iesaistot tos jau atbalstītās šo programmu darbībās ar mērķi nodrošināt pasākumu savstarpēju papildināmību; un
- e) AZT pētnieku apmācību, starptautisko mobilitāti un apmaiņu.

4. NODAĻA

JAUNATNE, IZGLĪTĪBA, APMĀCĪBA, BĒRNU TIESĪBU AIZSARGĀŠANA, VESELĪBA, NODARBINĀTĪBA, SOCIĀLAIS NODROŠINĀJUMS, PĀRTIKAS NEKAITĪGUMS UN PĀRTIKAS NODROŠINĀJUMS

32. pants

Jaunatne

Asociācijas mērķis ir nostiprināt saites starp AZT un Savienībā dzīvojošiem jauniešiem, cita starpā veicinot AZT jauniešu mācību mobilitāti un veicinot savstarpējo sapratni jauniešu vidū.

33. pants

Izglītība un apmācība

1. Asociācijas kontekstā sadarbība izglītības un apmācības jomā var attiekties uz:

- a) augstas kvalitātes, iekļaujošas izglītības nodrošināšanu pamatskolās, vidējās un augstākās izglītības līmenī un profesionālās izglītības un apmācības jomā; un
 - b) atbalstu AZT, nosakot un īstenojot izglītības un profesionālās apmācības politiku.
2. Savienība nodrošina, ka izglītības iestādes un institūti no AZT var piedalīties ar izglītību saistītās Savienības sadarbības iniciatīvās uz tādiem pašiem pamatiem kā dalībvalstu izglītības un profesionālās apmācības iestādes un institūti.

34. pants

Bērnu tiesību aizsardzība

1. Asociācijas kontekstā Savienība nodrošina bērnu tiesību visaptverošu aizsardzību un veicināšanu AZT, īpašu uzmanību veltot meitenēm un zēniem, kuri atrodas nelabvēlīgā, neaizsargātā un atstumtā situācijā, lai nodrošinātu to, ka neviens bērns netiek atstāts novārtā.
2. Asociācijas mērķis ir izmantot dzīves cikla pieeju bērnu attīstībai, lai nodrošinātu to, ka bērnu tiesības un vajadzības tiek atzītas un īstenotas dzimumam un vecumam atbilstošā veidā. Tā atzīst, ka šī pieeja ir ļoti svarīga pārejai uz pieaugušo dzīvi un cilvēka attīstībai.

35. pants

Nodarbinātība un sociālā politika

1. Savienība un AZT uztur dialogu nodarbinātības un sociālās politikas jomā, lai veicinātu ekonomikas un sociālo attīstību AZT un veicinātu pienācīgu darbu AZT un reģionos, kuros tās atrodas. Šāda dialoga mērķis ir arī atbalstīt AZT iestāžu centienus izstrādāt politiku un tiesību aktus šajā jomā, ņemot vērā dialogu, ko AZT izveidojusi ar Starptautisko Darba organizāciju.

2. Dialogu galvenokārt veido informācijas un labas prakses apmaiņa attiecībā uz politiku un tiesību aktiem nodarbinātības un sociālās politikas jomā, kas ir savstarpēju interešu joma Savienībai un AZT. Šajā ziņā tiek ņemtas vērā tādas jomas kā, piemēram, prasmju attīstība, sociālā aizsardzība, sociālais dialogs, vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšana un pieejamība personām ar invaliditāti, darba drošības un veselības aizsardzības un citi darba standarti.

36. pants

Sabiedrības veselība, pārtikas nekaitīgums un pārtikas un uztura nodrošinājums

Asociācijas kontekstā sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma jomā veiktās sadarbības mērķis ir citstarp mazināt infekcijas un neinfekciozo slimību radītās problēmas un jo īpaši izveidot, stiprināt un uzturēt AZT spēju īstenot epidemioloģisko uzraudzību, pārraudzību, agrīno brīdināšanu, riska novērtēšanu un reaģēt uz nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, veicot pasākumus, kuros ietilpst:

- a) pasākumi, lai uzlabotu sagatavotību un reaģēšanas plānošanu ārkārtas situācijām veselības jomā, piemēram, infekcijas slimību uzliesmojumu gadījumā, tostarp īstenojot Starptautiskos veselības aizsardzības noteikumus, nodrošināt sadarbību starp veselības nozari un citām nozarēm, un nepārtraukti nodrošinot kritiski svarīgos pakalpojumus un izstrādājumus, un risināt problēmas, kas saistītas ar ģeogrāfisko attālinātību;
- b) spēju palielināšana, stiprinot sabiedrības veselības tīklus reģionālā līmenī, kas atvieglo informācijas apmaiņu starp ekspertiem un veicina atbilstošu apmācību, tostarp pārtikas nekaitīguma jomā;
- c) instrumentu un komunikācijas platformu, tostarp agrīnās brīdināšanas sistēmu izstrāde, kā arī e-mācību programmas, kas pielāgotas AZT konkrētajām vajadzībām;

- d) pasākumi, lai novērstu un mazinātu ar pārtiku saistītus slimību uzliesmojumus un risinātu pārtikas nekaitīguma un pārtikas un uztura nodrošinājuma jautājumus;
- e) pasākumi, lai ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanas ietvaros mazinātu neinfekciozo slimību slogu.

5. NODAĻA

KULTŪRA UN TŪRISMS

37. pants

Apmaiņa un dialogs kultūras jomā

1. Asociācijas kontekstā sadarbība kultūras apmaiņas un dialoga jomā var attiekties uz:
 - a) AZT pašpaļāvīgu attīstību, kas ir process, kurš vērsts uz cilvēkiem un sakņojas katras tautas kultūrā;
 - b) atbalstu politikai un pasākumiem, ko pieņemušas kompetentās AZT iestādes, lai vairotu cilvēkresursus, paaugstinātu cilvēku pašu spējas un veicinātu viņu kultūras identitāti;
 - c) iedzīvotāju līdzdalību attīstības procesā;
 - d) kopējas izpratnes veidošanu un labāku informācijas apmaiņu kultūras un audiovizuālajos jautājumos, izmantojot dialogu.

2. Savienības un AZT sadarbības mērķis ir veicināt savstarpēju apmaiņu kultūras jomā, izmantojot:
 - a) sadarbību starp visu partneru kultūras un radošajām nozarēm;
 - b) kultūras un radošu darbu un darbinieku aprites veicināšanu starp tām;
 - c) politikas sadarbību, lai veicinātu politikas izstrādi, inovāciju, auditorijas piesaisti un jaunu darījumsadarbības modeļu izveidi.

38. pants

Sadarbība audiovizuālajā nozarē

1. Asociācijas kontekstā sadarbības audiovizuālajā jomā mērķis ir savstarpēji popularizēt sadarbības pušu audiovizuālos darbus, un tā var ietvert šādas darbības:
 - a) sadarbību un apmaiņu starp attiecīgajām apraides nozarēm;
 - b) audiovizuālo darbu apmaiņas veicināšanu;
 - c) informācijas un viedokļu apmaiņu par audiovizuālo un apraides politiku un tiesisko regulējumu starp kompetentajām iestādēm;
 - d) pasākumus, lai veicinātu apmeklējumus un piedalīšanos starptautiskos pasākumos otras puses teritorijā, kā arī trešās valstīs.
2. Audiovizuālajiem kopražojumiem ir tiesības gūt labumu no jebkuras shēmas, kuras mērķis ir veicināt vietēja vai reģionāla rakstura kultūras saturu, kas izveidots Eiropas Savienībā, AZT un dalībvalstīs, ar kurām tās saistītas.

39. pants

Skatuves māksla

Asociācijas kontekstā sadarbība skatuves mākslas jomā var attiekties uz:

- a) skatuves mākslinieku savstarpējo kontaktu atvieglošanu tādās jomās kā profesionālā apmaiņa un apmācība, tostarp dalība noklausīšanās pasākumos, kultūras tīklu izveide un veicināšana;
- b) kopdarbu izveides veicināšanu starp vienu vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm un vienu vai vairākām AZT; un
- c) starptautiskā teātra tehnoloģiju standartu izstrādes veicināšanu un teātra skatuves zīmju izmantošanu, tostarp iesaistot attiecīgās standartizācijas iestādes.

40. pants

Kultūras mantojuma un vēstures pieminekļu aizsardzība

Asociācijas kontekstā materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma un vēstures pieminekļu jomā izvērstās sadarbības mērķis ir dot iespēju veicināt pieredzes un labākās prakses apmaiņu, šim nolūkam:

- a) atvieglojot ekspertu apmaiņu;
- b) sadarbojoties profesionālās izglītības jomā;
- c) informējot vietējo sabiedrību; un
- d) konsultējoties par vēstures pieminekļu un aizsargātu telpu aizsardzību un par tiesību aktiem un to pasākumu īstenošanu, kas saistīti ar kultūras mantojumu, jo īpaši tā integrēšanu sabiedrības dzīvē.

41. pants

Tūrisms

Asociācijas kontekstā sadarbība tūrisma jomā var aptvert:

- a) ilgtspējīgas tūrisma politikas noteikšanai, pieņemšanai un izvēršanai paredzētus pasākumus;
- b) ilgtspējīga tūrisma attīstībai un atbalstam paredzētus pasākumus un darbības;
- c) pasākumus, kuru mērķis ir ilgtspējīgu tūrismu integrēt AZT iedzīvotāju sociālajā, kultūras un saimnieciskajā dzīvē.

6. NODAĻA

CĪŅA PRET ORGANIZĒTO NOZIEDZĪBU

42. pants

Cīņa pret organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, seksuālu vardarbību pret bērniem, seksuālu izmantošanu, ar dzimumu saistītu vardarbību, terorismu un korupciju

- 1. Asociācijas kontekstā sadarbība cīņas pret organizēto noziedzību jomā var ietvert:
 - a) inovatīvu un efektīvu policijas un tiesu iestāžu sadarbības attīstīšanu, tostarp sadarbību ar citām ieinteresētajām aprindām, piemēram, pilsonisko sabiedrību un valsts cilvēktiesību iestādēm, cīnoties pret un novēršot organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, seksuālu vardarbību pret bērniem, seksuālu izmantošanu, ar dzimumu saistītu vardarbību, terorismu un korupciju; un

- b) atbalstu ar nolūku palielināt AZT politikas efektivitāti, lai novērstu un apkarotu organizēto noziedzību, cilvēku tirdzniecību, seksuālu vardarbību pret bērniem, seksuālu izmantošanu, ar dzimumu saistītu vardarbību, terorismu un korupciju, kā arī visu veidu narkotisko un psihotropo vielu ražošanu, izplatīšanu un tirdzniecību, novērstu un samazinātu narkotiku lietošanu un ar narkotikām saistītos kaitējumus, ņemot vērā starptautisko organizāciju paveikto darbu šajās jomās, cita starpā izmantojot:
- i) apmācību un spēju veidošanu, lai novērstu un apkarotu organizēto noziedzību, tostarp cilvēku tirdzniecību, seksuālu vardarbību pret bērniem, seksuālu izmantošanu, ar dzimumu saistītu vardarbību, terorismu un korupciju;
 - ii) preventīvus pasākumus, tostarp atkarīgu narkotiku lietotāju mācības, izglītību un veselības veicināšanu, ārstēšanu un rehabilitāciju, kā arī projektus atkarīgu narkotiku lietotāju reintegrācijai darbā un sociālajā vidē;
 - iii) efektīvu izpildes pasākumu izstrādi;
 - iv) tehnisku, finansiālu un administratīvu palīdzību attiecībā uz efektīvas politikas un tiesību aktu par cilvēku tirdzniecību izstrādi, jo īpaši informētības veicināšanas kampaņas, nodošanas mehānismus un cietušo aizsardzības sistēmas, iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas un pilsonisko sabiedrību;
 - v) tehnisku, finansiālu un administratīvu palīdzību saistībā ar profilaksi, ārstēšanu un kaitējuma samazināšanu attiecībā uz narkotiku lietošanu;
 - vi) tehnisko palīdzību, lai atbalstītu tiesību aktu un politikas izstrādi attiecībā uz seksuālo vardarbību pret bērniem, seksuālu izmantošanu un ar dzimumu saistītu vardarbību; un
 - vii) tehnisko palīdzību un mācības, lai atbalstītu spēju veidošanu un veicinātu atbilstību starptautiskajiem pretkorupcijas standartiem, jo īpaši tiem, kas izklāstīti ANO Pretkorupcijas konvencijā.

2. Asociācijas kontekstā AZT saskaņā ar 72. pantu sadarbojas ar Savienību attiecībā uz cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu.

III DAĻA

TIRDZNIECĪBA UN AR TO SAISTĪTA SADARBĪBA

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

43. pants

Konkrēti mērķi

Tirdzniecības un ar tirdzniecību saistītās sadarbības starp Savienību un AZT mērķi ir:

- a) veicināt AZT ekonomikas un sociālo attīstību, izveidojot ciešas ekonomiskās attiecības starp tām un visu Savienību;
- b) stimulēt AZT efektīvu integrāciju reģionālajās un pasaules ekonomikās un preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstību;
- c) atbalstīt AZT investīcijām labvēlīga klimata veidošanā, lai atbalstītu AZT sociālo un ekonomisko attīstību;
- d) veicināt globālās finanšu sistēmas stabilitāti, integritāti un pārredzamību, kā arī labu pārvaldību nodokļu jomā;
- e) atbalstīt AZT ekonomiku diversifikācijas procesu;

- f) atbalstīt AZT spējas izstrādāt un īstenot politiku, kas ir vajadzīga preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstībai šajās teritorijās;
- g) atbalstīt AZT eksporta un tirdzniecības spējas;
- h) atbalstīt AZT centienus vajadzības gadījumā panākt AZT vietējo tiesību aktu pieskaņošanu vai atbilstību Eiropas Savienības tiesību aktiem;
- i) sniegt iespējas mērķtiecīgai sadarbībai un dialogam ar Eiropas Savienību par tirdzniecību un ar to saistītajām jomām;
- j) mudināt AZT paust savus viedokļus jebkādu attiecīgu sabiedrisko apspriešanas darbību kontekstā vai jebkāda attiecīga pastāvoša instrumenta kontekstā, kas saistīts ar ES brīvās tirdzniecības nolīgumu sarunu gaitu un to ietekmes novērtējumu; un
- k) attiecīgā gadījumā ņemt vērā AZT ietekmes analīzēs, ko veic līdztekus ES brīvās tirdzniecības nolīgumu izvēršanai un sarunām par tiem.

II SADAĻA

PREČU UN PAKALPOJUMU TIRDZNIECĪBAI UN UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEIKŠANAI PIEMĒROJAMAIS REŽĪMS

1. NODAĻA

PREČU TIRDZNIECĪBAS REŽĪMS

44. pants

Brīva piekļuve noteiktas izcelsmes precēm

1. AZT izcelsmes izstrādājumus Savienībā ievieš bez importa nodevas.
2. Noteiktas izcelsmes izstrādājumu jēdziens un ar to saistītās administratīvās sadarbības metodes izklāstītas II pielikumā.

45. pants

Kvantitatīvie ierobežojumi un pasākumi ar līdzīgām sekām

1. AZT izcelsmes izstrādājumu importam Savienība nepiemēro nekādus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi.
2. Šā panta 1. punkts neliedz piemērot importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, dzīvnieku un augu aizsardzības, nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem.

3. Panta 2. punktā minētos aizliegumus vai ierobežojumus nekādā gadījumā nedrīkst piemērot vispārējai tirdzniecībai kā patvaļīgas vai neattaisnojamas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus.

46. pants

AZT pieņemtie pasākumi

1. Attiecībā uz Savienības izcelsmes izstrādājumu importu AZT iestādes var saglabāt vai ieviest tādus muitas nodokļus vai kvantitatīvus ierobežojumus, kādus tās uzskata par vajadzīgiem, ņemot vērā savas attiecīgās attīstības vajadzības.
2. Jomās, uz kurām attiecas šī nodaļa, AZT piešķir Savienībai režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs kā vislabvēlīgākais režīms, ko piemēro jebkurai tirdzniecības lielvarai, kā definēts 4. punktā.
3. Šā panta 2. punkts neliedz AZT piešķirt konkrētām citām AZT vai citām jaunattīstības valstīm labvēlīgāku režīmu nekā Savienībai.
4. Šajā sadaļā "tirdzniecības lielvara" ir jebkura attīstīta valsts vai jebkura valsts, kuras procentuālā daļa no pasaules preču eksporta pārsniedz 1 %, vai, neskarot 3. punktā noteikto, jebkuru valstu grupu, kuras pasaules preču eksporta daļa, darbojoties individuāli, kolektīvi vai ekonomiskās integrācijas nolīguma ietvaros, kopā pārsniedz 1,5 %. Šiem aprēķiniem izmanto jaunākos pieejamos PTO oficiālos datus par vadošajiem eksportētājiem pasaules preču tirdzniecībā (neiekļaujot Savienības iekšējo tirdzniecību).
5. AZT iestādes iesniedz Komisijai muitas tarifus un kvantitatīvo ierobežojumu sarakstus, ko tās piemēro saskaņā ar šo lēmumu. AZT iestādes arī paziņo Komisijai par visiem šo pasākumu turpmākiem grozījumiem, tiklīdz tos pieņem.

47. pants

Nediskriminēšana

1. Savienība nediskriminē atsevišķas AZT, un AZT nediskriminē atsevišķas dalībvalstis.
2. Saskaņā ar 66. pantu šajā lēmumā ietverto īpašo noteikumu un jo īpaši tā 45. panta 2. punkta, 46. un 49., 50. un 52. panta un 59. panta 3. punkta īstenošana nav uzskatāma par diskrimināciju.

48. pants

Atkritumu pārvietošanas nosacījumi

1. Atkritumu pārvadāšanu starp dalībvalstīm un AZT kontrolē saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem, jo īpaši Bāzeles konvenciju ¹⁹ un Savienības tiesību aktiem. Savienība atbalsta uz dabas un sabiedrības veselības aizsardzību orientētas efektīvas starptautiskas sadarbības izveidošanu un attīstību šajā jomā.
2. Attiecībā uz tām AZT, kas sava konstitucionālā statusa dēļ nav Bāzeles konvencijas Līgumslēdzējas puses, to attiecīgās iestādes paātrina vajadzīgo starptautisko tiesību aktu un administratīvo noteikumu pieņemšanu, lai konkrētajās AZT īstenotu Bāzeles konvencijas noteikumus.
3. Dalībvalstis, ar kurām AZT ir saistītas, veicina to, lai AZT pieņemtu vajadzīgos iekšējos tiesību aktus un administratīvos noteikumus, ar kuriem īstenot attiecīgos Savienības tiesību aktus par atkritumiem un to sūtījumiem.

¹⁹ Bāzeles konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, parakstīta 1989. gada 22. martā.

4. AZT un dalībvalsts, ar kuru tā saistīta, atkritumu eksportam no AZT uz minēto dalībvalsti var piemērot savas valsts procedūras. Šādos gadījumos dalībvalsts, ar kuru AZT ir saistīta, paziņo Komisijai par piemērojamajiem tiesību aktiem, kā arī par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas skar šādus tiesību aktus.

49. pants

Preferenču pagaidu atcelšana

Ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami pamatoti šaubīties par to, vai šis lēmums tiek pareizi īstenots, Komisija sāk apspriesties ar attiecīgo AZT un dalībvalsti, ar kuru minētajai AZT ir īpašas attiecības, lai nodrošinātu šā lēmuma pareizu īstenošanu. Ja apspriešanās nedod savstarpēju pieņemamu risinājumu šā lēmuma īstenošanai, Savienība var uz laiku atsaukt attiecīgās AZT preferenču režīmu saskaņā ar III pielikumu.

50. pants

Aizsargpasākumi un uzraudzības pasākumi

Lai nodrošinātu pareizu šā lēmuma īstenošanu, Savienība var uzņemties uzraudzības aizsargpasākumus un uzraudzības pasākumus, kas izklāstīti IV pielikumā.

2. NODAĻA

PAKALPOJUMU TIRDZNIECĪBAI UN UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEIKŠANAI PIEMĒROJAMAIS REŽĪMS

51. pants

Definīcijas

Šajā nodaļā:

- a) "fiziska persona no AZT" ir fiziska persona, kas pastāvīgi uzturas AZT un ir dalībvalsts valstspiederīgais vai kam piešķirts īpašs AZT juridisks statuss. Šī definīcija neskar tiesības, ko piešķir Savienības pilsonība LESD izpratnē;
- b) "AZT juridiska persona" ir AZT juridiska persona, kas izveidota saskaņā ar attiecīgajā AZT piemērojamajiem tiesību aktiem un kuras juridiskā adrese, centrālā administrācija vai galvenā darbījumbūvības vieta atrodas šīs AZT teritorijā. Ja juridiskajai personai AZT ir tikai juridiskā adrese vai centrālā administrācija, tā nav uzskatāma par AZT juridisku personu, ja vien tā neveic darbību, kas ir faktiski un pastāvīgi saistīta ar minētās valsts vai teritorijas ekonomiku;
- c) attiecīgās definīcijas, kas noteiktas 52. panta 1. punktā minētajos ekonomiskās integrācijas nolīgumos, attiecas uz režīmu starp Savienību un AZT.

Vislabvēlīgākais režīms

1. Attiecībā uz pasākumiem, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību un uzņēmējdarbības veikšanu saimnieciskās darbībās:
 - a) Savienība AZT fiziskām un juridiskām personām piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par vislabvēlīgāko režīmu, ko piemēro līdzīgām fiziskām un juridiskām personām no jebkuras trešās valsts, ar kuru Eiropas Savienība noslēdz vai ir noslēgusi ekonomiskās integrācijas nolīgumu;
 - b) AZT piešķir Savienības fiziskajām un juridiskajām personām režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par vislabvēlīgāko režīmu, ko piemēro līdzīgām fiziskajām un juridiskajām personām, kas pārstāv jebkuru tirdzniecības lielveļu, ar kuru tā ir noslēgusi ekonomiskās integrācijas nolīgumu pēc 2014. gada 1. janvāra.
2. Šā panta 1. punktā paredzētie noteikumi neattiecas uz režīmu, ko piešķir:
 - a) kāda iekšējā tirgus ietvaros vai saskaņā ar ekonomiskās integrācijas nolīgumu, kas prasa pusēm būtiski saskaņot savus tiesību aktus, lai novērstu nediskriminējošus šķēršļus uzņēmējdarbības veikšanai un pakalpojumu tirdzniecībai;
 - b) tādu pasākumu ietvaros, kas nodrošina kvalifikāciju vai licenču atzīšanu. Tas neskar īpaši uz AZT attiecošos pasākumus saskaņā ar šo pantu;
 - c) atbilstīgi jebkādam starptautiskam nolīgumam vai kārtībai, kas pilnīgi vai galvenokārt attiecas uz nodokļiem;
 - d) tādu pasākumu ietvaros, kuros tiek izmantoti vislielākās labvēlības režīma atbrīvojumi, kas uzskaitīti saskaņā ar GATS II panta 2. punktu.

3. Nekas šajā lēmumā neliedz ne Savienībai, ne AZT pieņemt vai atstāt spēkā pasākumus, kas pieņemti piesardzības apsvērumu dēļ, tostarp šādu apsvērumu dēļ:
- a) ieguldītāju, noguldītāju, apdrošinājuma ņēmēju vai tādu personu aizsardzība, pret kurām finanšu pakalpojuma sniedzējam ir fiduciāri pienākumi; vai
 - b) Puses finanšu sistēmas integritātes un stabilitātes nodrošināšana.
4. AZT iestādes nolūkā veicināt vai atbalstīt vietējo nodarbinātību var pieņemt noteikumus, lai atbalstītu fiziskas personas un vietējus pasākumus. Šādā gadījumā AZT iestādes paziņo Komisijai par noteikumiem, ko tās pieņem, lai Komisija var informēt par to dalībvalstis.

III SADAĻA

AR TIRDZNIECĪBU SAISTĪTAS JOMAS

1. NODAĻA

TIRDZNIECĪBA UN ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

53. pants

Vispārīga pieeja

Tirdzniecības un ar to saistītās sadarbības mērķis asociācijas ietvaros ir veicināt ilgtspējīgu attīstību ekonomikas, sociālajā un vides jomā. Šajā kontekstā AZT iekšzemes normatīvos aktus vides vai darba tiesību jomā nepazemina, lai veicinātu tirdzniecību vai ieguldījumus.

54. pants

Vides un klimata pārmaiņu standarti tirdzniecībā

1. Tirdzniecības un ar to saistītās sadarbības mērķis asociācijas ietvaros ir uzlabot abpusēju atbalstu starp tirdzniecības un vides politiku un saistībām. Lai sasniegtu šos mērķus, ar tirdzniecību saistītā sadarbība asociācijas ietvaros ņem vērā starptautiskās vides pārvaldības principus un daudzpusējos vides nolīgumus.
2. Ar tirdzniecību saistītās sadarbības mērķis ir atbalsts Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) galīgajiem mērķiem un Parīzes nolīguma īstenošanai. Tas var attiekties arī uz sadarbību saistībā ar citiem ar tirdzniecību saistītiem daudzpusējiem nolīgumiem vides jomā, piemēram, Konvenciju par tirdzniecību ar apdraudētajām sugām.

55. pants

Darba standarti tirdzniecībā

1. Asociācijas mērķis ir veicināt tirdzniecību tā, lai tā radītu pilnīgu, ražīgu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem.
2. Tiek ievēroti un tiesību aktos un praksē īstenoti starptautiski atzīti svarīgākie nodarbinātības standarti, kas definēti attiecīgajās Starptautiskās darba organizācijas konvencijās. Šādi darba standarti ietver jo īpaši biedrošanās brīvības ievērošanu, tiesības uz koplīguma slēgšanu, visa veida piespiedu vai obligāta darba atcelšanu, bērnu darba smagāko formu izskaušanu, minimālo vecumu, no kura persona drīkst būt nodarbināta, un nediskriminēšanu attiecībā uz nodarbinātību. AZT nodrošina efektīvu darba inspekciju, efektīvus pasākumus darba drošības un veselības aizsardzības jomā, kuri ir saskaņā ar attiecīgajām SDO konvencijām, un pienācīgus darba apstākļus visiem.

56. pants

Ilgospējīga tirdzniecība zivsaimniecības produktu jomā

Asociācija var ietvert sadarbību ar mērķi veicināt zivju krājumu ilgtspējīgu pārvaldību, kā arī apkarot nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un ar to saistīto tirdzniecību. Sadarbības mērķis šajā jomā ir:

- a) veicināt sadarbību starp AZT un reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijām, jo īpaši attiecībā uz kontroles un inspekcijas shēmu attīstību un efektīvu īstenošanu, stimuliem un efektīvu zvejniecības un jūras ekosistēmu ilgtermiņa pārvaldības pasākumiem;
- b) veicināt tādu pasākumu īstenošanu, kuru mērķis ir apkarot nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un ar to saistīto tirdzniecību AZT.

57. pants

Ilgospējīga kokmateriālu tirdzniecība

Asociācijas kontekstā sadarbības kokmateriālu tirdzniecības jomā mērķis ir veicināt tirdzniecību ar likumīgi iegūtu koksni. Šāda sadarbība var ietvert dialogu par reglamentējošiem pasākumiem, kā arī informācijas apmaiņu par tirgus vai brīvprātīgiem pasākumiem, piemēram, meža sertifikāciju vai zaļā iepirkuma politiku.

58. nodaļa

Tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība

1. Asociācijas kontekstā sadarbību tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības jomā var sasniegt:

- a) atvieglojot un veicinot tirdzniecību un ieguldījumu vides preču un pakalpojumu jomā, tostarp ar vietējo tiesību aktu izstrādes un īstenošanas starpniecību, kā arī tādu preču jomā, kas palīdz uzlabot sociālos apstākļus AZT;
 - b) veicinot to, ka tiek atcelti šķēršļi tirdzniecībai vai ieguldījumiem attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kas īpaši svarīgi klimata pārmaiņu mazināšanas jomā, piemēram, ilgtspējīga atjaunojamā enerģija un energoefektīvi izstrādājumi un pakalpojumi, tostarp, pieņemot politikas pamatnostādnes, kas veicina labāko pieejamo tehnoloģiju izmantošanu, un veicinot standartus, kas atbilst vides un ekonomikas vajadzībām un līdz minimumam samazina tehniskos šķēršļus tirdzniecībai;
 - c) veicinot tādu preču tirdzniecību, kas palīdz uzlabot sociālos apstākļus un videi draudzīgas prakses, tostarp preču, uz kurām attiecas brīvprātīgas ilgtspējas nodrošināšanas shēmas, piemēram, godīgas un ētiskas tirdzniecības shēmas, ekomarkējums un sertifikācijas shēmas ar dabas resursiem saistītiem izstrādājumiem;
 - d) popularizējot starptautiski atzītus principus un pamatnostādnes atbildīgas darbīdarbības un uzņēmumu sociālās atbildības jomā, rosinot AZT teritorijā darbojošos uzņēmumus tos īstenot un veicot informācijas un paraugprakses apmaiņu;
 - e) veicinot Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ar to saistīto ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu.
2. Plānojot un īstenojot pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt vidi vai darba apstākļus, kas var ietekmēt tirdzniecību vai ieguldījumu, Savienība un AZT ņem vērā pieejamo zinātnisko un tehnisko informāciju un attiecīgos starptautiskos standartus, pamatnostādnes vai ieteikumus, ieskaitot piesardzības principu.

3. Savienība un AZT piemēro pilnīgu pārredzamību, lai izstrādātu, ieviestu un īstenotu pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt vidi un darba apstākļus, kas ietekmē tirdzniecību vai ieguldījumus.

2. NODAĻA

CITI AR TIRDZNIECĪBU SAISTĪTI JAUTĀJUMI

59. pants

Kārtējie maksājumi un kapitāla aprīte

1. Jebkādiem maksājumiem brīvi konvertējamā valūtā maksājumu bilances norēķinu kontā starp Kopienas un AZT rezidentiem nepiemēro nekādus ierobežojumus.
2. Attiecībā uz darījumiem maksājumu bilances kapitāla kontā dalībvalstis un AZT iestādes nodrošina brīvu kapitāla aprīti saistībā ar tiešiem ieguldījumiem sabiedrībās, kas izveidotas saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts, zemes vai teritorijas tiesību aktiem, un nodrošina, ka līdzekļus, ko veido šie ieguldījumi, un visu peļņu, kas no tiem rodas, var saņemt un repatriēt.
3. Savienībai un AZT ir tiesības veikt pasākumus, kas minēti LESD 64., 65., 66., 75., 143., 144. un 215. pantā saskaņā ar tajos paredzētajiem nosacījumiem *mutatis mutandis*.
4. AZT iestādes, attiecīgā dalībvalsts vai Savienība nekavējoties informē cita citu par jebkādiem šādiem pasākumiem un iesniedz grafiku to atcelšanai, tiklīdz iespējams.

60. pants

Konkurences politika

Pienācīgi ņemot vērā AZT atšķirīgos attīstības līmeņus un ekonomiskās vajadzības, tās pieņem, uztur spēkā vai tām ir jāievēro tiesību akti vai politika, kuras mērķis ir:

1. novērst un aizliegt horizontālus un vertikālus nolīgumus starp uzņēmumiem, uzņēmumu apvienību lēmumus un saskaņotas darbības, kuru mērķis vai ietekme ir novērst, ierobežot vai izkropļot konkurenci;
2. novērst un aizliegt viena vai vairāku uzņēmumu dominējošā stāvokļa izmantošanu;
3. novērst un aizliegt uzņēmumu koncentrāciju, kas būtiski kavētu efektīvu konkurenci, jo īpaši, radot vai nostiprinot dominējošu stāvokli; un
4. pārredzamība attiecībā uz AZT subsīdiu piešķiršanu attiecībā uz precēm, kurām ir būtiska negatīva ietekme uz tirdzniecību vai ieguldījumiem starp ES un AZT.

61. pants

Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība

1. Tiek nodrošināts piemērots un efektīvs intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības līmenis, tostarp šādu tiesību piemērošanas pasākumi, vajadzības gadījumā saskaņā ar visaugstākajiem starptautiskajiem standartiem, lai mazinātu traucējumus un šķēršļus divpusējai tirdzniecībai.
2. Asociācijas kontekstā sadarbība šajā jomā var attiekties uz normatīvo aktu sagatavošanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un izpildi, šādu tiesību ļaunprātīgas izmantošanas no tiesību subjektu puses un šo tiesību pārkāpšanas no konkurentu puses novēršanu un atbalstu reģionālajām intelektuālā īpašuma organizācijām, kas iesaistītas izpildē un aizsardzībā, tostarp personāla apmācību.

62. pants

Ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzība

Savienība un AZT atzīst, ka ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (ĢIN) ir svarīgas ilgtspējīgai lauksaimniecības un lauku attīstībai. Tās nodrošina ĢIN pienācīgu aizsardzību un īstenošanu un sadarbojas, lai turpmāk attīstītu efektīvākas ĢIN sistēmas. Tās arī apmainās ar informāciju par tiesību aktu un politikas attīstību attiecībā uz ĢIN.

63. pants

Tehniskie šķēršļi tirdzniecībai

Asociācija var ietvert sadarbību tehnisko noteikumu jomā attiecībā uz precēm, standartizāciju, atbilstības novērtēšanu, akreditāciju, tirgus uzraudzību un kvalitātes nodrošināšanu, lai novērstu nevajadzīgus tehniskos šķēršļus tirdzniecībai starp Savienību un AZT un samazinātu atšķirības šajās jomās.

64. pants

Patērētāju aizsardzības politika, patērētāju veselības aizsardzība un tirdzniecība

Asociācijas kontekstā sadarbība patērētāju aizsardzības politikas, patērētāju veselības aizsardzības un tirdzniecības jomā var ietvert normatīvo aktu sagatavošanu patērētāju aizsardzības politikas un patērētāju veselības aizsardzības jomā, lai izvairītos no nevajadzīgiem tirdzniecības šķēršļiem.

Sanitārie un fitosanitārie pasākumi

Asociācijas kontekstā sadarbības sanitāro un fitosanitāro pasākumu jomā mērķis ir:

- a) atvieglot tirdzniecību starp ES un AZT kopumā un starp AZT un trešām valstīm, vienlaikus aizsargājot cilvēku, dzīvnieku un augu veselību vai dzīvību saskaņā ar PTO Līgumu par sanitāro un fitosanitāro pasākumu piemērošanu ("PTO SFS līgums");
- b) risināt ar tirdzniecību saistītās problēmas, ko rada sanitārie un fitosanitārie pasākumi;
- c) nodrošināt pārredzamību attiecībā uz sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem, kas piemērojami tirdzniecībai starp Savienību un AZT;
- d) veicināt pasākumu saskaņošanu ar starptautiskajiem standartiem saskaņā ar PTO SFS nolīgumu;
- e) atbalstīt AZT efektīvu dalību organizācijās, kas nosaka sanitāros un fitosanitāros standartus;
- f) veicināt apspriešanās ar un apmaiņu starp AZT un Eiropas iestādēm un laboratorijām;
- g) izveidot un uzlabot AZT tehniskās spējas īstenot un uzraudzīt sanitāros un fitosanitāros pasākumus;
- h) veicināt tehnoloģiju nodošanu un ātru informācijas apmaiņu sanitāro un fitosanitāro pasākumu jomā.

Protekcionisma pasākumu aizliegums

1. nodaļas un šīs nodaļas noteikumus neizmanto kā patvaļīgas diskriminācijas vai tirdzniecības slēptas ierobežošanas līdzekļus.

3. NODAĻA

MONETĀRIE UN NODOKĻU JAUTĀJUMI

Nodokļa atbrīvojuma klauzula

1. Neskarot 68. panta noteikumus, vislielākās labvēlības režīmu, kas piešķirts saskaņā ar šo lēmumu, nepiemēro nodokļu priekšrocībām, kuras dalībvalstis vai AZT iestādes piešķir vai nākotnē var piešķirt, pamatojoties uz nolīgumiem par nodokļu dubultuzlikšanas novēršanu vai citiem nodokļu režīmiem, vai vietējiem spēkā esošiem nodokļu likumiem.
2. Šā lēmuma noteikumus nevar uzskatīt par tādiem, kas liedz pieņemt vai īstenot jebkādas pasākumus, kuru mērķis ir nepieļaut nodokļu nemaksāšanu vai krāpšanu, ņemot vērā noteikumus nolīgumos par nodokļu dubultuzlikšanas novēršanu vai citos nodokļu režīmos, vai vietējos spēkā esošos nodokļu likumos.
3. Šā lēmuma noteikumi neliedz attiecīgajām kompetentajām iestādēm piemērot atšķirīgus nodokļu tiesību aktus nodokļu maksātājiem, kas neatrodas vienādā situācijā, konkrēti pastāvīgās dzīvesvietas vai kapitāla ieguldījuma vietas ziņā.

Nodokļu un muitas režīms Savienības finansētiem līgumiem

1. AZT piemēro līgumiem, ko finansē ar Savienības nodokļu un muitas režīmiem, kas nav mazāk labvēlīgi par tiem, ko tās piemēro dalībvalstij, ar kuru AZT ir saistīta, vai valstīm, kurām ir piešķirts vislielākās labvēlības režīms, vai starptautiskām attīstības organizācijām, ar kurām tām ir attiecības, atkarībā no tā, kurš režīms ir vislabvēlīgākais.
2. Neskarot 1. punktu, Savienības finansētiem līgumiem piemēro šādus noteikumus:
 - a) saņēmējā AZT līgumiem nepiemēro zīmognodevas vai reģistrācijas nodevas vai nodokļu maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi, neatkarīgi no tā, vai šādas maksas jau pastāv vai nākotnē tiks ieviestas; tomēr šādus līgumus reģistrē saskaņā ar AZT spēkā esošajiem tiesību aktiem, un par to var iekasēt sniegtajam pakalpojumam atbilstošu maksu;
 - b) peļņu un/vai ienākumus no līgumu izpildes apliek ar nodokļiem saskaņā ar saņēmējas AZT iekšējiem nodokļu noteikumiem, ja to fizisko personu vai juridisko personu, kas gūst peļņu un/vai ienākumus, pastāvīgā darbījumdarbības vieta ir minētajā AZT, vai ja līguma izpildei vajadzīgi vairāk nekā seši mēneši;
 - c) uzņēmumi, kuriem būvdarbu līgumu izpildes vajadzībām jāieved iekārtas, pēc pašu vēlēšanās izmanto pagaidu ieviešanas sistēmu, kā attiecībā uz šādām iekārtām noteikts saņēmējas AZT tiesību aktos;
 - d) profesionālas iekārtas, kas nepieciešamas pakalpojumu līgumā noteikto uzdevumu izpildei, uz laiku ieved saņēmējā AZT bez fiskāliem, ievedmuitas un muitas nodokļiem un citiem maksājumiem ar līdzvērtīgu ietekmi, ja šie nodokļi un maksājumi neveido atlīdzību par sniegtajiem pakalpojumiem;

- e) ievedumus saskaņā ar piegādes līgumiem ieved saņēmējā AZT bez muitas nodokļiem, ievedmuitas, nodevām vai citiem nodokļu maksājumiem ar līdzvērtīgu ietekmi. Līgumu par izejvielu un materiālu piegādi, kuru izcelsme ir attiecīgajā AZT, slēdz, pamatojoties uz ražotāja cenu, kam var pieskaitīt tādos iekšējos nodokļu maksājumus, kas var būt piemērojami šīm izejvielām un materiāliem AZT;
 - f) degviela, eļļošanas līdzekļi un ogļūdeņraža saistvielas un visi materiāli, ko izmanto, pildot līgumus par darbu izpildi, uzskatāmi par tādiem, kas pirkti vietējā tirgū, un tiem piemēro fiskālos noteikumus saskaņā ar saņēmējā AZT spēkā esošiem tiesību aktiem;
 - g) no muitas nodokļiem vai ievedmuitas, nodevām un citiem nodokļu maksājumiem ar līdzvērtīgu ietekmi saskaņā ar saņēmējas AZT spēkā esošiem tiesību aktiem atbrīvo personiskās lietošanas un mājsaimniecības priekšmetus, kas importēti ar nolūku, lai tos izmantotu fiziskas personas, kuras veic darba līgumā definētus uzdevumus, un viņu ģimenes locekļi, izņemot personas, kas pieņemtas darbā uz vietas.
3. Visiem līgumiskajiem jautājumiem, kas nav ietverti 1. un 2. punktā, piemēro attiecīgās AZT tiesību aktus.

4. NODAĻA

TIRDZNIECĪBAS SPĒJU ATTĪSTĪBA

69. pants

Vispārīga pieeja

Lai nodrošinātu, ka AZT gūst maksimālu labumu no šā lēmuma noteikumiem un ka tās var piedalīties ar labākajiem iespējamiem nosacījumiem Savienības iekšējā tirgū, kā arī reģionālajā, apakšreģionu un starptautiskajā tirgū, asociācijas mērķis ir sekmēt AZT tirdzniecības spējas:

- a) palielinot AZT konkurētspēju, paļaušanos uz pašu spēkiem un ekonomikas noturību, dažādojot AZT preču un pakalpojumu sortimentu un paaugstinot to vērtību un apjomu, kā arī stiprinot AZT spēju piesaistīt privātos ieguldījumus saimnieciskās darbības dažādās nozarēs;
- b) uzlabojot sadarbību preču un pakalpojumu tirdzniecības un uzņēmējdarbības veikšanas jomā starp AZT un kaimiņos esošajām valstīm.

70. pants

Tirdzniecības dialogs, sadarbība un spēju attīstība

Asociācijas kontekstā tirdzniecības dialoga, sadarbības un spēju attīstības iniciatīvas var ietvert:

- a) AZT spēju stiprināšanu, lai definētu un īstenotu politiku, kas vajadzīga preču un pakalpojumu tirdzniecības attīstībai;
- b) AZT centienu veicināšanu attiecībā uz piemērotu tiesisko, regulatīvo un institucionālo sistēmu, kā arī vajadzīgo administratīvo procedūru ieviešanu;
- c) privātā sektora attīstības, jo īpaši MVU, veicināšanu;
- d) tirgus un izstrādājumu attīstības, tostarp izstrādājumu kvalitātes uzlabošanas veicināšanu;
- e) cilvēkresursu un profesionālo prasmju attīstības sekmēšanu, kas attiecas uz tirdzniecību ar precēm un pakalpojumiem;
- f) darījumdarbības starpnieku spēju pilnveidošanu sniegt AZT uzņēmumiem pakalpojumus, kas attiecas uz to eksporta darbībām, piemēram, tirgus izpēti;
- g) tādas darījumdarbības vides, kas veicina ieguldījumus, veicināšanu.

5. NODAĻA

SADARBĪBA FINANŠU PAKALPOJUMU UN NODOKĻU JAUTĀJUMOS

71. pants

Sadarbība starptautisko finanšu pakalpojumu jomā

Lai veicinātu pasaules finanšu sistēmas stabilitāti, integritāti un pārredzamību, asociācija var ietvert sadarbību starptautisko finanšu pakalpojumu jomā. Šāda sadarbība var attiekties uz:

- a) ieguldītāju un citu finanšu pakalpojumu patērētāju efektīvas un atbilstīgas aizsardzības nodrošināšanu;
- b) nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu un apkarošanu;
- c) sadarbības veicināšanu starp dažādiem finanšu sistēmas dalībniekiem, tostarp regulatoriem un uzraudzības iestādēm;
- d) neatkarīgu un efektīvu mehānismu izveidi, lai veiktu finanšu pakalpojumu uzraudzību.

Starptautiskie standarti finanšu pakalpojumu jomā

Savienība un AZT pieliek vislielākās pūles, lai nodrošinātu, ka to teritorijā īsteno un piemēro starptautiski saskaņotus standartus attiecībā uz regulējumu un uzraudzību finanšu pakalpojumu jomā, un attiecībā uz izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanas apkarošanu. Šādi starptautiski saskaņoti standarti cita starpā ir Bāzeles Komitejas "Pamatprincipi attiecībā uz banku efektīvu uzraudzību", Starptautiskās apdrošināšanas uzraudzības iestāžu asociācijas "Apdrošināšanas galvenie principi", Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas "Vērtspapīru regulējuma mērķi un principi", ESAO "Nolīgums par informācijas apmaiņu nodokļu jautājumos", G20 "Paziņojums par pārredzamību un informācijas apmaiņu nodokļu jomā", Finanšu stabilitātes padomes "Finanšu iestāžu efektīvu neregulējuma režīmu galvenie atribūti".

AZT pieņem vai uztur tiesisko regulējumu, lai novērstu savu finanšu sistēmu izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai, jo īpaši ņemot vērā šīs jomas instrumentus un tajā darbojošās starptautiskās struktūras, piemēram, Finanšu darbību darba grupas "Starptautiskos standartus cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu" ("*FATF* ieteikumi").

Ja Eiropas Komisija pieņem lēmumus, ar ko pilnvaro dalībvalsti noslēgt nolīgumu ar kādu AZT par līdzekļu pārvedumiem starp AZT un dalībvalsti, ar kuru tā ir saistīta, šie pārvedumi ir uzskatāmi par līdzekļu pārvedumiem Savienības teritorijā saskaņā ar Līdzekļu pārskaitījumu regulu (ES) 2015/847, un attiecīgā AZT nodrošina atbilstību minētās regulas noteikumiem.

Šis pants neskar Finanšu regulas 155. pantu.

Sadarbība nodokļu jautājumos

Savienība un AZT atzīst un apņemas efektīvi īstenot labas pārvaldības principus nodokļu jomā, tostarp globālos standartus attiecībā uz pārredzamību un informācijas apmaiņu, taisnīgu nodokļu politiku un minimālos standartus cīņai ar nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu. Tās veicinās labu pārvaldību nodokļu jomā, uzlabos starptautisko sadarbību nodokļu jomā un atvieglos nodokļu ieņēmumu iekasēšanu.

IV DAĻA

SADARBĪBA FINANŠU JOMĀ

1. NODAĻA

PRINCIPI

Finanšu resursi

Savienība palīdz sasniegt asociācijas vispārīgos mērķus, nodrošinot:

- a) adekvātus finanšu resursus un pienācīgu tehnisko palīdzību, lai stiprinātu AZT spējas formulēt un īstenot stratēģiskus satvarus un tiesiskos regulējumus;
- b) ilgtermiņa finansējumu, lai veicinātu privātā sektora izaugsmi;

- c) attiecīgā gadījumā saskaņā ar šo lēmumu noteiktās darbības var veicināt arī ar citām Savienības programmām, ar noteikumu, ka ar maksājumiem netiek segtas vienas un tās pašas izmaksas. Šā lēmuma īstenošanas ietvaros var veicināt arī citās Savienības programmās paredzētos pasākumus, ar noteikumu, ka ar maksājumiem netiek segtas vienas un tās pašas izmaksas. Šādos gadījumos darba programmā, kas attiecas uz šīm darbībām, nosaka, kuri noteikumi ir piemērojami.

75. pants

Budžets

1. Programmas finansējums tās īstenošanai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam ir 500 000 000 EUR pašreizējās cenās.
2. Orientējošais 1. punktā minētās summas sadalījums ir izklāstīts I pielikumā.
3. Summa, kas minēta 1. punktā, neietekmē to, kā tiek piemēroti noteikumi, kas paredz elastību Regulā [jaunā Daudzgažu finanšu shēmas regula], [Regulā (ES) Nr. [...]] un Finanšu regulā.
4. Kumulatīvie neto atmaksājumi, kas izriet no AZT ieguldījumu mehānisma, kurš izklāstīts Padomes Lēmuma 2013/755/ES IV pielikuma 3. panta 3. punktā, ir ārējie piešķirtie ieņēmumi, ar ko papildina šā lēmuma 1. panta 1. punkta e) apakšpunktā / I pielikumā minētos nepiešķirtos līdzekļus, no brīža, kad tie kļūst pieejami. Neskarot lēmumus, kas jāpieņem attiecībā uz turpmākajām daudzgažu finanšu shēmām, kumulatīvos neto atmaksājumus pēc 2027. gada 31. decembra un līdz to izlietojumam iemaksā turpmākajos AZT finansēšanas instrumentos, kuri aizstāj šo instrumentu.

Definīcijas

Šajā daļā piemēro šādas definīcijas:

- a) "plānojamais atbalsts" ir neatmaksājams atbalsts, kas AZT piešķirts, lai vajadzības gadījumā finansētu teritoriālas, reģionālas un intrareģionālas stratēģijas vai prioritātes, kas noteiktas plānošanas dokumentos;
- b) "plānošana" ir organizēšanas, lēmumu pieņemšanas un indikatīvu finanšu resursu piešķiršanas process, kas paredzēts, lai daudzgadu laikposmā šā lēmuma II daļā minētā jomā īstenotu darbību asociācijas mērķu sasniegšanai un tādējādi veicinātu AZT ilgtspējīgu attīstību.
- c) "plānošanas dokuments" ir dokuments, kurā izklāstītas atsevišķu AZT stratēģijas, prioritātes un pasākumi un tas, kā AZT mērķi un uzdevumi to ilgtspējīgai attīstībai izmantojami kā efektīvs un rezultatīvs līdzeklis asociācijas mērķu sasniegšanai;
- d) "attīstības plāni" ir tādu saskaņotu pasākumu kopums, kurus nosaka un finansē tikai AZT saskaņā ar pašu noteiktiem politikas virzieniem un attīstības stratēģijām un par kuriem panākta vienošanās starp AZT un dalībvalsti, ar kuru tā ir saistīta;
- e) "teritoriāls piešķirums" ir summa, kas piešķirta atsevišķām AZT plānojamajam atbalstam, lai finansētu plānošanas dokumentos noteiktās teritoriālās stratēģijas un prioritātes;
- f) "reģionāls piešķirums" ir summa, kas piešķirta saskaņā ar 84. panta 1. punktu, plānojamajam atbalstam, lai finansētu plānošanas dokumentos noteiktās reģionālās sadarbības stratēģijas vai prioritātes;

- g) "intrareģionāls piešķirums" ir summa reģionāla piešķiruma ietvaros, kas piešķirta saskaņā ar 84. panta 2. punktu, plānojamajam atbalstam, lai finansētu plānošanas dokumentos noteiktās intrareģionālās sadarbības stratēģijas un prioritātes.

77. pants

Finanšu sadarbības principi

1. Savienības finansiālā atbalsta pamatā ir partnerības, līdzatbildības, teritoriālo sistēmu saskaņošanas, papildināmības un subsidiaritātes princips.
2. Darbības, ko finansē saskaņā ar šo lēmumu, var būt plānojams vai neplānojams atbalsts.
3. Savienības finansiālais atbalsts:
 - a) jāīsteno, pienācīgi ievērojot AZT attiecīgās ģeogrāfiskās, sociālās un kultūras iezīmes, kā arī to īpašo potenciālu;
 - b) jānodrošina tā, ka resursu plūsmas īsteno regulāri un paredzami;
 - c) ir elastīgs un pielāgots katras AZT situācijai; un
 - d) jāveic, pilnībā ņemot vērā katra partnera attiecīgās institucionālās, juridiskās un finansiālās pilnvaras.
4. Attiecīgās AZT iestādes ir atbildīgas par īstenošanas darbībām, neskarot Komisijas pilnvaras, lai nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību Savienības līdzekļu izmantošanā.

2. NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI FINANSIĀLAJAI SADARBĪBAI

78. pants

Priekšmets un tvērums

Saskaņā ar stratēģiju un prioritātēm, ko vietējā vai reģionālā līmenī noteikusi attiecīgā AZT, finanšu atbalstu var piešķirt:

- a) nozaru politikai un reformām, kā arī ar tām saskanīgiem projektiem;
- b) institucionālajai attīstībai, spēju veidošanai un vides aspektu integrācijai;
- c) tehniskajai palīdzībai.

79. pants

Spēju attīstība

1. Finansiālais atbalsts cita starpā var dot ieguldījumu AZT atbalstam, attīstot nepieciešamās spējas, lai noteiktu, īstenotu un pārraudzītu teritoriālās un/vai reģionālās stratēģijas un darbības nolūkā sasniegt vispārējos mērķus sadarbības jomās, kas minētas II un III daļā.
2. Savienība atbalsta AZT centienus izstrādāt ticamus statistikas datus par minētajām jomām, tostarp nodrošināt turpmākus pasākumus saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu.
3. Savienība var atbalstīt AZT to centienos uzlabot savu makroekonomisko rādītāju salīdzināmību, it īpaši atvieglinot AZT IKP analīzi.

Tehniskā palīdzība

1. Pēc Komisijas iniciatīvas Savienības finansējums var segt izdevumus, kas saistīti ar lēmuma īstenošanu un tā mērķu sasniegšanu, tostarp ar administratīvo atbalstu šādai īstenošanai nepieciešamajām sagatavošanas, turpmākajām, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, kā arī izdevumus galvenajā mītnē un Savienības delegācijās saistībā ar programmai nepieciešamo administratīvo atbalstu un saskaņā ar šo lēmumu finansēto darbību pārvaldībai, tostarp informācijas un komunikācijas pasākumiem, kā arī korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām.
2. Pēc AZT iniciatīvas pētījumus vai tehniskās palīdzības pasākumus, tostarp ilgtermiņa atbalstu, var finansēt saistībā ar plānošanas dokumentos ietverto darbību īstenošanu. Komisija var pieņemt lēmumu finansēt šādu darbību vai nu no plānojamā atbalsta vai no tehniskās sadarbības pasākumiem paredzētā finansējuma.

3. NODAĻA

FINANSIĀLĀS SADARBĪBAS ĪSTENOŠANA

Vispārējais princips

Ja vien šajā lēmumā nav noteikts citādi, Savienības finansiālo atbalstu īsteno saskaņā šo lēmumu, Finanšu regulu un attiecīgā gadījumā [Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulu], jo īpaši II sadaļu:

- I nodaļu, izņemot 10., 11. un 13. pantu, 14. panta 3. punktu, 14. panta 4. punktu, 15. pantu, 16. panta 1., 2., 3. un 4. punktu un 17. pantu,
- III nodaļu, izņemot 25. panta 1. punktu, 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu un 3. punktu, un
- V nodaļu, izņemot 41. panta 1., 4., 6., 7. un 9. punktu un 42. panta 4. punktu.

82. pants

Daudzgažu indikatīvo programmu, darbības plānu un pasākumu pieņemšana

Komisija saskaņā ar šo lēmumu "atsevišķo plānošanas dokumentu" veidā pieņem daudzgažu indikatīvās programmas, kā minēts [Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulas] 14. pantā.

Atsevišķos plānošanas dokumentos var ņemt vērā teritoriālās attīstības plānus vai citus plānus, par kuriem panākta vienošanās starp AZT un dalībvalstīm, ar kurām tās saistītas.

Vienotos programmdokumentus pieņem saskaņā ar šā lēmuma 90. panta 5. punktā minēto pārbaudes procedūru. Minēto procedūru piemēro arī pārskatīšanām, ar kurām var ievērojami mainīt daudzgažu indikatīvo programmu saturu.

[Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulas] 23. pantā minētos rīcības plānus un pasākumus var pieņemt atsevišķi no daudzgažu indikatīvajām programmām, tos pieņem saskaņā ar šā lēmuma 90. panta 5. punktā minēto pārbaudes procedūru. Minēto procedūru nepiemēro Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulas 25. panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajos gadījumos.

83. pants

Tiesības uz teritoriālo finansējumu

1. AZT valsts iestādēm ir tiesības uz finansiālu atbalstu, kas paredzēts šajā lēmumā.

2. Vienojoties attiecīgajām AZT iestādēm, šādām personām vai iestādēm ir arī tiesības uz finansiālo atbalstu, kas paredzēts šajā lēmumā:
- a) vietējām, valstu un/vai reģionālām valsts vai daļēji valsts aģentūrām, departamentiem vai AZT vietējām iestādēm un īpaši to finanšu iestādēm un attīstības bankām;
 - b) AZT un reģionālo grupu sabiedrībām un uzņēmumiem;
 - c) dalībvalsts sabiedrībām un uzņēmumiem, lai tie papildus pašu ieguldījumam varētu uzņemties produktīvus projektus AZT teritorijā;
 - d) AZT vai Savienības finanšu starpniekiem, kas veicina un finansē privātos ieguldījumus AZT; un
 - e) decentralizētas sadarbības dalībniekiem un citiem nevalstiskiem dalībniekiem no AZT un Savienības, lai viņiem dotu iespēju īstenot ekonomikas, kultūras, sociālus un izglītības projektus un programmas AZT decentralizētas sadarbības ietvaros, ko paredz šā lēmuma 12. pants.

84. pants

Tiesības uz reģionālo finansējumu

1. Reģionālu piešķirumu var izmantot darbībām, kas sniedz labumu un attiecas uz:
- a) divām vai vairākām AZT, neatkarīgi no to atrašanās vietas; vai
 - b) AZT un Eiropas Savienībai kopumā; vai
 - c) divām vai vairākām reģionālajām organizācijām, kuru locekles ir AZT; vai

- d) divām vai vairākām AZT, neatkarīgi no to atrašanās vietas, un vismaz vienai no turpmāk minētajām pusēm:
- i) LESD 349. pantā minētajiem tālākajiem reģioniem;
 - ii) vienu vai vairākām ĀKK valstīm un/vai vienu vai vairākām valstīm vai teritorijām, kas nav ĀKK valstis ²⁰;
 - iii) vienu vai vairākām asociācijām vai reģionālajām organizācijām, kuru locekles ir AZT;
 - iv) vienu vai vairākām vienībām, iestādēm vai citām struktūrām no vismaz vienas AZT, kuras ir ETSG locekles saskaņā ar šā lēmuma 8. pantu.

Francijas Dienvidjūru un Antarktikas Zemes, ņemot vērā to īpašo situāciju, a) un d) apakšpunkta vajadzībām uzskata par divām AZT.

2. 76. pantā minētā reģionālā piešķiruma ietvaros intrareģionālu piešķirumu var izmantot darbībām, kas sniedz labumu un attiecas uz:

- a) vienu vai vairākām AZT un vismaz vienu no turpmāk minētajām pusēm:
- i) vienu vai vairākiem LESD 349. pantā minētajiem tālākajiem reģioniem;
 - ii) vienu vai vairākām ĀKK kaimiņvalstīm un/vai vienu vai vairākām kaimiņvalstīm vai teritorijām, kas nav ĀKK valstis;
 - iii) vienu vai vairākām reģionālām organizācijām, kuru locekles ir AZT vai ĀKK valstis vai viens vai vairāki tālākie reģioni; vai
- b) vienu vai vairākām vienībām, iestādēm vai citām struktūrām no vismaz vienas AZT, kuras ir ETSG locekles saskaņā ar šā lēmuma 8. pantu, un no viena vai vairākiem tālākajiem reģioniem un/vai vienas vai vairākām kaimiņvalstīm, kas ir ĀKK valstis un/vai valstīm vai teritorijām, kas nav ĀKK valstis.

²⁰ Ar terminu "teritorijas" apzīmē 12 Apvienotās Karalistes AZT, kuras 2017. gada 29. martā, kad Eiropadome saņēma paziņojumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu, bija minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību II pielikumā.

3. Finansējums, lai nodrošinātu ĀKK valstu, tālāko reģionu un citu valstu un teritoriju līdzdalību AZT reģionālajās sadarbības programmās, papildina tos līdzekļus, kas piešķirti AZT saskaņā ar šo lēmumu.
4. ĀKK valstu, tālāko reģionu un citu valstu vai teritoriju līdzdalību programmās, kas izveidotas saskaņā ar šo lēmumu, paredz tikai ar nosacījumu, ka:
 - a) pastāv līdzvērtīgi noteikumi attiecīgo Savienības programmu ietvaros vai attiecīgajās finansēšanas programmās trešām valstīm un teritorijām, uz kurām neattiecas Savienības programmas; un
 - b) ņemot vērā ieinteresēto personu spējas, jo īpaši to finansiālās iespējas saskaņā ar Savienības instrumentiem sadarbībai ar citām valstīm, ir ievērots proporcionalitātes princips.

85. pants

Atbilstība citām Savienības programmām

1. Fiziskās personas no AZT, kā definēts 51. pantā, un, attiecīgā gadījumā, attiecīgās valsts un/vai privātās iestādes un institūcijas AZT, ir tiesīgas piedalīties Savienības programmās, tādās kā *InvestEU*, un saņemt no tām finansējumu saskaņā ar programmu noteikumiem un mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru AZT ir saistīta.
2. AZT ir arī tiesības uz atbalstu saskaņā ar Savienības programmām un instrumentiem sadarbībai ar citām valstīm, piemēram, [Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulu] un Humānās palīdzības instrumentu, saskaņā ar attiecīgo programmu noteikumiem, mērķiem un pasākumiem.

3. Attiecīgā gadījumā Komisija veicina AZT piekļuvi Savienības programmām, kā arī Savienības programmām un instrumentiem sadarbībai ar citām valstīm.
4. AZT ar attiecīgo ieinteresēto personu atbalstu 2021.–2027. gada laikposma vidusposmā un beigās ziņo Komisijai par šo dalību Savienības programmās.

86. pants

Ziņošana

Komisija izvērtē virzību, kas panākta, īstenojot finansiālā atbalsta sniegšanu AZT saskaņā ar šo lēmumu, un katru gadu, sākot no 2022. gada, iesniedz Padomei ziņojumu par attiecīgās finansiālās sadarbības īstenošanu un rezultātiem. Šo ziņojumu nosūta Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

87. pants

Finanšu kontroles

1. AZT uzņemas galveno atbildību par Savienības līdzekļu finanšu uzraudzību. Ja vajadzīgs, finanšu uzraudzību īsteno, saskaņojot to ar dalībvalsti, ar kuru AZT ir saistīta, atbilstoši valsts likumdošanai.
2. Komisijas pienākumi ir:
 - a) nodrošināt, ka attiecīgajā AZT vadības un kontroles sistēmas darbojas pareizi, lai nodrošinātu, ka Savienības līdzekļi tiek izmantoti pareizi un efektīvi; un
 - b) pārkāpumu gadījumā nosūtīt ieteikumus vai pieprasīt korektīvus pasākumus, lai novērstu minētos pārkāpumus un labotu visas atklātās pārvaldības nepilnības.

3. Pamatojoties uz administratīvu vienošanos, Komisija, AZT un vajadzības gadījumā dalībvalsts, ar kuru tās ir saistītas, sadarbojas, tiekoties reizi gadā vai reizi divos gados, lai koordinētu programmas, metodoloģijas un kontroļu īstenošanu.
4. Attiecībā uz finanšu korekcijām:
 - a) attiecīgā AZT ir atbildīga pirmām kārtām par finansiālu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu;
 - b) tomēr, ja attiecīgajā AZT ir nepilnības un ja tā nespēj labot situāciju, un samierināšanas mēģinājumi ir neveiksmīgi, Komisija rīkojas, lai samazinātu vai anulētu atlikumu no kopējiem piešķirumiem, kas atbilst plānošanas dokumenta finansēšanas lēmumam.

V DAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

88. pants

Pilnvaru deleģēšana Komisijai

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 89. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar ko groza procesuālos izcelsmes noteikumus un saistītās definīcijas II pielikumā un II pielikuma papildinājumos, lai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību un izmaiņas tiesību aktos muitas un tirdzniecības jomā.

Lai nodrošinātu, ka tiek efektīvi novērtēta ar šo lēmumu panāktā virzība uz tās mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 89. pantu, lai grozītu I pielikuma 3. pantu nolūkā pārskatīt vai papildināt rādītājus, ja tas tiek uzskatīts par vajadzīgu, un papildināt šo pielikumu ar noteikumiem par uzraudzības un novērtēšanas satvara izveidi.

Pilnvaru deleģēšana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt šīs regulas 88. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2021. gada 1. janvāra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Padome jebkurā laikā var atsaukt 88. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ²¹.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo Padomei.

²¹ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgums par labāku likumdošanas procesu; OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

6. Saskaņā ar 88. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Padomei, Padome nav izteikusi iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām Padome ir informējusi Komisiju par savu lēmumu neizteikt iebildumus. Pēc Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

90. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja ("AZT komiteja"). Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 ²² nozīmē.
2. Piemērojot II pielikuma 10. panta 6. punktu un 16. panta 8. punktu, Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 ²³ 285. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Piemērojot III pielikuma 2. pantu un IV pielikuma 5. un 6. pantu, Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota ar Padomes Regulas (EK) Nr. 260/2009 ²⁴ 4. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.

²⁴ Padomes Regula (EK) Nr. 260/2009 (2009. gada 26. februāris) par kopējiem importa noteikumiem, [OV L 84, 31.3.2009., 1. lpp.](#)

5. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
6. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 4. pantu.
7. Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa vienkāršs komitejas locekļu vairākums.

91. pants

Informācija, saziņa un publicitāte

1. Saskaņā ar šo lēmumu piešķirtā Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību, jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
2. Saistībā ar programmu, tās darbībām un rezultātiem Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju sabiedrībai, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

92. pants

Eiropas Ārējā darbības dienesta klauzula

Šo lēmumu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES ²⁵.

²⁵ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību, OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.

93. pants

Atcelšana un pārejas noteikumi

1. Padomes Lēmumu 2013/755/ES ar šo atceļ no 2021. gada 1. janvāra.
2. Šis lēmums neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu – līdz to slēgšanai – saskaņā ar Padomes Lēmumu 2013/755/ES, ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai.
3. No programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp programmu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar iepriekšējo programmu – Padomes Lēmumu 2013/755/ES.
4. Vajadzības gadījumā apropriācijas 80. pantā paredzēto izdevumu segšanai varētu iekļaut budžetā pēc 2027. gada, lai nodrošinātu līdz 2027. gada 31. decembrim nepabeigto darbību pārvaldību.

94. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

INDEKSS

SATURA RĀDĪTĀJS

I PIELIKUMS SAVIENĪBAS FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA	
II PIELIKUMS: PAR JĒDZIENA "NOTEIKTAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMI" DEFINĪCIJU UN ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS METODĒM	
I SADAĻA: Vispārēji noteikumi	
II SADAĻA: Jēdziena noteiktas izcelsmes izstrādājumi definīcija	
III SADAĻA: Teritoriālās prasības	
IV SADAĻA: Izcelsmes apliecinājums	
V SADAĻA: Administratīvās sadarbības noteikumi	
VI SADAĻA: Seūta un Melilja	
VII SADAĻA: Noslēguma noteikumi	
I–VI papildinājums	
III PIELIKUMS: PREFERENČU PAGaidu ATCELŠANA	
IV PIELIKUMS: AIZSARDZĪBAS UN UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRAS	

I PIELIKUMS

SAVIENĪBAS FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA

1. pants

Sadalījums pa AZT

1. Šā lēmuma nolūkiem kopējo Savienības finansiālo palīdzību 500 000 000 EUR apjomā pašreizējās cenās septiņu gadu laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim sadala šādi:
 - a) 164 000 000] EUR dotāciju veidā divpusējām atbalsta programmām AZT, kuras nav Grenlande, ilgtermiņa attīstībai, jo īpaši, lai finansētu iniciatīvas, kas minētas plānošanas dokumentā. Vajadzības gadījumā plānošanas dokumentā īpašu uzmanību pievērš pasākumiem, kuru mērķis ir pārvaldības un iestāžu spējas stiprināšana saņēmējās AZT, un – vajadzības gadījumā – paredzēto pasākumu varbūtējam grafikam. Šo summu piešķir, pamatojoties uz AZT specifiku, vajadzībām, attīstības līmeni un sniegumu saskaņā ar konkrētu un pārredzamu kritēriju ierobežotu kopumu, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, iekšzemes kopproduktu (IKP), nabadzību un nevienlīdzību, iepriekšējo piešķirumu līmeni, AZT absorbcijas spējas un ierobežojumus ģeogrāfiskās nošķirtības dēļ tajās AZT, kas minētas šā lēmuma 9. pantā.
 - b) 225 000 000 EUR dotācijas veidā divpusējām atbalsta programmām AZT, kuras nav Grenlande, ilgtermiņa attīstībai, jo īpaši, lai finansētu iniciatīvu, kas minēta plānošanas dokumentā.

- c) [76 000 000] EUR piešķir, lai atbalstītu AZT reģionālās programmas, no kurām 15 000 000 EUR varētu atbalstīt intraģionālās darbības, un Grenlande ir atbilstīga tikai šādām intrareģionālām darbībām. Šo sadarbību īsteno saskaņā ar šā lēmuma 7. pantu, jo īpaši attiecībā uz šā lēmuma 5. pantā minētajām savstarpējo interešu jomām un apspriežoties šā lēmuma 14. pantā minētajās ES un AZT partnerības struktūrās. Tas notiek, īstenojot koordināciju ar citām attiecīgajām Savienības finanšu programmām un instrumentiem un jo īpaši LESD 349. pantā minētajiem tālākajiem reģioniem.
- d) 22 000 000 EUR pētījumiem vai tehniskās palīdzības pasākumiem visām AZT, to vidū Grenlandei, saskaņā ar šā lēmuma 80. pantu ¹.
- e) 13 000 000 EUR visiem nepiešķirtajiem līdzekļiem visām AZT, tostarp Grenlandei, lai cita starpā:
- i) nodrošinātu piemērotu Savienības reakciju neparedzētu apstākļu gadījumos;
 - ii) pievērstos jaunām vajadzībām vai jaunām problēmām, piemēram, migrācijas spiediena novēršanai uz ES vai tās kaimiņvalstu robežām;
 - iii) veicinātu jauna starptautiska mēroga iniciatīvas vai prioritātes;
 - iv) Nepiešķirto līdzekļu summu palielina par kumulatīvajiem neto atmaksājumiem, kas izriet no AZT ieguldījumu mehānisma, kurš izklāstīts Padomes Lēmuma 2013/755/ES IV pielikuma 3. panta 3. punktā. Šos atmaksājumus pievieno kā ikgadējos papildinājumus no brīža, kad tie kļūst pieejami, un tos norāda kā ārējos piešķirtos ieņēmumus.

¹ No minētās summas 9 725 000 EUR ir rezervēti Komisijai tehniskās un/vai administratīvās palīdzības un izdevumu segšanai, lai atbalstītu ES programmu un/vai darbību īstenošanu, netiešo pētniecību, tiešo pētniecību.

2. Pēc lēmuma īstenošanas starpposma pārskatīšanas Komisija var lemt par nepiešķirto šajā pantā minēto līdzekļu sadalījumu, tostarp teritoriālajiem piešķirumiem.
3. Pēc 2027. gada 31. decembra līdzekļus vairs nepiešķir, ja vien Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nenolemj citādi.

2. pants

Līdzekļu pārvaldība

Visus finanšu līdzekļus, kurus piešķir saskaņā ar šo lēmumu, pārvalda Komisija.

3. pants

Indikatori

Šā lēmuma 3.5 pantā izklāstīto mērķu sasniegšanu mēra šādi.

1. Attiecībā uz AZT, izņemot Grenlandi, preču un pakalpojumu eksports, izteikts kā % no IKP, un kopējie vispārējās valdības ieņēmumi, izteikti kā % no IKP.
2. Attiecībā uz Grenlandi preču un pakalpojumu eksports, izteikts kā % no IKP, un zivsaimniecības nozares procentuālā vērtība no kopējā eksporta.

II PIELIKUMS

PAR JĒDZIENA "NOTEIKTAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMI" DEFINĪCIJU UN ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS METODĒM

I SADAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Definīcijas

Šajā pielikumā piemēro šādas definīcijas.

- a) "EPN valstis" ir reģioni vai valstis, kas ietilpst Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupā un ir noslēgušas nolīgumus, ar kuriem izveido ekonomisko partnerattiecību nolīgumus (EPN) vai kuru rezultātā notiek to izveide, tiklīdz šādu EPN piemēro provizoriski vai tas stājas spēkā, atkarībā no tā, kas notiek ātrāk;
- b) "ražošana" ir jebkura apstrāde vai pārstrāde, tostarp montāža;
- c) "materiāls" ir jebkuras sastāvdaļas, izejvielas, daļas vai detaļas u. c., ko izmanto izstrādājuma ražošanā;
- d) "izstrādājums" ir gatavais izstrādājums, pat ja to vēlāk paredzēts izmantot citā ražošanas darbībā;
- e) "preces" ir gan materiāli, gan izstrādājumi;

- f) "atvietojamie materiāli" ir viena un tā paša veida un vienas un tās pašas komerciālās kvalitātes materiāli, kuriem ir vienas un tās pašas tehniskās un fizikālās īpašības un kurus nevar atšķirt, ja tie ir iekļauti galaproduktā;
- g) "muitas vērtība" ir vērtība, ko nosaka saskaņā ar 1994. gada Nolīgumu par Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta īstenošanu ("PTO Nolīgums par muitas vērtējumu");
- h) "materiālu vērtība" I pielikuma sarakstā ir izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu muitas vērtība to importēšanas laikā vai, ja tā nav zināma un to nevar noskaidrot, tad pirmā noskaidrojamā cena, kas samaksāta par materiāliem AZT. Ja ir jānosaka izmantoto noteiktas izcelsmes materiālu vērtība, šo punktu piemēro *mutatis mutandis*;
- i) "ražotāja cena" ir cena, ko par gatavo izstrādājumu maksā ražotājam, kura uzņēmumā ir veikta pēdējā apstrāde vai pārstrāde, ar noteikumu, ka cenā ir ietverta visu izmantoto materiālu vērtība un visas citas ar izstrādājuma ražošanu saistītās izmaksas, atskaitot visus iekšējos nodokļus, kurus atmaksā vai var atmaksāt tad, ja iegūto izstrādājumu eksportē.

Ja faktiskā samaksātā cena neatspoguļo visas ar izstrādājuma ražošanu saistītās izmaksas, kas faktiski ir radušās AZT, ražotāja cena ir visu to izmaksu summa, atskaitot visus iekšējos nodokļus, kurus atmaksā vai var atmaksāt tad, ja iegūto izstrādājumu eksportē.

Ja pēdējās apstrādes vai pārstrādes veikšana ar apakšlīgumu nodota ražotājam, tas šīs definīcijas nolūkos šā punkta pirmajā daļā minētais termins "ražotājs" var attiekties uz uzņēmumu, kas ir nodarbinājis apakšuzņēmēju.

- j) "nenoteiktas izcelsmes materiālu atļautais maksimums" ir tāds nenoteiktas izcelsmes materiālu satura maksimums, kas atļauts, lai ražošanu varētu uzskatīt par tādu apstrādi vai pārstrādi, kas ir pietiekama, lai izstrādājumam piešķirtu noteiktas izcelsmes statusu. To var izteikt procentos no produkta ražotāja cenas vai minēto izmantoto materiālu, kuri ietverti noteiktā nodaļu grupā, nodaļā, pozīcijā vai apakšpozīcijā, neto svara procentos;
- k) "neto svars" ir pašu preču svars bez jebkuriem iepakojuma materiāliem un iepakojuma taras;
- l) "nodaļas", "pozīcijas" un "apakšpozīcijas" ir nodaļas, pozīcijas un apakšpozīcijas (četrsciparu vai sešciparu kodi), kurus lieto preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētā sistēmā ("harmonizētā sistēma") nomenklatūrā, ņemot vērā izmaiņas saskaņā ar Muitas sadarbības padomes 2004. gada 26. jūnija ieteikumu;
- m) "klasificēts" norāda uz izstrādājuma vai materiāla iekļaušanu konkrētā pozīcijā vai apakšpozīcijā;

- n) "sūtījums" ir izstrādājumi, kurus vai nu:
- i) kopā nosūta no viena eksportētāja vienam saņēmējam, vai
 - ii) uz kuriem attiecas vienots transporta dokuments par to nosūtīšanu no eksportētāja saņēmējam, vai, ja šāda dokumenta nav, viens rēķins;
- o) "eksportētājs" ir persona, kas eksportē preces uz Savienību vai AZT un var apliecināt preču izcelsmi neatkarīgi no tā, vai viņš ir vai nav ražotājs un vai viņš pats kārtē eksporta formalitātes;
- p) "reģistrēts eksportētājs" ir eksportētājs, kuru ir reģistrējušas attiecīgās AZT kompetentās iestādes, lai sniegtu paziņojumus par izcelsmi eksportam saskaņā ar šo lēmumu;
- q) "paziņojums par izcelsmi" ir paziņojums, ko sniedz eksportētājs, norādot, ka tajā iekļautie izstrādājumi atbilst šajā pielikumā noteiktajiem izcelsmes noteikumiem, lai persona, kas deklarē preces brīvai apgrozībai Savienībā, varētu pretendēt uz preferenciāla tarifa režīma priekšrocībām, vai arī lai AZT uzņēmējs, kas importē materiālus turpmākai pārstrādei, kumulācijas noteikumu sakarā varētu pierādīt šādu preču noteiktas izcelsmes statusu;
- r) "VPS valsts" ir VPS saņēmējvalsts, kā tas definēts 2. panta d) punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 978/2012¹;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 978/2012 (2012. gada 25. oktobris) par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 732/2008 (OV L 303, 31.10.2012., 1. lpp.).

- s) "REX sistēma" ir sistēma, lai reģistrētu eksportētājus, kuri ir pilnvaroti apstiprināt preču izcelsmi, kā minēts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447

¹ 80. panta 1. punktā.

II SADAĻA

NOTEIKTAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMU JĒDZIENA DEFINĪCIJA

2. pants

Vispārīgas prasības

1. Par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir AZT, uzskata šādus izstrādājumus:
 - a) izstrādājumi, kuri pilnībā iegūti kādā AZT šā pielikuma 3. panta izpratnē;
 - b) attiecīgajā AZT iegūtus izstrādājumus, kuru sastāvā ir materiāli, kas nav tur iegūti pilnībā, ar nosacījumu, ja šie materiāli ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti šā pielikuma 4. panta izpratnē.
2. Noteiktas izcelsmes izstrādājumus, ko veido materiāli, kuri pilnībā iegūti vai pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti divās vai vairākās AZT, uzskata par tās AZT izcelsmes izstrādājumiem, kurā notikusi pēdējā apstrāde vai pārstrāde.

¹ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 343, 29.12.2015., 558. lpp.).

3. pants
Pilnībā iegūti produkti

1. Šādus izstrādājumus uzskata par pilnībā iegūtiem AZT:
 - a) minerālproduktus, kas iegūti no to zemes vai jūras gultnes;
 - b) tur audzētus vai novāktus augus un augu valsts produktus;
 - c) tur dzimušus un audzētus dzīvus dzīvniekus;
 - d) produktus, kas iegūti no tur audzētiem dzīvniekiem;
 - e) izstrādājumus, kas iegūti no nokautiem dzīvniekiem, kuri tajā dzimuši un audzēti;
 - f) produktus, kas iegūti, tur medījot un zvejojot;
 - g) akvakultūras izstrādājumus, ja zivis, vēžveidīgie un mīkstmieši tajā dzimuši un audzēti;
 - h) produktus, kas iegūti jūras zvejā, un citus produktus, kas iegūti jūrā ar tās kuģiem ārpus teritoriālajiem ūdeņiem;
 - i) produktus, kas ir pagatavoti uz tās apstrādes kuģiem tikai no h) apakšpunktā minētajiem produktiem;

- j) lietotus priekšmetus, kas ir tur savākti un derīgi vienīgi izejvielu atgūšanai;
- k) atkritumus un lūžņus, kas tur radušies ražošanas darbībās;
- l) produktus, kas iegūti no jūras gultnes vai jūras grunts ārpus teritoriālās jūras, bet kur tai ir ekskluzīvas izmantošanas tiesības;
- m) preces, kuras tajā ražo tikai no produktiem, kas minēti a) līdz l) apakšpunktā.

2. Apzīmējums "tās kuģi" un "tās apstrādes kuģi" 1. punkta h) un i) apakšpunktā attiecas tikai uz kuģiem un apstrādes kuģiem, kas atbilst visām šādām prasībām:

- a) tie ir reģistrēti AZT vai kādā dalībvalstī;
- b) tie kuģo ar AZT vai kādas dalībvalsts karogu;
- c) tie atbilst vienam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - i) tie vismaz 50 % apmērā pieder AZT vai dalībvalstu valstspiederīgajiem; vai
 - ii) tie pieder uzņēmumiem:
 - kuru galvenais birojs un galvenā uzņēmējdarbības veikšanas vieta ir AZT vai dalībvalstīs; un

- kuri vismaz 50 % apmērā pieder AZT, minētās valsts publiskā sektora struktūrām, minētās valsts vai dalībvalstu valstspiederīgajiem.

3. Nosacījumi, kas minēti 2. punktā, var būt izpildīti dalībvalstīs vai dažādās AZT. Šajā gadījumā uzskata, ka izstrādājumiem ir tās AZT izcelsme, kurā kuģis vai zivju apstrādes kuģis ir reģistrēts saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu.

4. pants

Pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti produkti

1. Neskarot šā pielikuma 5. un 6. pantu, izstrādājumus, kuri nav pilnībā iegūti AZT šā pielikuma 3. panta nozīmē, uzskata par izstrādājumiem ar izcelsmi šajā AZT, ja attiecībā uz šīm precēm ir izpildīti I papildinājuma sarakstā minētie nosacījumi.
2. Ja izstrādājumu, kas kādā AZT ir ieguvis noteiktas izcelsmes statusu saskaņā ar 1. punktu, pēc tam minētajā AZT pārstrādā un izmanto par materiālu cita izstrādājuma ražošanai, nenoteiktas izcelsmes materiāli, kas varētu būt izmantoti tā ražošanā, netiek ņemti vērā.
3. Attiecībā uz katru izstrādājumu nosaka, vai ir izpildītas 1. punkta prasības.

Tomēr, ja attiecīgais noteikums pamatojas uz atbilstību noteiktajam maksimālajam nenoteiktas izcelsmes materiālu saturam, tad, lai ņemtu vērā izmaksu un valūtas kursa svārstības, nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību var aprēķināt, pamatojoties uz vidējo lielumu, kā noteikts 4. punktā.

4. Ja piemēro 3. punkta otro daļu, izstrādājuma vidējo ražotāja cenu un izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vidējo vērtību attiecīgi aprēķina, pamatojoties uz visu iepriekšējā finanšu gadā pārdoto izstrādājumu ražotāja cenu summu un visu iepriekšējā finanšu gadā izstrādājumu ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtības summu, kā noteikts eksportētājā valstī, vai, ja nav pieejami skaitļi par pilnu finanšu gadu, īsākā laikposmā, kas nevar būt īsāks par trim mēnešiem.
5. Eksportētāji, kas izvēlējušies aprēķinus, kuru pamatā ir vidējā vērtība, konsekventi piemēro šo metodi gadā, kas seko atsaucē finanšu gadam, vai attiecīgā gadījumā gadā, kas seko īsākam laikposmam, kurš izmantots par atsauci. Viņi var pārtraukt piemērot šo metodi, ja noteiktā finanšu gadā vai īsākā reprezentatīvā laikposmā, kas nav īsāks par trijiem mēnešiem, viņi konstatē, ka vairs nepastāv izmaksu un valūtas kursa svārstības, kas pamatoja šādas metodes izmantojumu.
6. Vidējos lielumus, kas minēti 4. punktā, izmanto par ražotāja cenām un attiecīgi nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību, lai pārbaudītu atbilstību noteiktajam maksimālajam nenoteiktas izcelsmes materiālu saturam.

5. pants

Nepietiekamas apstrādes vai pārstrādes darbības

1. Neskarot šā panta 3. punktu un neatkarīgi no tā, vai ir izpildītas šā pielikuma 4. panta prasības, par nepietiekamu apstrādi vai pārstrādi, izstrādājumam piešķirot noteiktas izcelsmes izstrādājuma statusu, uzskata šādas darbības:
 - a) darbības, ko veic, lai nodrošinātu izstrādājumu saglabāšanu labā stāvoklī, tos pārvadājot vai uzglabājot;
 - b) iepakojumu sadalīšana un komplektēšana;
 - c) mazgāšana, tīrīšana; putekļu, oksīdu, eļļu, krāsu vai citu pārklājumu noņemšana;
 - d) tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu gludināšana vai presēšana;
 - e) vienkāršas krāsošanas un pulēšanas darbības;
 - f) rīsu atsēnalošana un daļēja vai pilnīga samalšana; labības un rīsu pulēšana un glazēšana;
 - g) cukura iekrāsošana vai aromatizēšana vai cukurgraudiņu veidošana; daļēja vai pilnīga kristāla cukura samalšana;
 - h) augļu, riekstu un dārzeņu mizošana, kauliņu izņemšana un lobīšana;
 - i) asināšana, vienkārša slīpēšana vai vienkārša sagriešana;

- j) sijāšana, šķirošana, klasificēšana, šķirošana pēc kvalitātes, saskaņošana (ieskaitot priekšmetu komplektu veidošanu);
- k) vienkārša iepildīšana pudelēs, kārbās, flakonos, maisos, flakonos vai kastēs, piestiprināšana pie kartītēm vai plāksnēm un citas vienkāršas iepakšanas darbības;
- l) marķējuma, etiķešu, logotipu un citu tamlīdzīgu atšķirības zīmju piestiprināšana vai uzdrukāšana uz izstrādājumiem vai to iepakojuma;
- m) vienkārša vienādu vai dažādu izstrādājumu sajaukšana; cukura sajaukšana ar jebkādiem citiem materiāliem;
- n) vienkārša ūdens pievienošana vai produktu atšķaidīšana, dehidratācija vai denaturācija;
- o) vienkārša sastāvdaļu salikšana, lai iegūtu gatavu izstrādājumu, vai izstrādājumu izjaukšana pa daļām;
- p) divu vai vairāku a) līdz o) apakšpunktā norādīto darbību apvienojums;
- q) dzīvnieku kaušana.

2. Lai piemērotu 1. punktu, darbības uzskata par vienkāršām, ja to veikšanai nav vajadzīgas ne īpašas prasmes, ne šādu darbību veikšanai īpaši ražotas vai uzstādītas mašīnas, aparāti vai darbarīki.

3. Nosakot, vai ar izstrādājumu veiktās apstrādes vai pārstrādes darbības ir uzskatāmas par nepietiekamām 1. punkta nozīmē, ņem vērā visas darbības, kas veiktas AZT ar attiecīgo izstrādājumu.

6. pants

Pielāides

1. Atkāpjoties no šā pielikuma 4. panta un ievērojot šā panta 2. un 3. punktu, nenoteiktas izcelsmes materiālus, kas saskaņā ar I papildinājuma sarakstā izklāstītajiem nosacījumiem nav jāizmanto attiecīgā izstrādājuma ražošanai, tomēr var izmantot tad, ja to kopējā vērtība vai konstatētais neto svars izstrādājumā nepārsniedz:
- a) 15 % no izstrādājuma svara to izstrādājumu gadījumā, uz kuriem attiecas 2. nodaļa un 4.–24. nodaļa, izņemot 16. nodaļā iekļautos apstrādātus zvejas izstrādājumus;
 - b) 15 % no izstrādājuma ražotāja cenas citu izstrādājumu gadījumā, izņemot 50.–63. nodaļā iekļautos izstrādājumus, kuriem piemēro I papildinājuma 6. un 7. piezīmē minētās pielāides.
2. Saskaņā ar šā panta 1. punktu nav pieļaujams, ka tiek pārsniegts maksimālais nenoteiktas izcelsmes materiālu saturs procentos, kā norādīts I papildinājuma sarakstā izklāstītajos noteikumos.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro izstrādājumiem, kas pilnībā iegūti AZT šā pielikuma 3. panta nozīmē. Tomēr, neskarot šā pielikuma 5. pantu un 11. panta 2. punktu, šā panta 1. un 2. punktā paredzēto pielaidi tomēr piemēro visu to materiālu summai, kuri izmantoti izstrādājuma ražošanā un par kuriem I papildinājuma sarakstā minētais noteikums attiecībā uz šādu izstrādājumu paredz, ka šiem materiāliem jābūt pilnībā iegūtiem.

7. pants

Divpusēja kumulācija

1. Neskarot šā pielikuma 2. pantu, Savienības izcelsmes materiālus uzskata par AZT izcelsmes materiāliem, ja tie iekļauti tur iegūtā izstrādājumā, ar nosacījumu, ka tiem ir veikta apstrāde vai pārstrāde, kas pārsniedz šā pielikuma 5. panta 1. punktā minētās darbības.
2. Neskarot šā pielikuma 2. pantu, Savienībā veiktu apstrādi vai pārstrādi uzskata par veiktu AZT, ja materiāli pēc tam tiek tur apstrādāti vai pārstrādāti.
3. Šajā pantā paredzētās kumulācijas nolūkos materiālu izcelsmi nosaka saskaņā ar šo pielikumu.

8. pants

Kumulācija ar EPN valstīm

1. Neskarot šā pielikuma 2. pantu, EPN valstu izcelsmes materiālus uzskata par AZT izcelsmes materiāliem, ja tie iekļauti tur iegūtā izstrādājumā, ar nosacījumu, ka tiem ir veikta apstrāde vai pārstrāde, kas pārsniedz šā pielikuma 5. panta 1. punktā minētās darbības.
2. Neskarot šā pielikuma 2. pantu, EPN valstīs veiktu apstrādi vai pārstrādi uzskata par veiktu AZT, ja materiāli pēc tam tiek tur apstrādāti vai pārstrādāti.
3. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkos EPN valsts izcelsmes materiālu izcelsmi nosaka atbilstoši izcelsmes noteikumiem, kas piemērojami attiecīgajam EPN, un saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem par izcelsmes apliecinājumiem un administratīvo sadarbību.

Šajā pantā paredzētā kumulācija neattiecas uz Dienvidāfrikas Republikas izcelsmes materiāliem, kurus uz beznodokļu un bezkvotu režīma pamata nevar tieši importēt Savienībā saskaņā ar EPN starp Savienību un Dienvidāfrikas reģionālo attīstības kopienu (*SADC*).

4. Šajā pantā paredzēto kumulāciju var piemērot vienīgi, ja:
- a) EPN valsts, kas piegādā materiālus, un AZT, kas ražo gatavo izstrādājumu, ir apņēmušās:
 - i) ievērot vai nodrošināt atbilstību šim pielikumam; un
 - ii) īstenot vajadzīgo administratīvo sadarbību, lai nodrošinātu pareizu šā pielikuma īstenošanu gan attiecībā uz Savienību, gan savā starpā;
 - b) attiecīgā AZT ir paziņojusi Komisijai par a) apakšpunktā minēto apņemšanos.
5. Ja EPN valstis 4. punkta prasības ir jau izpildījušas pirms 2014. gada 1. janvāra, jauna apņemšanās nav vajadzīga.

9. pants

Kumulācija ar citām valstīm, kurām vispārējās preferenču sistēmas ietvaros ir piešķirta beznodokļu un bezkvotu piekļuve Savienības tirgum

1. Neskarot šā pielikuma 2. pantu, šā panta 2. punktā noteikto zemju un teritoriju izcelsmes materiālus uzskata par AZT izcelsmes materiāliem, ja tie iekļauti tur iegūtā izstrādājumā, ar nosacījumu, ka tiem ir veikta apstrāde vai pārstrāde, kas pārsniedz šā pielikuma 5. panta 1. punktā minētās darbības.
2. Šā panta šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā materiālu izcelsme ir zemē vai teritorijā:
 - a) kas gūst labumu no īpašā režīma, kurš paredzēts VPS vismazāk attīstītajām valstīm, kā minēts Regulas (ES) Nr. 978/2012 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā; vai
 - b) kurām saskaņā ar VPS vispārējo režīmu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 978/2012 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, ir piešķirta beznodokļu un bezkvotu piekļuve Savienības tirgum harmonizētās sistēmas sešciparu koda līmenī.

3. Attiecīgo zemju vai teritoriju materiālu izcelsmi nosaka atbilstoši izcelsmes noteikumiem, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 978/2012 33. pantu izklāstīti Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/2446¹.
4. Šā panta 1. punktā paredzēto kumulāciju nepiemēro:
- a) materiāliem, kuriem to importēšanas brīdī uz Savienību piemēro antidempinga vai kompensācijas maksājumus, ja šo materiālu izcelsme ir valstī, uz kuru attiecas šie antidempinga vai kompensācijas maksājumi;
 - b) tunzivju izstrādājumiem, kuri klasificēti 3. un 16. nodaļā un uz kuriem attiecas Regulas (ES) Nr. 978/2012 7. pants un vēlāk grozītie un atbilstošie tiesību akti;
 - c) materiāliem, uz kuriem attiecas Regulas (ES) Nr. 978/2012 8. un 22. līdz 30. pants un vēlāk grozītie un atbilstošie tiesību akti.

AZT kompetentās iestādes katru gadu paziņo Komisijai par materiāliem (ja tādi ir), kuriem ir piemērota kumulācija saskaņā ar šā panta 1. punktu.

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp.).

5. Šā panta 1. punktā paredzēto kumulāciju var piemērot vienīgi tad, ja:
- a) kumulācijā iesaistītās zemes vai teritorijas ir apņēmušās ievērot vai nodrošināt atbilstību šim pielikumam un īstenot vajadzīgo administratīvo sadarbību, lai nodrošinātu pareizu šā pielikuma īstenošanu gan attiecībā uz Savienību, gan savā starpā;
 - b) attiecīgā AZT ir paziņojusi Komisijai par šā punkta a) apakšpunktā minēto apņemšanos.
6. Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (C sērijā) publicē datumu, no kura var piemērot šajā pantā paredzēto kumulāciju ar šajā pantā minētajām valstīm vai teritorijām, kas ir izpildījušas vajadzīgos nosacījumus.

10. pants

Paplašināta kumulācija

1. Pēc AZT pieprasījuma Komisija var atļaut izcelsmes kumulāciju starp AZT un valsti, ar kuru Savienībai ir spēkā esošs brīvās tirdzniecības nolīgums saskaņā ar Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (VVT) XXIV pantu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
- a) kumulācijā iesaistītās zemes vai teritorijas ir apņēmušās:
 - i) ievērot vai nodrošināt atbilstību šim pielikumam;

- ii) īstenot vajadzīgo administratīvo sadarbību, lai nodrošinātu pareizu šā pielikuma īstenošanu gan attiecībā uz Savienību, gan savā starpā; un
 - iii) sniegt AZT atbalstu administratīvās sadarbības jomā tādā pašā veidā, kā tā sniegtu šādu atbalstu dalībvalstu muitas iestādēm saskaņā ar attiecīgā brīvās tirdzniecības nolīguma atbilstošajiem noteikumiem;
- b) attiecīgā AZT ir paziņojusi Komisijai par a) apakšpunktā minēto apņemšanos.

Ņemot vērā risku, ka varētu tikt apieti tirdzniecības pasākumi, un kumulācijā izmantojamo materiālu konkrētās īpatnības, Komisija var paredzēt papildu nosacījumus kumulācijas lūgumu izpildei.

2. Šā panta 1. punkta pirmajā daļā minēto pieprasījumu:

- a) adresē Komisijai rakstveidā;
- b) tajā norāda attiecīgo trešo valsti vai valstis;
- c) tajā iekļauj to materiālu sarakstu, uz kuriem attiecas kumulācija; un
- d) tam pievieno pierādījumu, ka ir izpildīti 1. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītie nosacījumi.

3. Izmantoto materiālu izcelsmi un dokumentāro izcelsmes pierādījumu nosaka saskaņā ar attiecīgajā brīvās tirdzniecības nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem. Uz Savienību eksportējamo izstrādājumu izcelsmi nosaka saskaņā ar šajā pielikumā izklāstītajiem izcelsmes noteikumiem.
4. Lai iegūtais izstrādājums saņemtu noteiktas izcelsmes statusu, materiāliem, kuru izcelsme ir trešā valstī un kuri AZT ir izmantoti uz Savienību eksportējamā izstrādājuma ražošanā, nav jāveic pietiekama apstrāde vai pārstrāde ar nosacījumu, ka attiecīgajā AZT veiktā apstrāde vai pārstrāde pārsniedz šā pielikuma 5. panta 1. punktā aprakstītās darbības.
5. Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (C sērijā) publicē datumu, kurā stājas spēkā paplašinātā kumulācija, minētajā kumulācijā iesaistīto partnervalsti, ar kuru Savienība ir noslēgusi brīvās tirdzniecības nolīgumu, piemērojamās nosacījumus un sarakstu ar materiāliem, uz kuriem attiecas kumulācija.
6. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem pasākumus, ar kuriem piešķir šā panta 1. punktā minēto kumulāciju. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šā pielikuma 47. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

11. pants
Kvalifikācijas vienība

1. Kvalifikācijas vienība šā pielikuma noteikumu piemērošanai ir konkrētais izstrādājums, ko uzskata par pamatvienību, klasificējot pēc harmonizētās sistēmas.
2. Ja sūtījumā ir vairāki vienādi izstrādājumi, kas klasificēti vienā pozīcijā, tad, piemērojot šā pielikuma noteikumus, katru izstrādājumu ņem vērā atsevišķi.
3. Ja saskaņā ar harmonizētās sistēmas 5. vispārīgo noteikumu iesaiņojumu klasificē kopā ar tajā iesaiņoto izstrādājumu, tad izcelsmes noteikšanas nolūkā iesaiņojumu un attiecīgo izstrādājumu uzskata par vienu veselu.

12. pants
Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīki

Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīkus, ko nosūta ar kādu iekārtu, mašīnu, aparātu vai transportlīdzekli un kas ir daļa no to parastā aprīkojuma un ietilpst to ražotāja cenā, uzskata par vienotu veselumu kopā ar attiecīgo iekārtu, mašīnu, aparātu vai transportlīdzekli.

13. pants

Komplekti

Uzskata, ka komplektiem, kas definēti harmonizētās sistēmas 3. vispārīgajā interpretācijas noteikumā, ir noteikta izcelsme, ja visām to sastāvdaļām ir noteikta izcelsme.

Tomēr, ja komplekts ir veidots no noteiktas izcelsmes produktiem un nenoteiktas izcelsmes produktiem, tad komplektu kopumā uzskata par noteiktas izcelsmes produktu ar nosacījumu, ka nenoteiktas izcelsmes produktu vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas.

14. pants

Neitrāli elementi

Lai noteiktu to, vai produkts ir noteiktas izcelsmes produkts, neņem vērā šādu produktu izcelsmi, kuri varētu būt izmantoti tā ražošanā:

- a) enerģijai un degvielai;
- b) ražotnei un iekārtām;
- c) mašīnām un darbarīkiem;
- d) visu pārējo preču, kuras neietilpst un kuras nav paredzēts iekļaut produkta galīgajā sastāvā.

15. pants
Uzskaites nošķiršana

1. Ja izstrādājuma apstrādē vai pārstrādē ir izmantoti gan noteiktas, gan nenoteiktas izcelsmes atvietojami materiāli, dalībvalstu muitas iestādes pēc uzņēmēju rakstiska pieprasījuma var atļaut materiālu pārvaldību Savienībā, izmantojot uzskaites nošķiršanas metodi turpmākam eksportam uz AZT divpusējas kumulācijas ietvaros, un šie materiāli nav jāglabā dažādos krājumos.
2. Dalībvalstu muitas dienesti var piešķirt 1. punktā minēto atļauju saskaņā ar jebkādiem nosacījumiem, kurus tie uzskata par piemērotiem.

Atļauju piešķir tikai tad, ja, izmantojot 3. punktā minēto metodi, jebkurā laikā var nodrošināt, ka to izstrādājumu skaits, kurus var uzskatīt par Savienības izcelsmes izstrādājumiem, ir tāds pats, kādu būtu varēts iegūt, izmantojot krājumu fizisku nošķiršanu.

Ja atļauja piešķirta, metodi piemēro un tās piemērošanu reģistrē, pamatojoties uz Savienībā piemērojamajiem vispārējiem grāmatvedības uzskaites principiem.

3. Šā panta 2. punktā minētās metodes izmantotājs sagatavo izcelsmes pierādījumu vai – kamēr nepiemēro REX sistēmu – tā pieprasījumu tam izstrādājumu daudzumam, kurus var uzskatīt par Savienības izcelsmes izstrādājumiem. Pēc dalībvalstu muitas dienestu pieprasījuma metodes izmantotājs sniedz paskaidrojumu par to, kā minētais daudzums tiek pārvaldīts.

4. Dalībvalstu muitas dienesti uzrauga 1. punktā minētās atļaujas izmantošanu.

Tie var atcelt atļauju šādos gadījumos:

- a) saņēmējs jebkādā veidā nepareizi izmanto atļauju; vai
- b) saņēmējs nepilda pārējos šajā pielikumā izklāstītos nosacījumus.

16. pants

Atkāpes

1. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts vai AZT pieprasījuma var piešķirt AZT pagaidu atkāpi no šā pielikuma jebkurā no šādiem gadījumiem:
- a) iekšēju vai ārēju faktoru dēļ tā īslaicīgi nespēj izpildīt šā pielikuma 2. pantā paredzētos noteikumus par izcelsmes iegūšanu, ja tā iepriekš spēja tos izpildīt;
 - b) tai vajadzīgs sagatavošanās laiks, lai nodrošinātu atbilstību šā pielikuma 2. pantā paredzētajiem noteikumiem par izcelsmes iegūšanu;
 - c) atkāpi attaisno esošo nozaru attīstība vai jaunu nozaru veidošana.

2. Šā panta 1. punktā minēto pieprasījumu adresē Komisijai rakstveidā, izmantojot II papildinājumā iekļauto veidlapu. Tajā norāda pieprasījuma iemeslus un pievieno attiecīgus pamatojošos dokumentus.
3. Pārbaudot pieprasījumus, īpaši ņem vērā:
 - a) konkrētās AZT attīstības līmeni vai ģeogrāfisko stāvokli, galvenokārt attiecībā uz pieņemamā lēmuma saimniecisko un sociālo ietekmi jo īpaši uz nodarbinātību;
 - b) gadījumus, kad spēkā esošo izcelsmes noteikumu piemērošana būtiski ietekmētu AZT esošās nozares spēju turpināt eksportu uz Savienību, īpaši norādot gadījumus, kad tas varētu izraisīt darbības pārtraukšanu;
 - c) īpašus gadījumus, kad var skaidri pierādīt, ka izcelsmes noteikumi varētu kavēt būtiskus ieguldījumus nozarē, un gadījumus, kad atkāpe, kas palīdzētu īstenot ieguldījumu programmu, ļautu pakāpeniski panākt minēto noteikumu izpildi.
4. Komisija sniedz pozitīvu atbildi uz visiem pieprasījumiem, kas ir pienācīgi pamatoti saskaņā ar šo pantu un nevar radīt būtisku kaitējumu izveidotai Savienības nozarei.

5. Komisija veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka lēmumu pieņem cik ātri vien iespējams, un cenšas pieņemt savu nostāju 75 darba dienu laikā pēc tam, kad tā saņēmusi pieprasījumu.
6. Pagaidu atkāpi piemēro ne ilgāk par laiku, kamēr pastāv to iekšējo vai ārējo faktoru ietekme, kuru dēļ atkāpe ir noteikta, vai tik ilgu laiku, kas AZT vajadzīgs, lai panāktu atbilstību noteikumiem vai izpildītu saistībā ar atkāpi noteiktos mērķus, ņemot vērā attiecīgās AZT konkrēto situāciju un tās grūtības.
7. Ja atkāpe ir piešķirta, ir jāizpilda visas prasības, kas noteiktas attiecībā uz informācijas iesniegšanu Komisijai par atkāpes izmantošanu un to daudzumu pārvaldību, par kuriem atkāpe tika piešķirta.
8. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem pasākumus, ar kuriem piešķir šā panta 1. punktā minēto pagaidu atkāpi. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šā pielikuma 47. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

III SADAĻA

TERITORIĀLĀS PRASĪBAS

17. pants

Teritoriālais princips

1. Izņemot šā pielikuma 7.–10. pantā paredzētos gadījumus, AZT nepārtraukti izpilda šajā pielikumā izklāstītos nosacījumus noteiktas izcelsmes statusa iegūšanai.
2. Ja no AZT uz citu valsti eksportētus noteiktas izcelsmes izstrādājumus ieved atpakaļ, tos uzskata par nenoteiktas izcelsmes produktiem, ja vien AZT kompetentajām iestādēm pieņemamā veidā nevar pierādīt, ka:
 - a) atpakaļ ievestie izstrādājumi ir tie paši, kas tika eksportēti; un
 - b) ar tiem nav veiktas nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie atrodas attiecīgajā valstī vai kamēr tos eksportē.

18. pants

Manipulācijas neesamības klauzula

1. Izstrādājumi, kas deklarēti brīvai apgrozībai Savienībā, ir tie paši izstrādājumi, kas eksportēti no tās AZT, kuru uzskata par to izcelsmes valsti. Tie nedrīkst būt nekādā veidā pārveidoti, pārstrādāti, ar tiem nedrīkst veikt nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie nav deklarēti brīvā apgrozībai. Izstrādājumus vai sūtījumus var ievietot noliktavā un sūtījumus var sadalīt, ja par to atbild eksportētājs vai turpmākais preču turētājs un izstrādājumi paliek tranzītvalstī vai tranzītvalstīs muitas uzraudzībā.
2. Muitas dienesti uzskata, ka deklarants ir izpildījis 1. punkta nosacījumus, ja vien tām nav pamata uzskatīt pretējo. Šādos gadījumos muitas dienesti var pieprasīt, lai deklarants iesniedz pierādījumus par atbilstību, ko var izdarīt ar dažādiem līdzekļiem, ieskaitot līguma pārvadājumu dokumentus, piemēram, konosamentus vai faktisku vai konkrētu pierādījumu, kura pamatā ir iepakojumu marķējums vai numerācija, vai jebkādu ar pašām precēm saistītu pierādījumu.
3. Kad piemēro kumulāciju saskaņā ar šā pielikuma 7.–10. pantu, šā pielikuma 1. un 2. punktu piemēro *mutatis mutandis*.

19. pants

Izstādes

1. Uz noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, kurus no AZT nosūta izstādīšanai valstī, kas nav AZT, EPN valsts vai dalībvalsts, un kurus pēc izstādes pārdod ievešanai Savienībā, ievešanas brīdī attiecina lēmuma noteikumus ar nosacījumu, ja muitas iestādēm var pierādīt, ka:
 - a) eksportētājs šos izstrādājumus ir nosūtījis no AZT uz valsti, kurā notiek izstāde, un tos tur izstādījis;
 - b) eksportētājs izstrādājumus ir pārdevis vai citādi realizējis kādai personai Savienībā;
 - c) ražojumi ir nosūtīti izstādes laikā vai tūlīt pēc izstādes tādā stāvoklī, kādā tie nosūtīti uz izstādi;
 - d) izstrādājumi pēc nosūtīšanas uz izstādi nav izmantoti citām vajadzībām vien demonstrēšanai minētajā izstādē.
2. Saskaņā ar šā pielikuma IV sadaļas noteikumiem izdod vai sagatavo izcelsmes apliecinājumu, ko parastajā kārtībā iesniedz importētājas valsts muitas dienestiem. Tajā norāda izstādes nosaukumu un adresi. Vajadzības gadījumā papildus var pieprasīt dokumentārus pierādījumus par izstādīšanas nosacījumiem.

3. Šā panta 1. punktu piemēro visām tirdzniecības, rūpniecības, lauksaimniecības vai amatniecības izstādēm, gadatirgiem vai tamlīdzīgai publiskai izstādīšanai, ja šo pasākumu laikā izstrādājumi paliek muitas uzraudzībā un pasākumus nerīko privātiem mērķiem veikalos vai uzņēmumu telpās, lai pārdotu ārvalstu izstrādājumus.

IV SADAĻA

IZCELSMES APLIECINĀJUMI

1. SADAĻA

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

20. pants

Euro izteiktas summas

1. Lai piemērotu šā pielikuma 29. un 30. pantu gadījumos, kad faktūrrēķini par izstrādājumiem nav sastādīti euro, ik gadu katra attiecīgā valsts nosaka summas dalībvalstu valūtā, kas ir līdzvērtīgas euro izteiktajām summām.
2. Uz sūtījumu šā pielikuma 29. un 30. pants attiecas, atsaucoties uz valūtu, kurā faktūrrēķins ir izrakstīts.

3. Summas, kas izmantojamas katrā attiecīgajā valsts valūtā, ir līdzvērtīgas tām summām, kuras izteiktas euro pēc kursa katra gada oktobra pirmajā darbdienā. Summas līdz 15. oktobrim paziņo Komisijai, un tās stājas spēkā no nākamā gada 1. janvāra. Komisija paziņo attiecīgās summas visām attiecīgajām valstīm.
4. Dalībvalsts var noapaļot uz augšu vai uz leju summu, kas iegūta, euro izteiktu summu konvertējot tās valūtā. Noapaļotā summa nedrīkst atšķirties no konvertējot iegūtās summas par vairāk nekā 5 procentiem. Dalībvalsts drīkst saglabāt nemainīgu tās euro izteiktās summas ekvivalentu valsts valūtā, ja, veicot 3. punktā paredzēto ikgadējo korekciju, konvertācijas rezultātā iegūtās summas valsts valūtā pieaugums attiecībā pret iepriekšējo summas ekvivalentu valsts valūtā pirms noapaļošanas ir mazāks par 15 procentiem. Līdzvērtīgo summu valsts valūtā var saglabāt nemainīgu, ja konvertēšanas rezultātā šī līdzvērtīgā summa samazinātos.
5. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts vai AZT lūguma pārskata summas, kas izteiktas euro, un šo summu atbilstošās vērtības konkrētu dalībvalstu valūtās. Veicot šo pārskatīšanu, Komisija ievēro vēlāmību saglabāt attiecīgo ierobežojumu ietekmi reālā izteiksmē. Šajā nolūkā tā var nolemt mainīt euro izteiktās summas.

2. SADAĻA

EKSPORTA PROCEDŪRAS AZT

21. pants

Vispārīgas prasības

Šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus piemēro šādos gadījumos:

- a) ja preces, kas atbilst šā pielikuma prasībām, ir eksportējis reģistrēts eksportētājs šā pielikuma 22. panta nozīmē;
- b) ja vienu vai vairāku iepakojumu sūtījumu, kurā ir noteiktas izcelsmes izstrādājumi, ir eksportējis jebkurš eksportētājs un ja sūtījumā iekļauto noteiktas izcelsmes izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz EUR 10 000.

22. pants

Reģistrācijas pieprasījums

- 1. Lai tiktu reģistrēti, eksportētāji iesniedz pieteikumu šā pielikuma 39. panta 1. punktā minētās AZT kompetentajās iestādēs, izmantojot V papildinājumā iekļauto paraugveidlapu.
- 2. AZT kompetentās iestādes pieņem tikai pilnībā aizpildītu pieteikumu.

3. Reģistrācija ir spēkā no datuma, kurā AZT kompetentās iestādes saņem pilnīgu reģistrācijas pieteikumu saskaņā ar 1. un 2. apakšpunktu.
4. Eksportētājam, kas veic uzņēmējdarbību AZT un jau ir reģistrēts REX sistēmā Norvēģijas vai Šveices VPS sistēmas vajadzībām, nav jāiesniedz pieteikums AZT kompetentajām iestādēm reģistrācijai šā lēmuma vajadzībām.

23. pants

Reģistrācija

1. AZT kompetentās iestādes, saņemot aizpildītu III papildinājumā iekļauto veidlapu, eksportētājam nekavējoties piešķir reģistrētā eksportētāja numuru un ievada REX sistēmā reģistrētā eksportētāja numuru, reģistrācijas datus un dienu, no kuras reģistrācija ir spēkā saskaņā ar šā pielikuma 22. panta 3. punktu.

AZT kompetentās iestādes informē eksportētāju par tam piešķirto reģistrētā eksportētāja numuru un par dienu, no kuras reģistrācija ir spēkā.

AZT kompetentās iestādes regulāri atjaunina datus, ko tās ir reģistrējušas. Tās izmaina minētos datus nekavējoties pēc informācijas saņemšanas no reģistrētā eksportētāja saskaņā ar šā pielikuma 24. panta 1. punktu.

2. Reģistrācijā ietver šādu informāciju:

- a) reģistrētā eksportētāja nosaukumu, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. ailē;
- b) tās vietas adresi, kur reģistrētais eksportētājs veic uzņēmējdarbību, kā norādīts attiecīgi III papildinājumā iekļautās veidlapas 1. ailē, tostarp valsts vai teritorijas identifikators (ISO divburtu valsts kods);
- c) kontaktinformācija, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. un 2. ailē;
- d) indikatīvs to preču apraksts, kas atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, tostarp indikatīvs pozīciju vai nodaļu saraksts, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 4. ailē;
- e) reģistrētā eksportētāja tirgotāja identifikācijas numurs (TIN), kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. ailē;
- f) tas, vai eksportētājs ir tirgotājs vai ražotājs, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 3. ailē;

- g) reģistrētā eksportētāja reģistrācijas datums;
- h) datums, no kura reģistrācija ir spēkā;
- i) vajadzības gadījumā reģistrācijas anulēšanas datums.

24. pants

Reģistrācijas anulēšana

1. Reģistrētie eksportētāji, kuri vairs neizpilda nosacījumus preču eksportam saskaņā ar šo lēmumu vai kuri vairs neplāno eksportēt šādas preces, informē AZT kompetentās iestādes, kuras nekavējoties svītros tos no minētajā AZT uzturētā reģistrēto eksportētāju saraksta.
2. Neskarot sodu un sankciju sistēmu, kas ir piemērojama AZT, kurās reģistrētie eksportētāji tīši vai nolaidības dēļ sagatavo vai liek sagatavot paziņojumu par izcelsmi vai jebkuru citu apliecinājošu dokumentu, kurā ietverta nepareiza informācija, kuras rezultātā preferenciāla tarifa režīma ieguvumus saņem nepelnīti vai negodīgā veidā, AZT kompetentās iestādes svītros eksportētāju no attiecīgajā AZT uzturētā reģistrēto eksportētāju saraksta.

3. Neskarot iespējamo ietekmi, kāda konstatētajiem pārkāpumiem varētu būt uz veicamajām pārbaudēm, svītrosānai no reģistrēto eksportētāju saraksta nav atpakaļejoša spēka, t. i., tā attiecas tikai uz paziņojumiem, kas sagatavoti pēc svītrosānas datuma.
4. Eksportētājus, kurus AZT kompetentās iestādes svītrosā no reģistrēto eksportētāju saraksta saskaņā ar 2. punktu, tikai tad var atkal iekļaut reģistrēto eksportētāju sarakstā, ja tie minētās AZT kompetentajām iestādēm ir pierādījuši, ka viņi ir novērsuši stāvokli, kas izraisīja viņu svītrosānu no saraksta.
5. Ja AZT kompetentās iestādes eksportētāju ir svītrosā no reģistrēto eksportētāju saraksta saskaņā ar Norvēģijas vai Šveices tiesību aktiem VPS jomā, svītrosāna attiecas arī uz šo lēmumu.

25. pants

Apstiprinošie dokumenti

1. Eksportētāji, kas ir vai nav reģistrēti, pilda šādas saistības:
 - a) veic pienācīgu ražošanas un to preču piegādes komerciālu uzskaiti, kurām piemēro preferenciālo režīmu;
 - b) glabā visus pierādījumus par ražošanā izmantotajiem materiāliem;

- c) glabā visu muitas dokumentāciju par ražošanā izmantoto materiālu;
 - d) vismaz trīs gadus pēc tā gada beigām, kad sagatavots paziņojums par izcelsmi (vai ilgāk, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos), glabā sarakstus ar:
 - i) paziņojumiem par izcelsmi, kurus tie sagatavojuši; un
 - ii) izmantoto noteiktas vai nenoteiktas izcelsmes materiālu, ražošanas un krājumu uzskaiti.
2. Saraksti, kas minēti 1. punkta d) apakšpunktā, var būt elektroniski, bet tie nodrošina eksportēto izstrādājumu ražošanā izmantoto materiālu izsekojamību un noteiktas izcelsmes statusa apstiprinājumu.
3. Pienākumi, kas izklāstīti šā panta 1. un 2. punktā, attiecas arī uz piegādātājiem, kas nodrošina eksportētājus ar piegādātāju deklarācijām, kā minēts šā pielikuma 27. pantā..

26. pants

Paziņojums par izcelsmi un informācija kumulācijas nolūkā

1. Paziņojumu par izcelsmi eksportētājs sagatavo tad, kad eksportē izstrādājumus, uz kuriem tas attiecas, ja attiecīgās preces var uzskatīt par AZT izcelsmes precēm.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, izņēmuma kārtā paziņojumu par izcelsmi var sagatavot pēc eksporta veikšanas ("retrospektīvs paziņojums") ar nosacījumu, ka ne vēlāk kā divus gadus pēc eksporta tas uzrādīts dalībvalstī, kurā preces deklarētas laišanai brīvā apgrozībā.
3. Eksportētājs iesniedz savam klientam Savienībā paziņojumu par izcelsmi, kurā iekļauta IV papildinājumā norādītā informācija. Paziņojumu par izcelsmi sagatavo vai nu angļu, vai franču valodā.

To var sagatavot jebkurā komercdokumentā, kas ļauj apzināt attiecīgo eksportētāju un iesaistītās preces.

4. Šā pielikuma 2. panta 2. punkta nolūkā vai šā pielikuma 7. pantā minētās divpusējās kumulācijas nolūkā:
 - a) pierādījumus noteiktas izcelsmes statusam šā pielikuma nozīmē par materiāliem no citām AZT vai Savienības sniedz, iesniedzot paziņojumu par izcelsmi, kas sagatavots saskaņā ar šo pielikumu un ko eksportētājam tajās AZT vai Savienībā, kur ir materiālu izcelsme, nodrošinājis piegādātājs;
 - b) pierādījumus par veikto apstrādi un pārstrādi no citām AZT vai Savienības sniedz, iesniedzot piegādātāja deklarāciju, kas sagatavota saskaņā ar šā pielikuma 27. pantu un ko eksportētājam tajās AZT vai Savienībā, kur ir materiālu izcelsme, nodrošinājis piegādātājs.

Gadījumos, kad piemēro pirmo daļu, eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir attiecīgi norāde "EU cumulation", "OCT cumulation" vai "cumul UE", "cumul PTOM".

5. Šā pielikuma 8. pantā minētās kumulācijas ar EPN valsti nolūkos:
- a) pierādījumus noteiktas izcelsmes statusam par materiāliem no EPN valsts sniedz, iesniedzot paziņojumu par izcelsmi, kas izdots vai sagatavots saskaņā ar EPN noteikumiem starp Savienību un attiecīgo EPN valsti un ko eksportētājam EPN valstī, kur ir materiālu izcelsme, nodrošinājis piegādātājs;
 - b) pierādījumus par veikto apstrādi un pārstrādi, kas veikta EPN valstī, sniedz, iesniedzot piegādātāja deklarāciju, kas sagatavota saskaņā ar šā pielikuma 27. pantu un ko eksportētājam tajā EPN valstī, kur ir materiālu izcelsme, nodrošinājis piegādātājs.

Gadījumos, kad piemēro pirmo daļu, eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir norāde "cumulation with EPA country" [valsts nosaukums]' vai 'cumul avec le pays APE [valsts nosaukums]'.

6. Kumulācijas nolūkā ar citām valstīm, kurām VPS ietvaros ir piešķirta beznodokļu un bezkvotu piekļuve Savienības tirgum saskaņā ar šā pielikuma 9. pantu, pierādījumus par izcelsmes statusu sniedz, iesniedzot izcelsmes pierādījumus, kas noteikti Īstenošanas regulā (ES) 2015/2447, ko eksportētājam tajā VPS valstī, kur ir materiālu izcelsme, sniedzis piegādātājs.

Šajā gadījumā eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir norāde "cumulation with GSP country" [valsts nosaukums] vai 'cumul avec le pays SPG [valsts nosaukums]'.

7. Šā pielikuma 10. pantā minētās paplašinātās kumulācijas nolūkā pierādījumus noteiktas izcelsmes statusam par materiāliem no valsts, ar kuru Savienība ir noslēgusi brīvās tirdzniecības nolīgumu, sniedz, iesniedzot izcelsmes apliecinājumu, kurš izdots vai sagatavots saskaņā ar attiecīgā brīvās tirdzniecības nolīguma noteikumiem, ko eksportētājam nodrošinājis piegādātājs valstī, kas ir materiālu izcelsme.

Gadījumos, kad piemēro pirmo daļu, eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi ir norāde 'extended cumulation with country [valsts nosaukums]' vai 'cumul étendu avec le pays [valsts nosaukums]'.

27. pants

Piegādātāja deklarācija

1. Šā pielikuma 26. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta un 26. panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkā piegādātājs atsevišķu piegādātāja deklarāciju katram materiālu sūtījumam ieraksta rēķinā, kas attiecas uz sūtījumu, vai šā rēķina pielikumā vai pavadzīmē, vai citā ar šo sūtījumu saistītā tirdzniecības dokumentā, kas attiecīgos materiālus apraksta pietiekami precīzi, lai būtu iespējams tos identificēt. Piegādātāja deklarācijas paraugs ir iekļauts V papildinājumā.
2. Ja kāds piegādātājs noteiktam pircējam regulāri piegādā preces, par kurām sagaidāms, ka to statuss saistībā ar noteikumiem par preferenciālu izcelsmi paliek nemainīgs ievērojamu laika posmu, viņš var iesniegt vienu deklarāciju ("ilgtermiņa piegādātāja deklarācija"), ja fakti un apstākļi, kādos tā piešķirta, paliek nemainīgi, attiecoties arī uz turpmākiem šo preču sūtījumiem.

Ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju var izdot uz laikposmu līdz vienam gadam no deklarēšanas dienas. Ilgtermiņa piegādātāja deklarācija var būt retrospektīva. Šādos gadījumos tās derīgums nedrīkst pārsniegt vienu gadu kopš tās spēkā stāšanās dienas. Derīguma termiņu norāda ilgtermiņa piegādātāja deklarācijā.

Muitas iestādes var atsaukt ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, ja mainās apstākļi vai ja ir norādīta neprecīza vai viltus informācija.

Piegādātājs tūlīt informē pircēju, ja ilgtermiņa piegādātāja deklarācija attiecībā uz piegādātajām precēm vairs nav derīga.

3. Piegādātāja deklarācija var būt uz iepriekš nodrukātas veidlapas.
4. Piegādātāja deklarācijas paraksta ar roku. Tomēr, ja faktūrrēķinu un piegādātāja deklarāciju sagatavo, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, piegādātāja deklarācijas nav obligāti jāparaksta ar roku, ja piegādes sabiedrības atbildīgo darbinieku identificē atbilstoši tās valsts vai teritorijas muitas iestādes prasībām, kurā piegādātāja deklarācijas tika sagatavotas. Šādi muitas dienesti var izstrādāt šā punkta īstenošanas nosacījumus.

28. pants

Izcelsmes apliecinājums

1. Paziņojumu par izcelsmi sagatavo katram sūtījumam.
2. Paziņojums par izcelsmi ir derīgs divpadsmit mēnešus no datuma, kad to sagatavojis eksportētājs.

3. Viens paziņojums par izcelsmi var attiekties uz vairākiem sūtījumiem, ja preces atbilst šādiem nosacījumiem:
- a) tās ir izjaukti vai nesalikti izstrādājumi harmonizētās sistēmas 2(a) vispārīgā interpretācijas noteikuma nozīmē;
 - b) uz tām attiecas harmonizētās sistēmas XVI vai XVII iedaļa vai pozīcija 7308 vai 9406, un
 - c) tās paredzēts importēt pa daļām.

3. SADAĻA

PROCEDŪRAS, KAS JĀIEVĒRO, LAIŽOT PRECES BRĪVĀ APGROZĪBĀ SAVIENĪBĀ

29. pants

Izcelsmes apliecinājuma iesniegšana

1. Muitas deklarācijā par preču laišanu brīvā apgrozībā iekļauj atsauci uz paziņojumu par izcelsmi. Paziņojumu par izcelsmi glabā muitas iestāžu rīcībā, kuras var pieprasīt tā iesniegšanu, lai pārbaudītu deklarāciju. Minētās iestādes var arī pieprasīt tulkojumu attiecīgās dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no oficiālajām valodām.

2. Ja deklarants pieprasa piemērot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus, bet ja muitas deklarācijas par laišanu brīvā apgrozībā pieņemšanas brīdī viņam nav paziņojuma par izcelsmi, tad minēto deklarāciju uzskata par vienkāršotu deklarāciju Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013¹ 166. panta nozīmē un to atbilstoši apstrādā.
3. Pirms preču deklarēšanas laišanai brīvā apgrozībā deklarants pienācīgi nodrošina, ka preces atbilst šim pielikumam, jo īpaši pārbaudot:
 - a) šā pielikuma 40. panta 3. un 4. punktā minētajā tīmekļa vietnē pārbaudot to, ka eksportētājs ir reģistrēts, lai sagatavotu paziņojumus par izcelsmi, izņemot gadījumus, kad nosūtīto noteiktas izcelsmes izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz 10 000 EUR, un
 - b) to, ka paziņojums par izcelsmi ir sagatavots saskaņā ar IV papildinājumu.

30. pants

Atbrīvojums no izcelsmes apliecinājuma

1. Uz turpmāk minētajiem produktiem attiecas atbrīvojums no pienākuma sagatavot un uzrādīt paziņojumu par izcelsmi:
 - a) produkti, ko mazos iepakojumos privātpersona sūta privātpersonai, kuru kopējā vērtība nepārsniedz EUR 500;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

- b) produkti, kuri ir daļa no ceļotāju personīgās bagāžas, kuru kopējā vērtība nepārsniedz EUR 1200.

2. Produkti, kas minēti 1. punktā, atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tie nav importēti komerciālā veidā;
- b) tie ir deklarēti kā atbilstīgi nosacījumiem, lai varētu izmantot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus;
- c) nav šaubu par b) apakšpunktā minētās deklarācijas patiesumu.

3. Šā panta 2. punkta a) apakšpunkta piemērošanai importu neuzskata par komerciāla rakstura importu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) imports ir neregulārs;
- b) importu veido tikai produkti, kas paredzēti saņēmēju vai ceļotāju, vai viņu ģimeņu personīgai lietošanai;
- c) produktu īpašības un daudzums liecina, ka tie nav paredzēti komerciālam nolūkam.

31. pants

Neatbilstība un formālas kļūdas

1. Ja atklāj nelielu neatbilstību starp paziņojumā par izcelsmi iekļauto informāciju un informāciju dokumentos, kas iesniegti muitas iestādēm, lai nokārtotu formalitātes izstrādājumu importam, tad paziņojums par izcelsmi *ipso facto* nekļūst nederīgs, ja noteiktajā kārtībā ir konstatēts, ka minētais dokuments atbilst attiecīgajiem izstrādājumiem.
2. Acīmredzamas formālas kļūdas paziņojumā par izcelsmi, piemēram, drukas kļūdas, nav iemesls šā dokumenta noraidīšanai, ja šīs kļūdas nav tādas, kas rada šaubas par minētajā dokumentā sniegtās informācijas pareizību.

32. pants

Paziņojumu par izcelsmi derīgums

Paziņojumus par izcelsmi, ko importētājvalsts muitas iestādēm iesniedz pēc šā pielikuma 28. pantā 2. punktā norādītā iesniegšanas termiņa, var pieņemt, lai piemērotu tarifa preferenciālo režīmu, ja dokumentus līdz noteiktajam termiņam iesniegt nav bijis iespējams kādu ārkārtas apstākļu dēļ. Citos novēlotas uzrādīšanas gadījumos importētājvalsts muitas dienesti var pieņemt paziņojumus par izcelsmi, ja produkti muitai uzrādīti pirms minētā termiņa beigām.

33. pants

Procedūra importēšanai pa daļām

1. Procedūru, kas minēta šā pielikuma 28. panta 3. punktā, piemēro dalībvalstu muitas iestāžu noteiktajam laikposmam.
2. Importa dalībvalstu muitas iestādes, kas uzrauga preču secīgu laišanu brīvā apgrozībā, pārbauda, vai secīgie sūtījumi ir daļa no izjauktiem vai nesaliktiem izstrādājumiem, par kuriem sagatavots paziņojums par izcelsmi.

34. pants

Paziņojumu par izcelsmi pārbaude

1. Ja muitas iestādēm ir šaubas par izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, paziņojumā iekļautās izcelsmes norādes pareizības vai šā pielikuma 18. pantā minēto nosacījumu izpildes pārbaudei tās var pieprasīt, lai saprātīgā laikposmā, kuru tās nosaka, deklarants uzrāda jebkuru pieejamu pierādījumu.

2. Muitas iestādes var pārtraukt preferenciālā tarifa pasākuma piemērošanu uz laiku, kamēr notiek šā pielikuma 43. pantā izklāstītā pārbaudes procedūra, ja
 - a) deklaranta sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai to, ka ir izpildīti šā pielikuma 17. panta 2. punktā vai 18. pantā izklāstītie nosacījumi;
 - b) deklarētājs neatbild termiņā, kas paredzēts šā panta 1. punktā minētās informācijas sniegšanai.
3. Kamēr tiek gaidīta vai nu 1. punktā minētā informācija, kas pieprasīta deklarētājam, vai arī 2. punktā minētās pārbaudes procedūras rezultāti, importētājam piedāvā produktu izlaišanu pēc tam, kad ir veikti visi piesardzības pasākumi, ko uzskata par nepieciešamiem.

35. pants

Preferenciālā režīma noraidīšana

1. Importa dalībvalsts muitas iestādes noraida iespēju izmantot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus un to pienākums nav pieprasīt papildu pierādījumus vai nosūtīt AZT pārbaudes pieprasījumu, ja:
 - a) preces nav tās pašas, kas minētas paziņojumā par izcelsmi;

- b) deklarētājs neiesniedz paziņojumu par izcelsmi attiecībā uz konkrētajiem produktiem, ja šāds paziņojums tiek pieprasīts;
- c) neskarot šā pielikuma 21. panta b) punktu un 30. panta 1. punktu, deklaranta rīcībā esošo paziņojumu par izcelsmi nav sagatavojis AZT reģistrēts eksportētājs;
- d) paziņojums par izcelsmi nav sagatavots saskaņā ar IV papildinājumu; vai
- e) nav izpildīti šā pielikuma 18. panta nosacījumi.

2. Importa dalībvalsts muitas iestādes noraida iespēju izmantot šajā lēmumā paredzētos atvieglojumus, pēc tam, kad tās ir adresējušas AZT kompetentajām iestādēm pārbaudes pieprasījumu šā pielikuma 43. panta nozīmē, ja importa dalībvalsts muitas iestādes(-ēm):

- a) ir saņēmuši atbildi, saskaņā ar kuru eksportētājs nav bijis tiesīgs sagatavot paziņojumu par izcelsmi;
- b) ir saņēmušas atbildi, saskaņā ar kuru konkrēto izstrādājumu izcelsme nav attiecīgajā AZT vai nav izpildīti šā pielikuma 17. panta 2. punkta nosacījumi; vai

- c) bija pamatotas šaubas par paziņojuma par izcelsmi derīgumu vai deklaranta sniegtās informācijas pareizību attiecībā uz konkrēto izstrādājumu patieso izcelsmi, kad muitas iestādes pieprasīja pārbaudi, un
- i) nav saņēmušas atbildi šā pielikuma 43. pantā atvēlētajā laikposmā;
- vai
- ii) ir saņēmušas atbildi, kas nesniedz pienācīgas atbildes uz pieprasījumā iekļautajiem jautājumiem.

V SADAĻA

ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS NOTEIKUMI

1. IEDAĻA

VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS

36. pants

Vispārējie principi

1. Lai nodrošinātu pareizu preferenciālā režīma piemērošanu, AZT apņemas:
 - a) izveidot un uzturēt nepieciešamās administratīvās struktūras un sistēmas, kas vajadzīgas, lai minētajā valstī īstenotu un pārvaldītu šajā pielikumā paredzētos noteikumus un procedūras, tostarp – vajadzības gadījumā – kumulācijas piemērošanai vajadzīgos pasākumus;
 - b) ar savu kompetento iestāžu starpniecību sadarboties ar Komisiju un dalībvalstu muitas iestādēm.

2. Sadarbība, kas minēta šā panta 1. punkta b) apakšpunktā, ietver:
- a) visa vajadzīgā atbalsta sniegšanu, ja to pieprasa Komisija, lai tā varētu uzraudzīt šā pielikuma pareizu pārvaldību attiecīgajā valstī, tostarp Komisijas vai dalībvalstu muitas iestāžu veiktus pārbaudes apmeklējumus uz vietas;
 - b) neskarot šā pielikuma 34. un 35. pantu, izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa pārbaudi un atbilstību citiem šajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem, tostarp pārbaudes apmeklējumus uz vietas, ja tādus pieprasa Komisija vai dalībvalstu muitas iestādes saistībā ar izcelsmes pārbaudēm;
 - c) ja pārbaudes procedūra vai cita pieejamā informācija šķietami norāda, ka ir pārkāpti šā pielikuma noteikumi, tad AZT pēc savas ierosmes vai pēc Komisijas vai dalībvalstu muitas iestāžu pieprasījuma veic atbilstīgu izmeklēšanu vai pietiekami steidzami organizē šādu izmeklēšanu, lai atklātu un novērstu šādus pārkāpumus. Komisija un dalībvalstu muitas iestādes var piedalīties izmeklēšanā.
3. AZT līdz 2020. gada 1. janvārim iesniedz Komisijai oficiālu apņemšanos, lai izpildītu 1. punkta prasības.

37. pants

Publicēšanas prasības un atbilstība

1. Komisija publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (C sērijā) AZT sarakstu un datumu, no kura tiek uzskatīts, ka tās ir izpildījušas šā pielikuma 39. pantā minētos nosacījumus. Komisija atjauno minēto sarakstu, ja kāda jauna AZT izpilda šos nosacījumus.
2. Izstrādājumiem, kuru izcelsme ir AZT, laižot tos brīvā apgrozībā Savienībā, piemēro tarifa preferenciālo režīmu tikai ar nosacījumu, ja tie ir eksportēti 1. punktā minētajā sarakstā norādītajā datumā vai pēc tā.
3. Uzska, ka AZT atbilst šā pielikuma 36. un 39. panta nosacījumiem datumā, kurā tā:
 - a) ir iesniegusi paziņojumu, kā minēts šā pielikuma 39. panta 1. punktā; un
 - b) ir iesniegusi šā pielikuma 36. panta 3. punktā minēto apņemšanos.

38. pants

Sankcijas

Jebkurai personai, kura sagatavo vai liek sagatavot dokumentu, kurā ietverta nepareiza informācija, lai panāktu preferenciāla režīma piešķiršanu attiecībā uz izstrādājumiem, piemēro sankcijas.

2. IEDAĻA

**ADMINISTRATĪVĀS SADARBĪBAS METODES,
KURAS PIEMĒRO REX SISTĒMAI**

39. pants

AZT kompetento iestāžu nosaukumu un adrešu paziņošana

1. AZT paziņo Komisijai to iestāžu nosaukumus un adreses, kuras atrodas to teritorijā un kuras:
 - a) ir attiecīgās valsts valdības iestādes, kas pilnvarotas sniegt atbalstu Komisijai un dalībvalstu muitas iestādēm šajā sadaļā paredzētās administratīvās sadarbības ietvaros;

- b) ir attiecīgās valsts valdības iestādes vai kuras darbojas valdības pilnvarojumā un ir tiesīgas reģistrēt eksportētājus un svītrot tos no reģistrēto eksportētāju saraksta.
- 2. AZT nekavējoties informē Komisiju par visām izmaiņām informācijā, kas paziņota saskaņā ar 1. un 2. punktu.
- 3. Komisija šo informāciju nosūta dalībvalstu muitas iestādēm.

40. pants

Piekļuves tiesības REX sistēmai un datu publicēšana no tās

- 1. Komisijai ir piekļuve visiem datiem.
- 2. AZT kompetentajām iestādēm ir piekļuve datiem attiecībā uz eksportētājiem, ko tās ir reģistrējušas.

Komisija AZT kompetentajām iestādēm nodrošina drošu piekļuvi REX sistēmai.

- 3. Komisija nodrošina, ka publiski ir pieejami šādi dati:
 - a) reģistrētā eksportētāja numurs;
 - b) reģistrētā eksportētāja reģistrācijas datums;

- c) datums, no kura reģistrācija ir spēkā;
- d) vajadzības gadījumā reģistrācijas anulēšanas datums.

4. Ja eksportētājs ir piekritis, parakstoties III papildinājumā ietvertās veidlapas 6. ailē, Komisija dara publiski pieejamu šādu informāciju:

- a) reģistrētā eksportētāja nosaukumu, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. ailē;
- b) tās vietas adresi, kur reģistrētais eksportētājs veic uzņēmējdarbību, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. ailē;
- c) kontaktinformācija, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. un 2. ailē;
- d) indikatīvs to preču apraksts, kas atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, tostarp indikatīvs pozīciju vai nodaļu saraksts, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 4. ailē;
- e) reģistrētā eksportētāja tirgotāja identifikācijas numurs (TIN), kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 1. ailē;
- f) tas, vai eksportētājs ir tirgotājs vai ražotājs, kā norādīts III papildinājumā ietvertās veidlapas 3. ailē.

Atteikums parakstīties 6. ailē nav pamats atteikumam reģistrēt eksportētāju.

41. pants

Datu aizsardzība REX sistēmā

1. AZT kompetento iestāžu reģistrētos datus REX sistēmā apstrādā vienīgi šā pielikuma nolūkos.
2. Reģistrētiem eksportētājiem atkarībā no gadījuma sniedz informāciju, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725¹ 14. līdz 16. pantā vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679² 12. līdz 14. pantā.

Reģistrētiem eksportētājiem pirmajā daļā minēto informāciju sniedz dokumentā, kas pievienots pieteikumam reģistrēta eksportētāja statusa iegūšanai, kurš ietverts šā pielikuma III papildinājumā.

3. Katru AZT kompetento iestādi, kas ir ievadījusi datus REX sistēmā, uzskata par datu pārzini attiecībā uz attiecīgo datu apstrādi.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

Komisiju uzskata par kopīgo pārzini attiecībā uz visu datu apstrādi, lai garantētu, ka visi reģistrētie eksportētāji varēs īstenot savas tiesības.

4. Reģistrēto eksportētāju tiesības attiecībā uz tādu datu apstrādi, kas tiek uzglabāti REX sistēmā, uzskaitīti šā pielikuma III papildinājumā un apstrādāti valstu sistēmās, īsteno saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.
5. Dalībvalstis, kas savās valsts sistēmās replicē tām pieejamos REX sistēmas datus, minētos replicētos datus regulāri atjaunina.
6. Reģistrēto eksportētāju tiesības attiecībā uz to reģistrācijas datu apstrādi, ko veic Komisija, īsteno saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725.
7. Reģistrētā eksportētāja lūgumus izmantot tiesības piekļūt datiem, tos labot, dzēst vai bloķēt saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725 iesniedz pārzinim, kas tos izskata.

Ja reģistrētais eksportētājs ir iesniedzis šādu lūgumu Komisijai, iepriekš nevēršoties pie datu pārziņa, Komisija nosūta minēto lūgumu reģistrētā eksportētāja datu pārzinim.

Ja datu pārzinis reģistrētajam eksportētājam liedz minētās tiesības, reģistrētais eksportētājs šādu pieprasījumu iesniedz Komisijai, kas darbojas kā datu pārzinis. Komisijai ir tiesības labot, dzēst vai bloķēt datus.

8. Valstu datu aizsardzības uzraudzības iestādes un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs, rīkojoties saskaņā ar savām attiecīgajām pilnvarām, ja vajadzīgs:
- a) sadarbojas un nodrošina reģistrācijas datu saskaņotu uzraudzību;
 - b) apmainās ar būtisku informāciju;
 - c) palīdz cits citam veikt auditu un apskates;
 - d) izskata šā pielikuma interpretācijas vai piemērošanas grūtības;
 - e) analizē problēmas saistībā ar neatkarīgas uzraudzības īstenošanu vai datu subjektu tiesību īstenošanu;
 - f) izstrādā saskaņotus priekšlikumus problēmu kopīgiem risinājumiem; un
 - g) veicina informētību par tiesībām datu aizsardzības jomā.

42. pants

Izcelsmes pārbaude

1. Lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, AZT kompetentās iestādes veic
- a) produktu noteiktas izcelsmes statusa pārbaudi pēc dalībvalstu muitas dienestu pieprasījuma;

- b) regulāras eksportētāju kontroles pēc savas ierosmes.
2. Kontroles, kas minētas 1. punkta b) apakšpunktā, nodrošina to, ka eksportētāji nepārtraukti pilda savus pienākumus. Tās veic, ievērojot starplaikus, kuri noteikti, pamatojoties uz piemērotiem riska analīzes kritērijiem. Šajā nolūkā AZT kompetentās iestādes pieprasa eksportētājiem iesniegt to paziņojumu par izcelsmi kopijas vai sarakstus, kurus tie ir sagatavojuši.
3. AZT kompetentās iestādes ir tiesīgas pieprasīt pierādījumus un veikt eksportētāju uzskaites pārbaudi, un – vajadzības gadījumā – veikt (tostarp ražotāju telpās) to ražotāju pārbaudi, kuri eksportētāju apgādā, vai veikt jebkādu citu pārbaudi, kuru uzskata par atbilstīgu.

43. pants

Paziņojumu par izcelsmi pārbaudes pieprasījums

1. Turpmākas paziņojumu par izcelsmi pārbaudes veic izlases veidā vai vienmēr, kad dalībvalstu muitas iestādēm ir pamatotas bažas par to autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šajā pielikumā minēto prasību izpildi.

Ja dalībvalsts muitas iestādes pieprasa AZT kompetento iestāžu sadarbību, lai pārbaudītu paziņojuma par izcelsmi, izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa vai abu minēto derīgumu, tās vajadzības gadījumā savā pieprasījumā norāda iemeslus, kāpēc tām ir pamatotas šaubas par paziņojuma par izcelsmi vai izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusa derīgumu.

Pārbaudes pieprasījuma pamatojumam var nosūtīt paziņojuma par izcelsmi kopiju un jebkuru papildu informāciju vai dokumentus, kas norāda, ka minētajā paziņojumā iekļautā informācija ir nepareiza.

Dalībvalsts, kas nosūtījusi pieprasījumu, pārbaudes rezultātu paziņošanai nosaka sešu mēnešu sākotnējo termiņu, sākot no pārbaudes pieprasījuma datuma.

2. Ja pamatotu šaubu gadījumā atbilde nav saņemta 1. punktā noteiktajā laikposmā vai ja atbildē nav pietiekamas informācijas, lai noteiktu produktu patieso izcelsmi, attiecīgās AZT kompetentajām iestādēm nosūta otru paziņojumu. Šajā paziņojumā tiek noteikts nākamais termiņš, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem.

44. pants

Piegādātāju deklarāciju pārbaude

1. Šā pielikuma 27. pantā minētās piegādātāja deklarācijas pārbaudi var veikt izlases veidā vai gadījumos, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir pamatotas šaubas par dokumenta autentiskumu vai par informācijas precizitāti vai pilnīgumu attiecībā uz attiecīgo materiālu patieso izcelsmi.
2. Muitas iestādes, kurām ir iesniegta piegādātāja deklarācija, var pieprasīt tās valsts muitas iestādēm, kurā deklarācija tika sagatavota, izdot informācijas sertifikātu, kura paraugs ir iekļauts VI papildinājumā. Alternatīvi, muitas dienesti, kam iesniegta piegādātāja deklarācija, var pieprasīt eksportētājam uzrādīt informācijas sertifikātu, ko izdevuši tās valsts muitas dienesti, kurā sagatavota deklarācija.

Iestāde, kas izdevusi informācijas sertifikāta kopiju, saglabā to vismaz trīs gadus.

3. Muitas iestādes, kas pieprasa pārbaudi, cik iespējams drīz tiek informētas par pārbaudes rezultātiem. Pārbaudes rezultātiem skaidri jānorāda, vai deklarācija par materiālu statusu ir pareiza.

4. Pārbaudes nolūkā piegādātāji vismaz trīs gadus saglabā deklarācijas dokumenta kopiju un visus vajadzīgos pierādījumus, kas apliecina materiālu patieso statusu.
5. Muitas dienestiem valstī, kurā sagatavota piegādātāja deklarācija, ir tiesības pieprasīt jebkādu pierādījumu vai veikt jebkādu pārbaudi, ko tās uzskata par piemērotu, lai pārbaudītu katras piegādātāja deklarācijas pareizību.
6. Visus paziņojumus par izcelsmi, kas sagatavoti uz nepareizas piegādātāja deklarācijas pamata, uzskata par nederīgiem.

45. pants

Citi noteikumi

1. Šo iedaļu un IV sadaļas 2. iedaļu piemēro *mutatis mutandis* attiecībā uz:
 - a) eksportu no Savienības uz AZT, lai piemērotu šā pielikuma 7. pantā paredzēto divpusējo kumulāciju;
 - b) eksportu no vienas AZT uz citu AZT, lai piemērotu šā pielikuma 2. panta 2. punktā paredzēto AZT kumulāciju;

- c) eksportu no Savienības uz AZT, ja šī AZT vienpusēji piešķir preferenciālu tarifu režīmu kādam Savienības izcelsmes ražojumam saskaņā ar šo pielikumu.
- 2. AZT var arī paredzēt, ka REX sistēmu, kas minēta šā pielikuma 22., 23., 24., 39., 40. un 41. pantā, izmanto, lai minētā AZT piešķirtu preferenciāla tarifa režīmu citas AZT izcelsmes produktiem, pamatojoties uz paziņojumiem par izcelsmi, ko sagatavojuši minētajā citā AZT reģistrētie eksportētāji.
- 3. Šā panta 1. punkta a) un c) apakšpunktā minētajos gadījumos eksportētājus reģistrē Savienībā saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 68. pantu.

VI SADAĻA

SEŪTA UN MELILJA

46. pants

Seūta un Melilja

- 1. Šā pielikuma noteikumus par izcelsmes pierādījumu izdošanu, izmantošanu un turpmāku pārbaudi piemēro *mutatis mutandis* izstrādājumiem, kurus eksportē no AZT uz Seūtu un Melilju, un izstrādājumiem, kurus divpusējai kumulācijai eksportē no Seūtas un Meliljas uz AZT.
- 2. Seūtu un Melilju uzskata par vienotu teritoriju.
- 3. Spānijas muitas iestādes ir atbildīgas par šā pielikuma piemērošanu Seūtā un Meliljā.

VII SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

47. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 285. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
3. Ja vajadzīgs rakstisks komitejas atzinums un ir atsauce uz šo punktu, minētā procedūra tiek izbeigta bez rezultāta tad, ja, ievērojot atzinuma sniegšanas termiņu, komitejas priekšsēdētājs tā nolemj.

I papildinājums

IEVADPIEZĪMES UN TO APSTRĀDES UN PĀRSTRĀDES DARBĪBU SARAKSTS, KAS PIEŠĶIR NOTEIKTAS IZCELSMES STATUSU

IEVADA PIEZĪMES

1. piezīme. Vispārīgs ievads

Šajā papildinājumā ir izklāstīti nosacījumi atbilstoši šā pielikuma 4. pantam, saskaņā ar kuriem izstrādājumus uzskata par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir attiecīgajā AZT. Ir četri dažādi noteikumu veidi, kas mainās atkarībā no ražojuma:

- a) apstrādes vai pārstrādes rezultātā nav pārsniegts maksimālais nenoteiktas izcelsmes materiālu saturs;
- b) apstrādē vai pārstrādē saražoto produktu četrciparu pozīcija vai sešciparu apakšpozīcija kļūst atšķirīga no attiecīgās izmantoto materiālu četrciparu pozīcijas vai sešciparu apakšpozīcijas;
- c) tiek veikta specifiska apstrādes un pārstrādes darbība;
- d) apstrādi vai pārstrādi veic konkrētiem pilnībā iegūtiem materiāliem.

2. piezīme. Saraksta struktūra

- 2.1. Saraksta 1. un 2. slejā aprakstīts iegūtais produkts. 1. slejā attiecīgi norādīts nodaļas numurs, četr ciparu pozīcija vai seš ciparu apakšpozīcija. 2. slejā norādīts preču apraksts, kas harmonizētajā sistēmā lietots minētajai pozīcijai vai nodaļai. Katram 1. un 2. slejas ierakstam, ievērojot 2.4. piezīmi, 3. slejā izklāstīts viens vai vairāki noteikumi ("kvalifikācijas darbība"). Šīs kvalifikācijas darbības attiecas tikai uz nenoteiktas izcelsmes materiāliem. Ja dažos gadījumos pirms ieraksta 1. slejā ir ex, tas nozīmē, ka 3. slejā minēto noteikumu piemēro tikai minētās pozīcijas daļai, kā aprakstīts 2. slejā.
- 2.2. Ja 1. slejā vienkopus ir sagrupētas vairākas pozīcijas vai apakšpozīcijas vai ir sniegts nodaļas numurs un tāpēc izstrādājumu apraksts 2. slejā ir vispārināts, tad blakus 3. slejā esošais noteikums attiecas uz visiem izstrādājumiem, kurus saskaņā ar harmonizēto sistēmu klasificē nodaļu pozīcijās vai jebkurās 1. slejā vienkopus sagrupētajās pozīcijās vai apakšpozīcijās.
- 2.3. Ja uzskaitījumā dažādi noteikumi attiecas uz dažādiem kādas pozīcijas ražojumiem, katrā ievilkumā ir tās pozīcijas daļas apraksts, uz ko attiecas noteikums, kurš ir blakus 3. slejā.
- 2.4. Ja 3. slejā ir doti divi alternatīvi noteikumi, kas nošķirti ar vārdu "vai", tad eksportētājs var izvēlēties izmantojamo noteikumu.

3. piezīme. Noteikumu piemērošanas piemēri

- 3.1. Attiecībā uz izstrādājumiem, kuri ieguvuši noteiktas izcelsmes statusu un kurus izmanto citu izstrādājumu ražošanā, šā pielikuma 4. panta 2. punkta noteikumus piemēro neatkarīgi no tā, vai minētais statuss iegūts rūpnīcā, kurā izstrādājumus izmanto, vai arī citā rūpnīcā, kas atrodas AZT vai Savienībā.
- 3.2. Saskaņā ar šā pielikuma 5. pantu veiktajai apstrādei un pārstrādei jāpārsniedz darbības, kas uzskaitītas minētajā pantā. Ja tas tā nav, precēm nevar piemērot preferenciāla tarifa režīmu pat tad, ja ir izpildīti turpmākajā sarakstā izklāstītie nosacījumi.

Ievērojot šā pielikuma 5. pantu, noteikumi sarakstā paredz vajadzīgās apstrādes vai pārstrādes minimumu, un arī lielāka apstrāde vai pārstrāde piešķir noteiktas izcelsmes statusu; un otrādi, ja veiktā apstrāde vai pārstrāde nav pietiekama, noteiktas izcelsmes statusu nepiešķir.

Tādējādi, ja noteikumā paredzēts, ka konkrētā izgatavošanas stadijā var izmantot nenoteiktas izcelsmes materiālus, šādus materiālus atļauts izmantot agrākās stadijās, bet nav atļauts izmantot vēlākās stadijās.

- 3.3. Neskarot 3.2. piezīmi, ja noteikumā paredzēta "ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem", tad var izmantot jebkuras pozīcijas materiālus (arī materiālus, kas ir paša izstrādājuma pozīcijā un ir ar tādu pašu aprakstu), tomēr jāievēro visi īpašie ierobežojumi, kas noteikumā varētu būt ietverti.

Frāze "ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, tostarp pārējiem pozīcijas ... materiāliem" vai "ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, tostarp izstrādājuma pozīcijas materiāliem" tomēr nozīmē, ka var izmantot visus materiālus, kas klasificēti jebkurā pozīcijā, izņemot tos, kuriem ir tāds pats apraksts kā izstrādājumam atbilstoši saraksta 2. slejā dotajam aprakstam.

3.4. Ja kāds noteikums sarakstā norāda, ka izstrādājumu var ražot no vairāk nekā viena materiāla, tas nozīmē, ka var izmantot jebkuru materiālu vai vairākus materiālus. Tas nenozīmē, ka jāizmanto visi šie materiāli.

3.5. Ja kādā saraksta noteikumā norādīts, ka produkts jāražo no konkrēta materiāla, minētais noteikums neliedz izmantot arī citus materiālus, kas savu īpatnību dēļ nevar atbilst minētajam nosacījumam.

4. piezīme. Vispārīgi noteikumi par konkrētām lauksaimniecības precēm

4.1. Lauksaimniecības preces, uz kurām attiecas 6., 7., 8., 9., 10. un 12. nodaļa un pozīcija 2401 un kuras audzētas vai novāktas AZT teritorijā, uzskata par precēm, kuru izcelsme ir minētajā AZT, pat ja tās audzētas no sēklām, sīpoliem, sakneņiem, spraudņiem, potcelmiem, atvasēm, pumpuriem vai citām augu dzīvajām daļām, kas importētas no citas valsts.

- 4.2. Ja konkrētā ražojumā ir noteikti ierobežojumi attiecībā uz nenoteiktas izcelsmes cukura saturu, šādu ierobežojumu aprēķināšanā ņem vērā pozīcijas 1701 (saharoze) un 1702 (piemēram, fruktoze, glikoze, laktoze, maltoze, izoglikoze vai invertcukurs) cukuru svaru, kuri izmantoti gala ražojuma ražošanā un izmantots to nenoteiktas izcelsmes ražojumu ražošanā, kuri iekļauti gala ražojumā.
5. piezīme. Attiecībā uz konkrētiem tekstilizstrādājumiem izmantotā terminoloģija
- 5.1. Sarakstā izmantotais termins "dabiskās šķiedras" attiecas uz šķiedrām, kas nav mākslīgās vai sintētiskās šķiedras. Šo terminu attiecina tikai uz pirmsvēršanas posmiem, tas ietver atlikas, un, ja vien nav norādīts citādi, arī šķiedras, kas ir kārstas, ķemmētas vai citādi apstrādātas, bet nav vērtas.
- 5.2. Termins "dabiskās šķiedras" apzīmē pozīcijas 0503 zirgu astrus, pozīciju 5002 un 5003 zīdu, kā arī pozīciju 5101 līdz 5105 vilnas šķiedru un smalkos vai rupjos dzīvnieku matus, pozīciju 5201 līdz 5203 kokvilnas šķiedras un pozīciju 5301 līdz 5305 citas augu šķiedras.
- 5.3. Terminus "tekstilmasa", "ķīmiski materiāli" un "izejvielas papīra ražošanai" sarakstā izmanto, lai aprakstītu materiālus, kuri nav klasificēti 50.–63. nodaļā un kurus var izmantot mākslīgu, sintētisku vai papīra šķiedru vai pavedienu ražošanai.
- 5.4. Terminu "ķīmiskās štāpeļšķiedras" sarakstā izmanto, atsaucoties uz sintētisku vai mākslīgu pavedienu grīsti, štāpeļšķiedrām vai atlikām, kas minētas pozīcijās 5501 līdz 5507.

6. piezīme. Pielaiides, kas piemērojamas ražojumiem, kuri gatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem

- 6.1. Ja pie kāda izstrādājuma sarakstā ir atsauce uz šo piezīmi, tad 3. slejas nosacījumi neattiecas ne uz vienu tekstila pamatmateriālu, ko izmanto konkrētā produkta ražošanā un kas kopā ir 10 % vai mazāk no visu izmantoto tekstila pamatmateriālu kopējā svara. (Sk. arī 6.3. un 6.4. piezīmi.)
- 6.2. Tomēr 6.1. piezīmē minēto pielaidi var piemērot tikai jauktiem produktiem, kas izgatavoti no diviem vai vairāk tekstila pamatmateriāliem.

Tekstila pamatmateriāli ir šādi:

- zīds;
- vilna;
- rupji dzīvnieku mati;
- smalki dzīvnieku mati;
- zirgu astri;
- kokvilna;
- materiāli papīra ražošanai un papīrs;
- lini;
- kaņepāji;

- džuta un citas tekstila lūksnas šķiedras;
- sizals un citas agavju ģints augu tekstilšķiedras;
- kokosšķiedra, abakas, rā mijas un citu augu tekstilšķiedras;
- sintētiskie ķīmiskie pavedieni;
- mākslīgie ķīmiskie pavedieni;
- strāvvadoši pavedieni;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no polipropilēna;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliestera;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliamīda;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliakrilnitrila;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poliimīda;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no politetrafluoretilēna;
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poli(fenilēnsulfīda);
- sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras no poli(vinilhlorīda);
- citas sintētiskās ķīmiskās štāpeļšķiedras;

- mākslīgās ķīmiskās štāpeļšķiedras no viskozes;
- citas mākslīgās ķīmiskās štāpeļšķiedras;
- dzija, kas izgatavota no poliuretāna ar elastīgiem poliētera segmentiem, pozamentēta vai ne;
- dzija, kas izgatavota no poliuretāna ar elastīgiem poliestera segmentiem, pozamentēta vai ne;
- pozīcijā 5605 iekļauti ražojumi (metalizēti pavedieni), kuri ietver ne vairāk kā 5 mm platu lenti, kas pamatā sastāv no alumīnija folijas vai plastmasas plēves ar alumīnija pulvera pārklājumu vai bez tā un kas ir iestiprināta ar caurspīdīgu vai krāsainu adhezīvu starp divām plastmasas plēves kārtām;
- citi pozīcijā 5605 iekļauti ražojumi;
- stikla šķiedras;
- metāla šķiedras.

Piemērs:

pozīcijas 5205 dzija, kas izgatavota no pozīcijas 5203 kokvilnas šķiedrām un pozīcijas 5506 sintētiskām štāpeļšķiedrām, ir jaukta dzija. Tāpēc nenoteiktas izcelsmes sintētiskās štāpeļšķiedras, kas neatbilst izcelsmes noteikumiem, var izmantot, ja to kopējais svars nepārsniedz 10 % no dzijas svara.

Piemērs:

pozīcijas 5112 vilnas audums, kas izgatavots no pozīcijas 5107 vilnas dzijas un pozīcijas 5509 štāpeļšķiedru sintētiskas dzijas, ir jaukts audums. Tāpēc var izmantot sintētisko dziju, kas neatbilst izcelsmes noteikumiem, vai vilnas dziju, kas neatbilst izcelsmes noteikumiem, vai to abu apvienojumu, ja to kopējais svars nepārsniedz 10 % no auduma svara.

Piemērs:

pozīcijas 5802 audums ar šūtām plūksnām, kuru izgatavo no pozīcijas 5205 kokvilnas dzijas un no pozīcijas 5210 kokvilnas auduma, ir jaukts ražojums tikai tad, ja kokvilnas audums pats par sevi ir jaukts audums, kas izgatavots no divās atsevišķās pozīcijās klasificētas dzijas, vai arī ja izmantotā kokvilnas dzija ir jaukta.

Piemērs:

Ja konkrētais audums ar šūtām plūksnām ir izgatavots no pozīcijas 5205 kokvilnas dzijas un no pozīcijas 5407 sintētiska auduma, tad izmantotā dzija acīmredzami ir divi atsevišķi tekstila pamatmateriāli, un tādējādi audums ar šūtām plūksnām ir jaukts ražojums.

- 6.3. Produktiem, kas ietver "pavedienus, izgatavotus no poliuretāna un segmentētus ar elastīgiem poliestera segmentiem, dekoratīvus vai nedekoratīvus", pielaide attiecībā uz šiem pavedieniem ir 20 %.

- 6.4. Produktiem, kuri ietver "ne vairāk kā 5 mm platu lenti, kas pamatā sastāv no alumīnija folijas vai plastmasas plēves ar alumīnija pulvera pārklājumu vai bez tā un kas ir iestiprināta ar caurspīdīgu vai krāsainu adhezīvu starp divām plastmasas plēves kārtām", pielaiide attiecībā uz šo lenti ir 30 %.

7. piezīme. Citas pielaiides, kas piemērojamas konkrētiem tekstilizstrādājumiem

- 7.1. Ja uzskaitījumā ir atsauce uz šo piezīmi, tad tekstilmateriālus, kas neatbilst uzskaitījuma 3. slejas noteikumam par attiecīgiem apdarinātiem ražojumiem, var izmantot ar nosacījumu, ka tie ir iekļauti citā pozīcijā nekā ražojums un ka to vērtība nepārsniedz 8 % no ražojuma ražotāja cenas.
- 7.2. Neskarot 7.3. piezīmi, izejvielas, kas nav klasificētas 50. līdz 63. nodaļā, var brīvi izmantot tekstilizstrādājumu ražošanā neatkarīgi no tā, vai tās satur vai nesatur tekstila izejvielas.

Piemērs:

ja saraksta noteikums paredz, ka konkrētā tekstilizstrādājumā (piemēram, biksēs) jāizmanto pavedieni, tad tas neliedz izmantot metāla izstrādājumus, piemēram, pogas, jo pogas nav klasificētas 50.- 63. nodaļā. Šā paša iemesla dēļ nav liegts izmantot rāvējslēdzējus, kaut arī rāvējslēdzējos parasti ietilpst tekstilmateriāli.

7.3. Ja piemēro procentuālo attiecību noteikumu, ir jāņem vērā 50. līdz 63. nodaļā neklasificēto materiālu vērtība, aprēķinot nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību.

8. piezīme. To specifisko procesu un vienkāršo darbību definīcija, kas veikti attiecībā uz konkrētiem 27. nodaļas izstrādājumiem

8.1. Pozīciju ex 2707 un 2713 piemērošanas nolūkos "specifiskie procesi" ir šādi:

- a) vakuumdestilācija;
- b) sekundārā destilēšana ar ļoti rūpīgu frakcionēšanu⁽¹⁾;
- c) krekingi;
- d) riformings;
- e) ekstrakcija ar selektīviem šķīdinātājiem;
- f) process, kas ietver visas šīs darbības: apstrādi ar koncentrētu sērskābi, oleumu vai sēra anhidrīdu; neitralizāciju ar sārmu; atkrāsošana un attīrīšana ar dabīgi aktīvām zemēm, aktivētām zemēm, aktivētu kokogli vai boksītu;
- g) polimerizācija;

- h) alkilēšana;
- i) izomerizācija.

8.2. Pozīciju 2710, 2711 un 2712 piemērošanas nolūkos "specifiskie procesi" ir šādi:

- a) vakuumdestilācija;
- b) sekundārā destilēšana ar ļoti rūpīgu frakcionēšanu ⁽¹⁾;
- c) krekingi;
- d) riformings;
- e) ekstrakcija ar selektīviem šķīdinātājiem;
- f) process, kas ietver visas šīs darbības: apstrādi ar koncentrētu sērskābi, oleumu vai sēra anhidrīdu; neitralizāciju ar sārmu; atkrāsošana un attīrīšana ar dabīgi aktīvām zemēm, aktivētām zemēm, aktivētu kokogli vai boksītu;
- g) polimerizācija;
- h) alkilēšana;
- i) izomerizācija;

- j) tikai attiecībā uz smagajām eļļām pozīcijā ex 2710 – atsērošana ar ūdeņradi, samazinot sēra saturu apstrādātajos produktos vismaz par 85 % (metode ASTM D 1266-59 T);
- k) tikai attiecībā uz pozīcijas 2710 ražojumiem – deparafinēšana ar jebkuru paņēmieni, izņemot filtrāciju;
- l) tikai attiecībā uz pozīcijas ex 2710 smagajām eļļām – apstrāde ar ūdeņradi vairāk nekā 20 bāru spiedienā un temperatūrā, kas ir augstāka par 250 °C, izmantojot katalizatoru, kurš nav atsērošanas katalizators, ūdeņradim darbojoties kā aktīvajam ķīmiskās reakcijas elementam. Pozīcijas ex 2710 ziezeļļu turpmāku apstrādi ar ūdeņradi (piemēram, attīrīšanu ar ūdeņradi vai atkrāsošanu), lai jo īpaši uzlabotu krāsu vai stabilitāti, tomēr neuzskata par specifisku procesu;
- m) tikai attiecībā uz šķidro kurināmo pozīcijā ex 2710 – destilācija pie atmosfēras spiediena, ja mazāk nekā 30 % šo ražojumu tilpuma pārtvaicējas, ieskaitot zudumus, 300 °C temperatūrā, izmantojot metodi ASTM D 86;
- n) tikai attiecībā uz pozīcijā ex 2710 ietvertajām smagajām eļļām, izņemot gāzeļļas un degvieleļļas, apstrāde ar augstfrekvences elektrisko izlādi;

- o) tikai attiecībā uz neapstrādātiem produktiem (izņemot vazelīnu, ozokerītu, lignītvasku vai kūdras vasku, parafīnu, kura eļļas saturs nepārsniedz 0,75 % no svara) pozīcijā ex 2712 – attīrīšana no eļļas, izmantojot frakcionētu kristalizāciju.

8.3. Pozīciju ex 2707 un 2713 nolūkos vienkāršas darbības, piemēram, tīrīšana, dekantēšana, atsāļošana, ūdens atdalīšana, filtrēšana, krāsošana, marķēšana, sēra satura iegūšana, sajaucot ražojumus ar dažādu sēra saturu, vai arī jebkuru šo darbību apvienojums vai tamlīdzīgas darbības noteiktu izcelsmi nepiešķir.

(1) Skatīt Kombinētās nomenklatūras 27. nodaļas 4. paskaidrojuma b) punktu.

Produktu un to apstrādes un pārstrādes darbību saraksts, kuras piešķir noteiktas izcelsmes statusu

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
1. nodaļa	Dzīvi dzīvnieki	Visi 1. nodaļas dzīvnieki ir pilnībā iegūti.
2. nodaļa	Gaļa un ēdami gaļas subprodukti	Ražošana, kurā visa gaļa un ēdamie gaļas subprodukti šīs nodaļas produktos ir pilnībā iegūti
ex 3. nodaļa	Zivis un vēžveidīgie, mīkstmieši un citi ūdens bezmugurkaulnieki, izņemot:	Visas zivis un vēžveidīgie, mīkstmieši un citi ūdens bezmugurkaulnieki ir pilnībā iegūti.
0304	Svaiga, dzesināta vai saldēta zivju fileja un citāds zivju mīkstums (malts vai nemalts)	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti.
0305	Žāvētas vai sālītas zivis vai zivis sālījumā; kūpinātas zivis, arī termiski apstrādātas pirms kūpināšanas vai kūpināšanas procesā; zivju milti un granulas, kas derīgas lietošanai pārtikā	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti.
ex 0306	Žāvēti vai sālīti vēžveidīgie vai vēžveidīgie sālījumā, čaulā vai bez tās; Vēžveidīgie, čaulā vai bez tās, dzīvi, svaigi, atdzesēti, saldēti, žāvēti, sālīti vai sālījumā; vēžveidīgo milti un granulas, kas derīgas lietošanai pārtikā	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti.
ex 0307	Žāvēti vai sālīti mīkstmieši vai mīkstmieši sālījumā, čaulā vai bez tās; ūdens bezmugurkaulnieki, izņemot vēžveidīgos un mīkstmiešus, vītināti, sālīti vai sālījumā; vēžveidīgo milti un granulas, kas derīgas lietošanai pārtikā	Ražošana, kurā visi izmantotie 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
4. nodaļa	Piena pārstrādes produkti; putnu olas; dabiskais medus; Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkti, kas citur nav minēti un iekļauti	Ražošana, kurā: – visi izmantotie 4. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti, un – izmantotā cukura svars⁽¹⁾ nepārsniedz 40 % no gatavā ražojuma svara
ex 5. nodaļa	Dzīvnieku izcelsmes produkti, kas citur nav minēti un iekļauti; izņemot	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
ex 0511 91	Pārtikā nelietojami zivju ikri un pieņi	Visi ikri un pieņi ir pilnībā iegūti.
6. nodaļa	Veģetējoši koki un citi augi; sīpoli, saknes u. tml. augu daļas; griezti ziedi un dekoratīvi zaļumi.	Ražošana, kurā visi izmantotie 6. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti
7. nodaļa	Ēdami dārzeņi un atsevišķas saknes un bumbuļi.	Ražošana, kurā visi izmantotie 7. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti
8. nodaļa	Ēdami augļi un rieksti; citrusaugļu un meloņu mizas	Ražošana, kurā: – visi izmantotie 8. nodaļā klasificētie augļi, rieksti un citrusaugļu vai meloņu mizas ir pilnīgi iegūti un – izmantotā cukura svars⁽¹⁾ nepārsniedz 40 % no gatavā ražojuma svara
9. nodaļa	Kafija, tēja, mate un garšvielas	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
10. nodaļa	Labības produkti	Ražošana, kurā visi izmantotie 10. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti
ex 11. nodaļa	Milntrūpniecības izstrādājumi; iesals; cietes; inulīns; kviešu lipekļi; izņemot:	Ražošana, kurā visi izmantotie 10. un 11. nodaļā, pozīcijā 0701 un 2303 un apakšpozīcijā 0710 10 klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 1106	Milti, rupja maluma milti un pulveris no kaltētiem, izlobītiem pākšu dārzeņiem, kas minēti pozīcijā 0713	Pozīcijā 0708 minēto pākšu dārzeņu žāvēšana un malšana
12. nodaļa	Eļļas augu sēklas un augļi; dažādi graudi, sēklas un augļi; augi rūpnieciskām vajadzībām un ārstniecības augi; salmi un rupjā barība	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
13. nodaļa	šellaka; sveķi un citas augu sulas un ekstrakti.	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem, kurā izmantotā cukura svars ⁽¹⁾ nepārsniedz 40 % no gatavā ražojuma svara.
14. nodaļa	Augu materiāli pīšanai; Augu valsts produkti, kas nav minēti vai iekļauti citur	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
ex 15. nodaļa	Dzīvnieku un augu tauki un eļļas un to šķelšanās produkti; gatavi pārtikas tauki; dzīvnieku vai augu vaski, izņemot:	Ražošana no jebkuras apakšpozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma apakšpozīciju.
1501 līdz 1504	Cūku, mājpūtņu, liellopu, aitu vai kazu, zivju u. tml. tauki	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
1505, 1506 un 1520	Vilnas tauki un taukvielas, ko iegūst no tiem (ieskaitot lanolīnu) Citi dzīvnieku tauki un eļļas un to frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet bez ķīmiskā sastāva izmaiņām. Neattīrīts glicerīns; glicerīnūdens un glicerīna sārmī.	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
1509 un 1510	olīveļļa un tās frakcijas	Ražošana, kurā visi izmantotie augu izcelsmes materiāli ir pilnīgi iegūti
1516 un 1517	Dzīvnieku vai augu tauki un eļļas un to frakcijas, pilnīgi vai daļēji hydrogenētas, esterificētas, pāresterificētas vai elaidinētas, rafinētas vai nerafinētas, bet tālāk neapstrādātas Margarīns; pārtikas maisījumi vai pārstrādes produkti, kuri iegūti no dzīvnieku vai augu taukiem vai eļļām, vai dažādu šajā nodaļā uzskaitīto tauku vai eļļu frakcijām, kas nav pārtikas tauki un eļļas vai to frakcijas, kuras iekļautas 1516. pozīcijā	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
16. nodaļa	Gaļas, zivju un vēžveidīgo, mīkstmiešu vai citu ūdens bezmugurkaulnieku izstrādājumi	Ražošana: – no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot gaļu un pārtikā izmantojamās gaļas subproduktus, kas klasificēti 2. nodaļā, un 16. nodaļā klasificētos materiālus, kas iegūti no 2. nodaļā klasificētās gaļas un pārtikā izmantojamiem gaļas subproduktiem, un – ja visi izmantotie 3. nodaļas materiāli un 16. nodaļas materiāli, kas iegūti no 3. nodaļas zivīm un vēžveidīgajiem, mīkstmiešiem un citiem ūdens bezmugurkaulniekiem, ir pilnībā iegūti
ex 17. nodaļa	Cukurs un cukura konditorejas izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
1702	Citādi cukuri (tostarp ķīmiski tīra laktoze un glikoze) cietā veidā; cukura sīrupi; mākslīgais medus, arī maisījumā ar dabisko medu grauzdēts cukurs	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju, kurā visu izmantoto pozīcijas 1101 līdz 1108, 1701 un 1703 materiālu masa nepārsniedz 30 % no gatavā ražojuma masas
1704	Cukura konditorejas izstrādājumi (ieskaitot balto šokolādi) bez kakao piedevas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā: – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu svars atsevišķi nepārsniedz 40 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu kopējais svars apvienojumā nepārsniedz 60 % no gatavā produkta svara

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
18. nodaļa	Kakao un kakao izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā: – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu svars atsevišķi nepārsniedz 40 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu kopējais svars apvienojumā nepārsniedz 60 % no gatavā produkta svara
19. nodaļa	Labības, miltu, cietes vai piena izstrādājumi; miltu konditorejas izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā: – izmantoto 2., 3. un 16. nodaļā klasificēto materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā ražojuma svara un – izmantoto pozīcijās 1006 un 1101 līdz 1108 klasificēto materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu svars atsevišķi nepārsniedz 40 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu kopējais svars apvienojumā nepārsniedz 60 % no gatavā produkta svara

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 20. nodaļa	Dārzeņu, augļu, riekstu vai citu augu daļu izstrādājumi izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā izmantotā cukura svars ⁽¹⁾ nepārsniedz 40 % no gatavā ražojuma svara
2002 un 2003	Bez etiķa vai etiķskābes sagatavoti vai konservēti tomāti, sēnes un trifeles	Ražošana, kurā visi izmantotie 7. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnībā iegūti.
21. nodaļa	Dažādi pārtikas produkti, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā: – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu svars atsevišķi nepārsniedz 40 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu kopējais svars apvienojumā nepārsniedz 60 % no gatavā produkta svara
22. nodaļa	Dzērieni, alkoholiski šķidrumi un etiķis	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 2207 un 2208, klasificētiem materiāliem, kurā: – visi izmantotie apakšpozīcijā 0806 10, 2009 61 un 2009 69 klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu svars atsevišķi nepārsniedz 40 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu kopējais svars apvienojumā nepārsniedz 60 % no gatavā produkta svara

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 23. nodaļa	Pārtikas rūpniecības atlikumi un atkritumi; gatava lopbarība, izņemot: izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 2302 ex 2303	Cietes ražošanas atlikumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā izmantoto 10. nodaļā klasificēto materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā ražojuma svara.
2309	Izstrādājumi, kas izmantojami dzīvnieku barībā	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, kurā: – visi izmantotie 2. un 3. nodaļā klasificētie materiāli ir pilnīgi iegūti un – izmantoto 10. un 11. nodaļā un pozīcijās 2302 un 2303 klasificēto materiālu svars nepārsniedz 20 % no gatavā produkta svara, un – izmantotā cukura⁽¹⁾ un 4. nodaļas materiālu svars atsevišķi nepārsniedz 40 % no gatavā produkta svara un – izmantotā cukura un 4. nodaļas materiālu kopējais svars apvienojumā nepārsniedz 60 % no gatavā produkta svara
ex 24. nodaļa	Tabaka un tabakas rūpnieciski aizstājēji, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem, kurā izmantoto 24. nodaļā klasificēto materiālu svars nepārsniedz 30 % no kopējā izmantoto 24. nodaļā klasificēto materiālu svara.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
2401 2402	Neapstrādāta tabaka; tabakas atkritumi Cigāri, Manilas cigāri, cigarilli un cigaretes no tabakas vai tabakas aizstājējiem	Visa 24. nodaļā klasificētā neapstrādātā tabaka un tabakas atkritumi ir pilnībā iegūti. Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša produkta pozīciju un pozīciju 2403, ja pozīcijas 2401 materiāli nepārsniedz 50 % no kopējā izmantoto pozīcijas 2401 materiālu svara
ex 25. nodaļa	Sāls; sērs; zemes un akmens; apmešanas materiāli, kaļķi un cements, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 2519	Drupināts dabiskais magnija karbonāts (magnezīts) hermētiski noslēgtos konteineros un magnija oksīds, tīrs vai ar piemaisījumiem, kas nav kausētais magnēzijs vai pārdedzinātais (aglomerētais) magnēzijs	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot dabisko magnija karbonātu (magnezītu)
26. nodaļa	Rūdas, sārneņi un pelni	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 27. nodaļa	Mīnērālais kurināmais, mīnērāleļļas un to pārtvaices produkti; bitumenvielas; mīnērālvaski, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 2707	Eļļas, kurās aromātisko komponentu svars pārsniedz nearomātisko komponentu svaru un kuras ir līdzīgas minerāleļļām, ko iegūst akmeņogļu darvas augsttemperatūras pārtvaicē un kurām vairāk kā 65 % tilpuma pārtvaicēšanas temperatūrā līdz 250 °C (ietverot lakbenzīna un benzola maisījumus), un kuras izmanto par motordegvielu vai kurināmo	Attīrīšanas darbības un/vai viens vai vairāki specifiski procesi ⁽²⁾ vai citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti citā pozīcijā nekā ražojums. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas
2710	Naftas eļļas un no bitumenminerāliem iegūtas eļļas, izņemot neapstrādātas eļļas; citur neminēti vai neiekļauti pārstrādes produkti, kas satur 70 % no svara vai vairāk naftas eļļas vai no bitumenminerāliem iegūtas eļļas, ja šīs eļļas ir pārstrādes produktu pamatsastāvdaļas; eļļas atkritumi	Attīrīšanas darbības un/vai viens vai vairāki specifiski procesi ⁽³⁾ vai citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti citā pozīcijā nekā ražojums. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas
2711	Naftas gāzes un citādi gāzveida ogļūdeņraži	Attīrīšanas darbības un/vai viens vai vairāki specifiski procesi ⁽³⁾ vai citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti citā pozīcijā nekā ražojums. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
2712	Vazelīns; parafīna vasks, mikrokristālais naftas vasks, ogļu putekļu vasks, ozokerīts, lignītvasks, kūdras vasks, citādi minerālvaski un tamlīdzīgi produkti, kas iegūti sintēzē vai citos procesos, iekrāsoti vai nekrāsoti	Attīrīšanas darbības un/vai viens vai vairāki specifiski procesi ⁽³⁾ vai citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti citā pozīcijā nekā ražojums. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas
2713	naftas kokss, naftas bitumens un citādas naftas eļļu vai no bitumenminerāliem iegūtu eļļu pārstrādes atlikumi.	Attīrīšanas darbības un/vai viens vai vairāki specifiski procesi ⁽²⁾ vai citas darbības, kurās visi izmantotie materiāli ir klasificēti citā pozīcijā nekā ražojums. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas
ex 28. nodaļa	Neorganiskās ķīmijas produkti; dārgmetālu, retzemju metālu, radioaktīvo elementu vai izotopu organiskie vai neorganiskie savienojumi, izņemot: izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 29. nodaļa	Organiskie ķīmiskie savienojumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 2905	Šīs pozīcijas spirtu un etilspirta metālu alkoholāti izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, ietverot citus pozīcijas 2905 materiālus. Tomēr šīs pozīcijas metālu alkoholātus var izmantot, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma ražotāja cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
2905 43; 2905 44; 2905 45	Mannīts; D-glucitols (sorbitols); glicerīns	Ražošana no jebkuras apakšpozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma apakšpozīciju. Tomēr var izmantot paša ražojuma apakšpozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma ražotāja cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
30. nodaļa	Farmaceitiskie produkti	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
31. nodaļa	Mēslošanas līdzekļi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
32. nodaļa	Miecvielu vai krāsu ekstrakti; tanīni un to atvasinājumi; pigmenti un citas krāsvielas; krāsas un lakas; špakleļtepes, tepes un citas mastikas; tintes	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
33. nodaļa	Ēteriskās eļļas un rezinoīdi; parfīmērijas, kosmētikas un ķermeņa kopšanas līdzekļi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 34. nodaļa	Ziepes, virsmaktīvas organiskās vielas, mazgāšanas līdzekļi, eļļošanas līdzekļi, mākslīgi vaski, apstrādāti vaski, spodrināšanas vai tīrīšanas līdzekļi, sveces un līdzīgi izstrādājumi, veidošanas pastas, "zobu vaski" un zobu sastāvi uz ģipša pamata, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 3404	Mākslīgie un gatavie vaski: – uz parafīna, naftas vasku, no bitumenminerāliem iegūtu vasku, jēlparafīna bāzes.	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
35. nodaļa	Olbaltumvielas; modificētas cietes; līmes; fermenti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
36. nodaļa	Sprāgstvielas; pirotehnikas izstrādājumi; sērskociņi; pirofori sakausējumi; daži degmaisījumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
37. nodaļa	Foto un kino preces	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 38. nodaļa	Jaukti ķīmiskie produkti izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
3824 60	Sorbīts, izņemot apakšpozīcijā 2905 44 minēto	Ražošana no jebkuras apakšpozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma apakšpozīciju un izņemot apakšpozīcijas 2905 44 materiālus. Tomēr var izmantot paša ražojuma apakšpozīcijas materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma ražotāja cenas vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 39. nodaļa	Plastmasas un to izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 3907	- Kopolimērs, kas iegūts no polikarbonāta un akrilnitrila-butadiēna- stirola kopolimēra (ABS)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot arī tajā pašā pozīcijā klasificētus materiālus ar noteikumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁴⁾ vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
	–poliesteris	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai Ražošana no tetrabrom-(bisfenola A) polikarbonāta vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 40. nodaļa	Kaučuks un tā izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
4012	Atjaunotas vai lietotas gumijas pneimatiskās riepas; gumijas cietās vai pildītās riepas, protektori un loka lentes:	
	- Atjaunotas gumijas pneimatiskās riepas, cietās vai pildītās riepas	Lietotu riepu atjaunošana
	- Citi	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot pozīcijā 4011 un 4012 klasificētos vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 41. nodaļa	Jēlādas (izņemot kažokādas) un āda, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
4101 līdz 4103	Liellopu vai zirgu jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas, bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), atmatotas vai neatmatotas un šķeltas vai nešķeltas; aitu vai jēru jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas, bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), ar vilnu vai bez tās, šķeltas vai nešķeltas, kuras neizslēdz 41. nodaļas 1. piezīmes c) punkts; citādas jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas, bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), ar apmatojumu vai bez tā, šķeltas vai nešķeltas, kuras neizslēdz 41. nodaļas 1. piezīmes b) vai c) punkts	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
4104 līdz 4106	Miecētas vai miecētas un žāvētas ādas bez apmatojuma, šķeltas vai nešķeltas, bet tālāk neapstrādātas	Apakšpozīcijā 4104 11, 4104 19, 4105 10, 4106 21, 4106 31 vai 4106 91 iekļauto miecēto vai pirmmiecēto ādu atkārtota miecēšana vai Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
4107, 4112, 4113	Pēc miecēšanas vai miecēšanas un izžāvēšanas tālāk apstrādāta āda	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr apakšpozīcijā 4104 41, 4104 49, 4105 30, 4106 22, 4106 32 un 4106 92 iekļautos materiālus var izmantot tikai tad, ja miecētu vai miecētu un žāvētu ādu atkārtotu miecēšanu veic sausā stāvoklī
42. nodaļa	Ādas izstrādājumi; zirglietas un iejūgs; ceļojuma piederumi, somas un tamlīdzīgas preces; izstrādājumi no dzīvnieku zarnām (izņemot zīdvērpēja pavedienu)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 43. nodaļa	Kažokādas un mākslīgās kažokādas; to izstrādājumi, izņemot: izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
4301	Neapstrādātas kažokādas (ieskaitot galvas, astes, ķepas un citus gabalus vai atgriezumus, kas noder kažokādu izstrādājumu izgatavošanai), izņemot jēlādas, kas minētas pozīcijās 4101, 4102 vai 4103	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
ex 4302	Miecētas vai apdarinātas zvērādas, sašūtas:	
	- Plāksnes, krusti un tamlīdzīgas formas	Nesašūtu miecētu vai apdarinātu ādu balināšana vai krāsošana papildus to piegriešanai un sašūšanai
	- Citi	Ražošana no nesašūtām miecētām vai apdarinātām zvērādām
4303	Apģērba gabali, apģērba piederumi un citi izstrādājumi no kažokādām	Ražošana no nesašūtām miecētām vai apdarinātām pozīcijā 4302 klasificētām kažokādām
ex 44. nodaļa	Koksne un koka izstrādājumi; kokogles, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 4407	Garumā sazāģēti vai šķeldoti kokmateriāli, kas ir drāzti vai lobīti, biezāki par 6 mm un ir ēvelēti, slīpēti vai saaudzēti	Ēvelēšana, slīpēšana vai saaudzēšana
ex 4408	Loksnes finierim (ieskaitot loksnes, kas iegūtas, sadalot koka saklātņus) un tamlīdzīgiem laminētās koksnes materiāliem, kas nav biezākas par 6 mm, savienotas, un citi garumā sazāģēti, lobīti vai mizoti kokmateriāli, kas nav biezāki par 6 mm un ir ēvelēti, slīpēti vai saaudzēti	Savienošana, ēvelēšana, slīpēšana vai saaudzēšana

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 4410 līdz ex 4413	noapaļoti un fasonēti izstrādājumi, tajā skaitā grīdlīstes un citi fasonēti dēļi.	Noapaļošana vai fasonēšana
ex 4415	Koka lādes, kastes, redelkastes, spoles un tamlīdzīga tara	Ražošana no dēļiem, kas nav sazāģēti pēc izmēra
ex 4418	Namdaru un galdnieku izstrādājumi celtniecībai no koka	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot šūnveida koka paneļus, jumstiņus un lubas.
	- Noapaļoti un fasonēti izstrādājumi	Noapaļošana vai fasonēšana
ex 4421	Sērkociņu skaliņi; koka naglas vai tapas apaviem	Ražošana no jebkuras pozīcijas koka, izņemot pozīcijā 4409 klasificētos savienotos kokmateriālus
45. nodaļa	Korķis un korķa izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
46. nodaļa	Izstrādājumi no salmiem, esparto vai citiem pīšanas materiāliem; pīti trauki un pinumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
47. nodaļa	Papīra masa no koksnes vai cita celulozes šķiedrmateriāla; pārstrādāts (atkritumu un makulatūras) papīrs vai kartons	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
48. nodaļa	Papīrs un kartons; papīra masas, papīra vai kartona izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
49. nodaļa	Iespiestas grāmatas, laikraksti, attēli un citi poligrāfijas rūpniecības izstrādājumi; rokraksti, mašīnraksti un plāni	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 50. nodaļa	Zīds; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 5003	Zīda atgājas (ieskaitot tīšanai nederīgus kokonus, pavedienu atlikas un irdinātas šķiedras), kārstas vai ķemmētas	Zīda atgāju kāršana vai ķemmēšana.
5004 līdz ex 5006	Zīda dzija un dzija no zīda atlikām;	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai šķeterēšana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5007	Audumi no zīda vai zīda atkritumiem:	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija vai šķeterēšana, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana, vai dzijas krāsošana, ko papildina aušana, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁵⁾
ex 51. nodaļa	Vilna, smalkie vai rupjie dzīvnieku mati; zirgu astru dzija un austeris audums, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5106 līdz 5110	vilnas vai smalko vai rupjo dzīvnieku matu vai zirgu astru dzija	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5111 līdz 5113	Audumi no vilnas, smalkiem vai rupjiem dzīvnieku matiem vai zirgu astriem:	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana, vai dzijas krāsošana, ko papildina aušana, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁵⁾
ex 52. nodaļa	Kokvilna, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5204 līdz 5207	Kokvilnas dzija un šujamie diegi	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5208 līdz 5212	Kokvilnas audumi:	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai dzijas krāsošana, ko papildina aušana, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁵⁾
ex 53. nodaļa	Citādas augu tekstilšķiedras; papīra pavedieni un audumi no papīra pavedieniem, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5306 līdz 5308	Dzija no citādām augu tekstilšķiedrām; papīra pavedieni	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5309 līdz 5311	Audumi no citām augu tekstilšķiedrām; audumi no papīra dzijas:	Dabisko un/vai ķīmisko šķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai dzijas krāsošana, ko papildina aušana, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁵⁾
5401 līdz 5406	dzija, monopavediens un diegi no mākslīgiem pavedieniem.	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabīgo šķiedru vēršana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5407 un 5408	audumi no sintētisko pavedienu dzijas.	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai Šķeterēšana vai teksturēšana, ko papildina aušana, ar noteikumu, ka izmantoto nešķeterēto/neteksturēto dziju vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas⁽⁵⁾
5501 līdz 5507	Ķīmiskās štāpeļšķiedras	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija
5508 līdz 5511	Ķīmisko štāpeļšķiedru dzija un šujamie diegi.	Dabīgo šķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5512 līdz 5516	audumi no ķīmisko šāpeļšķiedru pavedieniem.	Dabisko un/vai ķīmisko šāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai dzijas krāsošana, ko papildina aušana, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁵⁾
ex 56. nodaļa	Vate, filcs un neaustas drānas; speciāla dzija; auklas, tauvas, virves un troses un izstrādājumi no tiem, izņemot:	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabisko šķiedru vēršana, vai Flokdrukas izmantošana, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5602	tūba un filcs, impregnēts vai neimpregnēts, ar pārklājumu vai bez tā, laminēts vai nelaminēts:	
	- adatota tūba un filcs	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina auduma formēšana, Tomēr: – pozīcijā 5402 klasificēto polipropilēna pavedienu, – pozīcijā 5503 vai 5506 klasificētas polipropilēna šķiedras vai – pozīcijā 5501 klasificētās polipropilēna pavedienu grīstes, kam viena pavediena vai šķiedras lineārais blīvums ir mazāks par 9 deciteksiem, var izmantot, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas, vai tikai auduma veidošana no filca, kas gatavots no dabiskajām šķiedrām⁽⁵⁾
	- Citi	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina auduma formēšana, vai Tikai auduma veidošana no cita filca, kas gatavots no dabīgajām šķiedrām⁽⁵⁾
5603	Neaustas drānas, arī impregnētas, arī apvalkotas, ar pārklājumu vai bez tā, arī laminētas:	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija vai dabisko šķiedru izmantošana, ko papildina process bez aušanas, ieskaitot adatošanu.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5604	gumijas pavedieni un kordi ar tekstilmateriālu pārklājumu; tekstilpavedieni, lentes un tamlīdzīgi pozīcijas 5404 vai 5405 izstrādājumi, impregnēti, apvalkoti, ar pārklājumu vai caurslāņoti ar gumiju vai plastmasām:	
	- gumijas pavedieni un kordi ar tekstilmateriālu pārklājumu;	Ražošana no gumijas pavedieniem vai kordiem, kas nav pārklāti ar tekstilmateriāliem.
	- Citi	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabisko šķiedru vēršana ⁽⁵⁾
5605	Metalizēti pavedieni, dekoratīvi vai nedekoratīvi, derīgi kā tekstilpavedieni, lentes vai tamlīdzīgi izstrādājumi, kas iekļauti pozīcijā 5404 vai 5405, kombinēti ar metāla pavedienu, lentes vai pūdera veidā vai pārklāti ar metālu	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabisko šķiedru un/vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana ⁽⁵⁾
5606	Pozamenta pavedieni, lentes un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas iekļauti pozīcijā 5404 vai 5405, dekoratīvie pavedieni (izņemot pozīcijā 5605 minētos un dekoratīvos pavedienus no zirgu astriem); šenilpavedieni (arī šenilpavedieni no pūkām); cilpainie pavedieni	Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina vēršana vai dabisko šķiedru un/vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana, vai vēršana, ko papildina flokdruka, vai flokdrukas izmantošana, ko papildina krāsošana ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
57. nodaļa	Paklāji un citādas tekstilmateriālu grīdsegas	Dabisko un/vai ķīmisko šāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai ražošana no kokosšķiedru, sizala vai džutas šķiedru dzijas, vai flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdruka, vai stepēšana, ko papildina krāsošana vai apdruka Sintētisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina ar aušanu nesaistīti paņēmieni, tostarp adatošana⁽⁵⁾ Tomēr: – pozīcijā 5402 klasificēto polipropilēna pavedienu, – pozīcijā 5503 vai 5506 klasificētas polipropilēna šķiedras vai – pozīcijā 5501 klasificētās polipropilēna pavedienu grīstes, kam viena pavediena vai šķiedras lineārais blīvums nav lielāks par 9 deciteksiem, var izmantot, ja to vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas Par pamatu var izmantot džutas audumus.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 58. nodaļa	Speciāli audumi; audumi ar šūtām plūksnām; mežģīnes; gobelēni; apdares materiāli; izšuvumi; izņemot:	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vērpsana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana, fokdruka vai pārklāšana; vai fokdruka, ko papildina krāsošana vai apdruka, vai dzijas krāsošana, ko papildina aušana, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, mersevizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas ⁽⁵⁾
5805	Ar rokām darināti <i>Gobelins</i> , <i>Flanders</i> , <i>Aubusson</i> , <i>Beauvais</i> un tamlīdzīgi gobelēni un izšūti gobelēni (piemēram, <i>petit point</i> , krustdūrienu tehnikā), apdarināti vai neapdarināti	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5810	Izšuvumi gabalos, lentēs vai atsevišķu izšuvumu veidā	ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
5901	tekstilmateriāli, sveķoti vai cietināti, lietojami grāmatu vāku izgatavošanai vai tamlīdzīgiem mērķiem; pausaudums; sagatavots (iepriekš apstrādāts) audekls gleznošanai; stīvdrebe un tamlīdzīgi stīvināti tekstilmateriāli, ko parasti lieto cepuru pamatnēm.	Aušana, ko papildina krāsošana, fokdruka vai pārklāšana, vai flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdrukāšana
5902	Riepu kordaudumi no augstas stiprības neilona vai citu poliamīdu, poliesteru vai viskozes pavedieniem:	
	- kas satur ne vairāk par 90 % no svara tekstilmateriālu:	Aušana
	- Citi	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina aušana
5903	Tekstilmateriāli, izņemot pozīcijā 5902 iekļautos, impregnēti, piesūcināti, pārklāti vai laminēti ar plastmasām.	aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merseizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas:

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5904	linolejs, pēc formas piegriezts vai nepiegriezts grīdas segumi ar tekstilmateriāla pamatni, pēc formas piegriezti vai nepiegriezti;	aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana ⁽⁵⁾
5905	Tapetes no tekstilmateriāliem:	
	- Impregnētas, ar gumiju, plastmasu vai citiem materiāliem pārklātas vai laminētas;	aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana;
	- Citi	Dabisko un/vai ķīmisko šāpēlšķiedru vēršana vai sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai Apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merserizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5906	Gumijoti tekstilmateriāli, izņemot pozīcijā 5902 iekļautās:	
	- adītas vai tamborētas drānas	Dabisko un/vai ķīmisko šāpeļšķiedru vēršana vai ķīmisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko vienmēr papildina adīšana, vai adīšana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana, vai dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana ⁽⁵⁾
	- citādi audumi no sintētisko pavedienu dzijas, kā sastāvā pēc svara ir vairāk nekā 90 % tekstilmateriāla:	Ķīmisko šķiedru ekstrūzija, ko papildina aušana
	- Citi	Aušana, ko papildina krāsošana vai pārklāšana; vai dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina aušana

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
5907	Tekstilmateriāli, kas impregnēti, apvalkoti vai pārklāti ar iepriekš neminētiem paņēmieniem; apgleznoti audekli teātru dekorācijām, mākslas studiju prospekti un tamlīdzīgi	Aušana, ko papildina krāsošana, fokdruka vai pārklāšana, vai flokdruka, ko papildina krāsošana vai apdruka, vai apdrukāšana kopā ar vismaz divām sagatavošanas vai apdares operācijām (piemēram, mazgāšana, balināšana, merserizācija, termofiksēšana, uzkāšana, kalandrēšana, apstrādāšana pret saraušanos, gala apdare, dekatēšana, piesūcināšana, lāpīšana un mezglošana), kur izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas:
5908	Tekstildaktis, austas, pītas vai adītas lampām, petrolejas lampām, šķiltavām, svecēm vai tamlīdzīgiem izstrādājumiem; gāzes lukturu kvēltīkliņi un cauruļveida trikotāža gāzes degļiem, impregnēti vai neimpregnēti:	
	- Gāzes lukturu kvēltīkliņi, impregnēti:	Ražošana no cauruļveida trikotāžas gāzes degļiem
	- Citi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
5909 līdz 5911	Rūpniecībā izmantojami tekstilizstrādājumi:	
	- pulēšanas diski vai gredzeni, izņemot no pozīcijā 5911 klasificētā filca un tūbas	Aušana

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	- Audumi, ko parasti izmanto papīra ražošanā vai citiem tehniskiem nolūkiem, savelti vai nesavelti, impregnēti vai neimpregnēti, pārklāti vai nepārklāti, cauruļveida vai vienā gabalā ar vienkārtas vai daudzkārtu šķēru un/vai audu pavedieniem, vai arī gludi austie audumi ar daudzkārtu šķēru un/vai audu pavedieniem, kas klasificēti pozīcijā 5911	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabisko un/vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana, ko visos gadījumos papildina aušana, vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana Var izmantot tikai šādas šķiedras: – – kokosšķiedras dziju, – – politetrafluoretilēna dziju ⁽⁶⁾ , – – dziju, daudzkārtu, no poliamīda, apvilktu, impregnētu vai pārklātu ar fenolsveķiem, – – sintētisko tekstilšķiedru dziju no aromātiskajiem poliamīdiem, kas iegūta m-fenilēndiamīna un izoftalātskābes polikondensācijā, – – politertrafluoretilēna monošķiedras ⁽⁶⁾ , – – poli-p-fenilāna tereftalamīda sintētisko tekstilšķiedru dziju, – – stikla šķiedru pavedienus, kas pārklāti ar fenola sveķiem un cauršūti ar akrila diegiem ⁽⁶⁾ , – – kopoliestera monopavedienus, kas iegūti no poliestera un tereftalskābes sveķiem un no 1,4-cikloheksāndietanola un izoftalskābes.
	- Citi	Sintētisko pavedienu dzijas ekstrūzija vai dabisko vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana, ko papildina aušana ⁽⁵⁾ vai aušana, ko papildina krāsošana vai pārklājuma uzlikšana

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
60. nodaļa	adītas vai tamborētas drānas	Dabisko un/vai ķīmisko štāpeļšķiedru vēršana vai ķīmisko pavedienu dzijas ekstrūzija, ko vienmēr papildina adīšana, vai adīšana, ko papildina krāsošana, fokdruka vai pārklāšana, vai fokdruka, ko papildina krāsošana vai apdruka, vai dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana, vai šķeterēšana vai teksturēšana, ko papildina adīšana, ja izmantoto nešķeterēto/neteksturēto pavedienu vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma ražotāja cenas
61. nodaļa	Adīti vai tamborēti apģērbi un apģērba piederumi:	
	- šūti vai citādi savienoti no diviem vai vairākiem adītiem vai tamborētiem auduma gabaliem, kas ir piegriezti vai uzreiz izgatavoti pēc formas,	Adīšana un sašūšana (tostarp piegriešana) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾
	- Citi	Dabisko un/vai sintētisko štāpeļšķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina adīšana (pēc formas adīti produkti), vai dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana (pēc formas adīti produkti) ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 62. nodaļa	Apģērba gabali un apģērba piederumi, kas nav adīti vai tamborēti, izņemot:	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai sašūšana, pirms kuras veikta apdruka, ko papildina vismaz divas sagatavošanas vai pabeigšanas darbības (piemēram, mazgāšana, balināšana, merserizācija, termosaraušanās, uzkāšana, kalandrēšana, apstrāde pret saraušanos, pastāvīga apdare, dekatēšana, impregnēšana, defektu labošana vai attīrīšana no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma ražotāja cenas ⁽⁵⁾⁽⁷⁾
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 un ex 6211	Izšūti sieviešu, meiteņu un mazu bērnu apģērbi un apģērba piederumi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁽⁷⁾
ex 6210 un ex 6216	Ugunsizturīgs aprīkojums no auduma ar aluminizēta poliestera folijas pārklājumu;	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai apvalkošana, ja izmantotās neapvalkotās drānas vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas, kuru papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu) ⁽⁷⁾
ex 6212	Krūšturi, zeķturi, grācījas, bikšturi, zeķu prievītes un līdzīgi izstrādājumi un to daļas, adīti vai tamborēti	

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	- šūti vai citādi savienoti no diviem vai vairākiem adītiem vai tamborētiem auduma gabaliem, kas ir piegriezti vai uzreiz izgatavoti pēc formas,	Adīšana un sašūšana (tostarp piegriešana) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾
	- citi	Dabisko un/vai sintētisko šāpelšķiedru vēršana vai sintētisko šķiedru dzijas ekstrūzija, ko visos gadījumos papildina adīšana (pēc formas adīti produkti), vai dabisko šķiedru dzijas krāsošana, ko papildina adīšana (pēc formas adīti produkti) ⁽⁵⁾
6213 un 6214	Kabatlakati, šalles, lakati, kaklauti, mantiņas, plīvuri un tamlīdzīgi izstrādājumi:	
	- izšūti	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁽⁷⁾ vai Sašūšana, pirms kuras veikta apdruka, ko papildina vismaz divas sagatavošanas vai pabeigšanas darbības (piemēram, mazgāšana, balināšana, merserizācija, termosaraušanās, uzkāšana, kalandrēšana, apstrāde pret saraušanos, pastāvīga apdare, dekatēšana, impregnēšana, defektu labošana vai attīrīšana no svešķermeņu ieslēgumiem un mezglēm), ja izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma ražotāja cenas ⁽⁵⁾⁽⁷⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	- Citi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai sašūšana, pēc kuras veikta apdruka, ko papildina vismaz divas sagatavošanas vai apdares darbības (piemēram, mazgāšana, balināšana, mersevizācija, termosaraušanās, uzkāšana, kalandrēšana, apstrāde pret saraušanos, pastāvīga apdare, dekatēšana, impregnēšana, defektu labošana vai attīrīšana no svešķermeņu ieslēgumiem un mezgliem), ja izmantotā neapdrukātā auduma vērtība nepārsniedz 47,5 % no ražojuma ražotāja cenas ⁽⁵⁾⁽⁷⁾
6217	Citādi gatavie apģērba piederumi; apģērba gabalu vai apģērba piederumu daļas, izņemot tās, kas iekļautas pozīcijā 6212:	
	- izšūti	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁽⁷⁾
	- Ugunsizturīgs aprīkojums no auduma ar aluminizēta poliestera folijas pārklājumu;	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) vai apvalkošana, ja izmantotās neapvalkotās drānas vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas, kuru papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu) ⁽⁷⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
	- Aušana apvienojumā ar apdari, ieskaitot auduma piegriešanu,	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju, ja visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas
	- Citi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) ⁽⁷⁾
ex 63. nodaļa	Citādi gatavie tekstilizstrādājumi; komplekti; valkāts apģērbs un lietoti tekstilizstrādājumi; lupatas, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
6301 līdz 6304	Segas, ceļotāju pledi, gultasveļa u. c.; aizkari u. c.; citādi izstrādājumi mājas aprīkojumam:	
	- no filca, neaustām drānām	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabīgo šķiedru izmantošana, ko visos gadījumos papildina ar aušanu nesaistīts process, ieskaitot adatošanu un izstrādājuma izgatavošanu (ieskaitot piegriešanu) ⁽⁵⁾
	- Citi:	
	-- izšūti	Aušana, ko papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu) ⁽⁷⁾ vai ražošana no auduma bez izšuvumiem, ja neizšūtā auduma vērtība nepārsniedz 40 % no izstrādājuma ražotāja cenas ⁽⁷⁾
	-- Citi	Aušana vai adīšana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana).
6305	Maisi un pārvalki, ko izmanto preču iepakšanai:	Sintētisko šķiedru ekstrūzija vai dabīgo un/vai sintētisko šķiedru vērpsana, ko papildina aušana vai adīšana un gatavā izstrādājuma izgatavošana (ieskaitot piegriešanu) ⁽⁵⁾

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
6306	Nojumes, markīzes un sauljumi; teltis; buras laivām, vējdēļiem vai sauszemes burāšanas līdzekļiem; tūrisma piederumi:	
	- no neaustām drānām	Ķīmisko šķiedru vai dabisko šķiedru ekstrūzija, ko vienmēr papildina process bez aušanas, ieskaitot adatošanu.
	- Citi	Aušana kopā ar apstrādi (tostarp piegriešana) ⁽⁵⁾⁽⁷⁾ vai Apvalkošana, ja izmantotās neapvalkotās drānas vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas, kuru papildina sašūšana (ieskaitot piegriešanu)
6307	Citādi gatavi izstrādājumi, ieskaitot apģērba piegriezties,	ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 40 % no ražojuma ražotāja cenas.
6308	Komplekti, kas sastāv no auduma vai dzijas gabaliem, ar piederumiem vai bez tiem, pārklāju, gobelēnu, izšūtu galdaugu vai salvešu vai tamlīdzīgu tekstilizstrādājumu izgatavošanai, iepakoti mazumtirdzniecībai	Katram priekšmetam no komplekta jāatbilst noteikumiem, kas uz to attiektos, ja tas nebūtu ietverts komplektā. Tomēr drīkst iekļaut arī nenoteiktas izcelsmes ražojumus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas
ex 64. nodaļa	Apavi, getras un tamlīdzīgi izstrādājumi; šādu izstrādājumu daļas, izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot no pazolei piestiprinātām apavu virsām vai citām zoles sastāvdaļām pozīcijā 6406.
6406	Apavu daļas (arī virsas, piestiprinātas vai nepiestiprinātas zolēm, kas nav ārējās zoles); izņemamas starpsoles, papēžu spilventiņi un tamlīdzīgi izstrādājumi; getras, stulpiņi un tamlīdzīgi izstrādājumi, kā arī to daļas.	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
65. nodaļa	Galvassegas un to daļas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
66. nodaļa	Lietussargi, saulesargi, spieķi, spieķsēdekļi, pātagas, pletnes un to daļas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
67. nodaļa	Apstrādātas spalvas un dūnas un izstrādājumi no spalvām vai dūnām; mākslīgie ziedi; izstrādājumi no cilvēku matiem	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 68. nodaļa	Akmens, ģipša, cementa, azbesta, vizlas un tamlīdzīgu materiālu izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 6803	Dabiskā vai aglomerētā slānekļa izstrādājumi;	Ražošana no apstrādāta slānekļa
ex 6812	Izstrādājumi no azbesta; izstrādājumi no maisījumiem uz azbesta bāzes vai azbesta un magnija karbonāta bāzes	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
ex 6814	Izstrādājumi no vizlas, tostarp no aglomerētas vai reģenerētas vizlas, uz papīra, kartona vai citu materiālu pamata.	Ražošana no apstrādātas vizlas (ieskaitot aglomerētu vai reģenerētu vizlu)

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
69. nodaļa	Keramikas izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 70. nodaļa	Stikls un stikla izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
7006	Stikls, kas minēts pozīcijās 7003, 7004 vai 7005, izliekts, slīpētām malām, gravēts, urbts,	
	Stikla plāksne, kas pārklāta ar dielektrisku pārklājumu, pusvadītāju kategorija atbilstoši <i>SEMI</i> standartiem ⁽⁸⁾	Ražošana no pozīcijā 7006 klasificētās nepārklāta stikla plāksnes
	- Citi	Ražošana no pozīcijā 7001 klasificētiem materiāliem
7010	Baloni, pudeles, flakoni, burkas, krūzes, stikla pudelītes zālēm, ampulas un citi stikla trauki preču transportēšanai vai iepakojšanai; stikla burkas konservēšanai; stikla aizbāžņi, vāki un citi aizvākošanas izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai stikla izstrādājumu griešana, ar nosacījumu, ka izmantoto negriezto stikla izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
7013	Stikla galda un virtuves trauki, tualetes, kancelejas piederumi, izstrādājumi mājas iekārtojumam vai tamlīdzīgi izstrādājumi (izņemot izstrādājumus, kas minēti pozīcijā 7010 vai 7018)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> stikla izstrādājumu griešana, ar nosacījumu, ka izmantoto negriezto stikla izstrādājumu kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas <i>vai</i> ar rokām veidotu stikla trauku apgleznošana (izņemot apgleznošanu ar zīdspiedes paņēmieni), ja ar rokām veidotu stikla trauku kopējā vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma <i>EXW</i> cenas
ex 71. nodaļa	Dabiskas vai kultivētas pērles, dārgakmeņi un pusdārgakmeņi, dārgmetāli, ar dārgmetālu plaķēti metāli un to izstrādājumi; bižutērija; monētas, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
7106, 7108 un 7110	Dārgmetāli:	
	- neapstrādāti	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem, izņemot pozīcijā 7106, 7108 un 7110 klasificētos materiālus; <i>vai</i> elektrolītiska, termiska vai ķīmiska pozīcijā 7106, 7108 vai 7110 klasificēto dārgmetālu atdalīšana, <i>vai</i> Pozīcijas 7106, 7108 vai 7110 dārgmetālu savstarpēja sakausēšana vai leģēšana ar parastajiem metāliem
	- daļēji apstrādāti vai pulverveidā	Ražošana no neapstrādātiem dārgmetāliem

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 7107, ex 7109 un ex 7111	Metāli, plaķēti ar dārgmetāliem, daļēji apstrādāti:	Ražošana no neapstrādātiem metāliem, kas plaķēti ar dārgmetāliem
7115	Citādi izstrādājumi no dārgmetāla vai metāla, kas plaķēti ar dārgmetālu:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7117	Bižutērija	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana no parasto metālu detaļām, kas nav plaķētas vai pārklātas ar dārgmetāliem, ja visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas
ex 72. nodaļa	Dzelzs un tērauds; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7207	Dzelzs vai nelegētā tērauda pusfabrikāti	Ražošana no materiāliem, kas minēti pozīcijā 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 vai 7206
7208 līdz 7216	Plakani dzelzs vai nelegētā tērauda velvējumi, stieņi, leņķi, profili un fasonprofili	Ražošana no pozīcijā 7206 vai 7207 klasificētiem lietņiem, citām pirmformām vai pusfabrikātiem.
7217	Dzelzs vai nelegētā tērauda stieples	Ražošana no pusfabrikātu materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7207.
7218 91 un 7218 99	Pusfabrikāti	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 vai apakšpozīcijā 7218 10
7219 līdz 7222	Plakani nerūsējošā tērauda velmējumi, stieņi un loksnes, leņķdzelži, profili un sekcijas	Ražošana no pozīcijā 7218 klasificētiem lietņiem, citām pirmformām vai pusfabrikātu materiāliem.
7223	Nerūsējošā tērauda stieple	Ražošana no pusfabrikātu materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7218.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
7224 90	Pusfabrikāti	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 vai apakšpozīcijā 7224 10
7225 līdz 7228	Plakanie velmējumi, stieņi un loksnes, neregulāri satīti ruļļos; citu leģētu tēraudu leņķi, fasonprofili un speciālie profili; dobi leģētā vai neleģētā tērauda stieņi	Ražošana no pozīcijā 7206, 7207, 7218 vai 7224 klasificētiem lietņiem, citām pirmformām vai pusfabrikātu materiāliem.
7229	Citu leģēto tēraudu stieples	Ražošana no pusfabrikātu materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7224.
ex 73. nodaļa	Dzelzs vai tērauda izstrādājumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 7301	Rievkonstrukcijas	Ražošana no pozīcijā 7207 klasificētiem materiāliem
7302	Dzelzs vai tērauda izstrādājumi dzelzceļiem un tramvaju ceļiem: sliedes, pretslides un zobainās sliedes, pārmiju sliedes, sliežu mezgla krusteņi, pārmiju stieņi un citādi šķērssavienojumi, gulšņi, uzliktni, paliktņi, ķīļi, balstpaliktņi, sliežu āķskrūves, atbalsta plāksnes un savilktni un citas detaļas sliežu savienošanai un nostiprināšanai;	Ražošana no pozīcijā 7206 klasificētiem materiāliem
7304, 7305 un 7306	Dzelzs (izņemot čugunu) vai tērauda caurules, caurulītes un dobie profili;	Ražošana no materiāliem, kas klasificēti pozīcijā 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 vai 7224
ex 7307	Savienotājelementi caurulēm no nerūsējošā tērauda:	Sagatavju apvirpošana, urbšana, izrīvēšana, griešana, un atgratēšana, ar noteikumu, ka izmantoto sagatavju vērtība nepārsniedz 35 % no izstrādājuma ražotāja vērtības

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
7308	Metālkonstrukcijas (izņemot 9406. pozīcijā iekļautās saliekamās būvkonstrukcijas) un to daļas (piemēram, tilti un to sekcijas, slūžu vārti, torņi, režģu konstrukcijas, jumti, jumta konstrukcijas, durvis un logi un to rāmji, durvju sliekšņi, slēgi, balustrādes, balsti un kolonnas) no dzelzs vai tērauda; dzelzs vai tērauda plāksnes, stieņi, leņķi, profili, fasonprofili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr nevar izmantot pozīcijā klasificētus 7301 metinātus leņķus, fasonprofilus un speciālos profilus.
ex 7315	Pretslīdes ķēdes	Ražošana, kurā visu izmantoto pozīcijā 7315 klasificēto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas
ex 74. nodaļa	Varš un tā izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7403	Rafinēts varš un vara sakausējumi, neapstrādāti	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
75. nodaļa	Niķelis un tā izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
ex 76. nodaļa	Alumīnijs un tā izstrādājumi, izņemot: izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7601	Neapstrādāts alumīnijs	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
7607	Alumīnija folija (spiesta vai nespiesta, uz papīra, kartona, plastmasas vai tamlīdzīgu materiālu pamatnes vai bez pamatnes), ar biezumu (neskaitot jebkuru pamatni) ne vairāk kā 0,2 mm	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 7606
77. nodaļa	Rezervēta iespējamiem harmonizētās sistēmas papildinājumiem	

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 78. nodaļa	Svins un tā izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
7801	Neapstrādāts svins:	
	- rafinēts svins	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
	- citi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr nedrīkst izmantot pozīcijā 7802 klasificētos atkritumus un lūžņus
79. nodaļa	Cinks un tā izstrādājumi:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
80. nodaļa	Alva un tās izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem
81. nodaļa	Pārējie parastie metāli; metālkeramika; to izstrādājumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
ex 82. nodaļa	Parasto metālu instrumenti, darbarīki, griešanas rīki, karotes un dakšiņas; to daļas no parastajiem metāliem, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
8206	Divu vai vairāku nosaukumu darbarīku, kas iekļauti pozīcijās 8202 līdz 8205, komplekti, iepakoti pārdošanai mazumtirdzniecībā.	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot materiālus pozīcijās 8202 līdz 8205. Tomēr ir pieļaujama pozīcijā 8202 līdz 8205 minēto darbarīku pievienošana komplektam, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas
8211	Naži ar zāgveida vai citādiem griezējasmehāniskiem (arī koku potējamiem nažiem), izņemot nažus, kas minēti pozīcijā 8208, un to asmeņi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr pieļaujama no parastā metāla izgatavotu nažu asmeņu un spalvu izmantošana

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
8214	Citādi griezējizstrādājumi (piemēram, matu griešanas mašīnas, lieli miesnieku naži vai virtuves naži gaļas griešanai, kapājamie naži, papīrnaži); manikīra un pedikīra komplekti un instrumenti (ieskaitot nagu vīles)	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot rokturus no parastajiem metāliem
8215	Karotes, dakšiņas, pavārnīcas, putu karotes, toršu lāpstīņas, zivju naži, sviesta naži, cukura standziņas un tamlīdzīgi virtuves un galda piederumi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot rokturus no parastajiem metāliem
ex 83. nodaļa	Dažādi parasto metālu izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 8302	Citādas pierīces, stiprinājumi un tamlīdzīgi izstrādājumi izmantošanai ēkās un automātiskie durvju aizvērēji	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot citus pozīcijā 8302 klasificētos materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 20 % no ražojuma ražotāja cenas
ex 8306	Parastā metāla statuetes un citi dekoratīvi izstrādājumi;	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot citus pozīcijā 8306 klasificētos materiālus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 30 % no ražojuma ražotāja cenas
ex 84. nodaļa	Kodolreaktori, katli, mehānismi un mehāniskās ierīces; to detaļas, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem <i>vai</i> ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
8401	Kodolreaktori; neapstaroti degvielas elementi (kasetes) kodolreaktoriem; iekārtas un aparāti izotopu separācijai	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
8407	Dzirksteļaiždedzes iekšdedzes motori ar divpusējiem vai rotējošiem virzuļiem	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8408	Kompresijaizdedzes iekšdedzes virzuļdzinēji (dīzeļi un pusdīzeļi)	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8427	Autokrāvēji ar dakšu; citi kravas transportētāji ar celšanas vai takelāžas ierīcēm	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
8482	Lodīšu vai rullīšu gultņi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 85. nodaļa	Elektriskās mašīnas un iekārtas un to detaļas; skaņu ierakstīšanas un atskaņošanas aparātūra, televīzijas attēla un skaņas ierakstīšanas un reproducēšanas aparātūra un šādu izstrādājumu detaļas un piederumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
8501, 8502	Elektromotori un elektroģeneratori; Elektroģeneratoru iekārtas un rotējošie pārveidotāji	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8503, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
8513	Pārnēsājamas elektriskās lampas, kas darbojas ar autonomu enerģijas avotu (sausajām baterijām, akumulatoriem, magneto), izņemot pozīcijā 8512 minētās apgaismes ierīces	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8519	Skaņu ierakstīšanas vai atskaņošanas aparāti	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8522, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8521	Videoieraksta vai video reproducēšanas aparātūra, ar skaņotāju vai bez tā	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8522, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8523	Gatavi neierakstīti datu nesēji skaņas vai citu parādību ierakstīšanai, izņemot 37. nodaļā minētos izstrādājumus	ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8525	Radiofonijas vai televīzijas raidaparātūra, kas ietver vai neietver uztveršanas, skaņas ierakstīšanas vai atskaņošanas aparāturu; televīzijas kameras, digitālās fotokameras un videokameras	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
8526	Radiolokācijas, radionavigācijas aparātūra un tālvadības radioaparātūra	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8527	Radiofonijas, radiotelefona vai radiotelegrāfa sakaru uztvērējaparātūra, kas atrodas vai neatrodas vienā korpusā ar skaņas ierakstīšanas vai atskaņošanas aparātūru vai pulksteni	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8528	Monitori un projektori, izņemot televīzijas uztvērējaparātūru; televīzijas uztvērējaparātūra, arī apvienota ar radiouztvērēju vai skaņas, vai video ierakstīšanas vai reproducēšanas aparātūru	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8529, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8535 līdz 8537	Elektroaparātūra strāvas ieslēgšanai, pārtraukšanai, izslēgšanai un aizsardzībai vai pieslēgšanai elektriskajām ķēdēm; savienotāji optiskajām šķiedrām, optisko šķiedru kūļiem vai optiskajiem kabeļiem; elektriskai kontrolei vai elektrības sadalei paredzētas pultis, paneļi, konsoles, stendi, korpusi un citas pamatnes	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša ražojuma pozīciju un pozīciju 8538, vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8540 11 un 8540 12	Elektronstaru lampas televīzijas pārraidei, ieskaitot videomonitoru katodstaru lampas	ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
8542 31.– 8542 33. un 8542 39.	Monolītas integrālās shēmas	ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas. vai Difūzija, kurā integrālās shēmas tiek veidotas uz pusvadītāju substrāta, selektīvi ievadot piemērotu dopantu, samontētas vai nesamontētas un/vai testētas vai netestētas valstī, kas nav Puse
8544	Izolēti vadi (ieskaitot emaljētus vai anodētus), kabeli (ieskaitot koaksiālos kabelus) un citi izolēti elektrības vadītāji ar vai bez savienotājiem; optiskās šķiedras kabeli, kas izgatavoti no atsevišķām šķiedrām aizsargapvalkos, samontēti vai nesamontēti ar elektrības vadītājiem, vai ar kabeluzmavām vai bez tām	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8545	Ogles elektrodi, ogles sukas, loka lampas ogle, ogle baterijām un citādi elektrotehnikā lietojamie izstrādājumi no grafitā vai citiem oglekļa veidiem, ar metālu vai bez tā	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
8546	Elektroizolatori no jebkura materiāla	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8547	Vienīgi no izolācijas materiāla izgatavoti elektrisko mašīnu, ierīču un iekārtu izolācijas piederumi, neskaitot montāžai paredzētās metāla daļas (piemēram, vītņotas ligzdas), izņemot izolatorus, kas iekļauti 8546. pozīcijā; ar izolācijas materiālu apvilktā parastā metāla elektroizolācijas caurules un to savienotājelementi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
8548	galvanisko elementu, galvanisko bateriju un elektrisko akumulatoru atkritumi un lūžņi; izlietoti galvaniskie elementi, izlietotas galvaniskās baterijas un izlietoti elektriskie akumulatori; mašīnu un iekārtu elektriskās daļas, kas citur šajā nodaļā nav minētas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
86. nodaļa	Dzelzceļa vai tramvaju lokomotīves, ritošais sastāvs un to daļas; Dzelzceļa vai tramvaju ceļa aprīkojums un tā daļas; visu veidu mehāniskās (tostarp elektromehāniskās) signalizācijas iekārtas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 87. nodaļa	Transportlīdzekļi, izņemot dzelzceļa vai tramvaju ritošo sastāvu, un to daļas un piederumi, izņemot:	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
8711	Motocikli (ieskaitot mopēdus) un motoveļosipēdi, arī ar blakusvāģi; blakusvāģi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 88. nodaļa	Gaisa kuģi, kosmiskie aparāti un to daļas; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 8804	Rotējošie izpletņi	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem, ietverot citus materiālus, kas minēti pozīcijā 8804 vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
89. nodaļa	Kuģi, laivas un citi peldlīdzekļi	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 90. nodaļa	Optiskās ierīces un aparātūra, foto un kino ierīces un aparātūra, mērierīces un kontrolierīces un aparātūra, precīzijas instrumenti un iekārtas, medicīnas un ķirurģiski instrumenti un aparātūra; to daļas un piederumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
9002	Lēcas, prizmas, spoguļi un citi optiskie elementi no jebkura materiāla, iestiprināti, ja tie ir instrumentu vai ierīču daļas vai piederumi, izņemot tamlīdzīgus elementus no optiski neapstrādāta stikla.	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
9033	90. nodaļā minēto mašīnu, ierīču, instrumentu vai aparātūras daļas un piederumi, kas citur šajā nodaļā nav minēti vai ietverti	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
91. nodaļa	Pulksteņi un to detaļas	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
92. nodaļa	Mūzikas instrumenti; to daļas un piederumi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
93. nodaļa	Ieroči un munīcija; to daļas un piederumi	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 50 % no ražojuma ražotāja cenas.
94. nodaļa	Mēbeles; gultas piederumi, matračī, matraču pamati, polsterējumi un tamlīdzīgi pildīti mājas aprīkojuma izstrādājumi; lampas un apgaismes piederumi, kas nav minēti vai iekļauti citur; izgaismotas izkārtņes, tablo un tamlīdzīgi izstrādājumi; saliekamās būvkonstrukcijas	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 95. nodaļa	Rotaļlietas, spēles un sporta piederumi; to daļas un piederumi, izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
ex 9506	Golfa nūjas un to daļas:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr golfa nūju galvu izgatavošanai var izmantot pēc aptuvenas formas izveidotus klučus.

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
ex 96. nodaļa	Dažādi izstrādājumi; izņemot:	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem vai ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
9601 un 9602	Apstrādāts ziloņkauls, kauls, bruņurupuča bruņas, ragi, briežu ragi, koraļļi, perlamutrs un citādi dzīvnieku izcelsmes materiāli griešanai un izstrādājumi no šiem materiāliem (ieskaitot veidnēs darinātus izstrādājumus). Apstrādāti augu vai minerālu materiāli griešanai un izstrādājumi no šiem materiāliem; veidnētie vai grieztie izstrādājumi no vaska, stearīna, dabiskajiem sveķiem vai dabiskā kaučuka, veidošanas pastām un citādi veidnētie vai grieztie izstrādājumi, kas citur nav minēti un iekļauti; apstrādāts želatīns, nesacietējis (izņemot želatīnu, kas minēts pozīcijā 3503) un izstrādājumi no nesacietējuša želatīna	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
9603	Slotas, sukas (tostarp sukas, kas ir mehānismu, ierīču vai transportlīdzekļu daļas), ar roku darbināmi mehāniskie bezmotora grīdas tīrītāji, beržamās sukas, spalvu slotas un putekļu slotiņas; zari un saišķi, kas sagatavoti slotu vai suku izgatavošanai; krāsotāju spilventiņi un veltnīši; gumijas skrāpji (izņemot rullīšu veida skrāpjus)	Ražošana, kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas.
9605	Ceļojuma komplekti, ko izmanto personiskai higiēnai, šūšanai, drēbju vai apavu tīrīšanai	Katram priekšmetam no komplekta jāatbilst noteikumiem, kas uz to attiektos, ja tas nebūtu ietverts komplektā. Tomēr drīkst iekļaut arī nenoteiktas izcelsmes ražojumus, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas

Harmonizētās sistēmas pozīcija	Izstrādājuma apraksts	Kvalifikācijas darbība (nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu)
(1)	(2)	(3)
9606	Pogas, spiedpogas, spraudpogas, pogu veidnes un citas šo izstrādājumu daļas; pogu sagataves	Ražošana: – no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, un – kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas
9608	Lodišu pildspalvas; rakstāmie un marķieri ar filca vai cita poraina materiāla smaili; pildspalvas un tamlīdzīgi rakstāmie; kopēšanas spalvas; izbīdāmie skrūvjuveida zīmuļi vai slīdzīmuļi; spalvaskāti, zīmuļturi un tamlīdzīgas preces; to detaļas (arī uzgaļi un piespraudes), izņemot tās, kas iekļautas pozīcijā 9609	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem. Tomēr var izmantot rakstāmspalvas vai to smailos galus, kas klasificēti paša ražojuma pozīcijā.
9612	Rakstāmmašīnu lentes vai tamlīdzīgas lentes, piesūcinātas ar tinti vai citādi apstrādātas nospiedumu iegūšanai, spolēs, kasetēs vai bez tām; zīmogspilveni, ar tinti piesūcināti vai nepiesūcināti, kārbīnās vai bez tām	Ražošana: – no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem, un – kurā visu izmantoto materiālu vērtība nepārsniedz 70 % no ražojuma ražotāja cenas
9613 20	Ar gāzi darbināmas, atkārtoti uzpildāmas kabatas šķiltavas	Ražošana, kurā izmantoto pozīcijas 9613 materiālu kopējā vērtība nepārsniedz 30 % no ražojuma ražotāja cenas
9614	Pīpes (ieskaitot pīpju galviņas), cigāru vai cigarešu iemuši, un to daļas	Ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem.
97. nodaļa	Mākslas darbi, kolekcionēšanas un antikvārie priekšmeti	Ražošana no jebkurā pozīcijā, izņemot paša ražojuma pozīciju, klasificētiem materiāliem

-
- (1) Skatīt 4.2. ievadpiezīmi.
- (2) Īpašos nosacījumus saistībā ar "specifiskiem procesiem" skatīt 8.1. un 8.3. ievada piezīmē.
- (3) Īpašos nosacījumus saistībā ar "specifiskiem procesiem" skatīt 8.2. ievada piezīmē.
- (4) Ja ražojumi sastāv no materiāliem, kuri klasificēti gan pozīcijā 3901 līdz 3906, gan pozīcijā 3907 līdz 3911, tad šis ierobežojums attiecas tikai uz to materiālu grupu, kas ražojumā svara ziņā ir dominējošā.
- (5) Īpašos nosacījumus attiecībā uz izstrādājumiem, kas izgatavoti no vairākiem tekstilmateriāliem, skatīt 6. ievadpiezīmē.
- (6) Šo materiālu drīkst izmantot tikai to audumu ražošanā, kurus lieto papīra ražošanas mašīnās.
- (7) Skatīt 7. ievadpiezīmi.
- (8) *SEMI – Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated.*

II papildinājums

ATKĀPES PIETEIKUMA VEIDLAPA

1. GATAVĀ IZSTRĀDĀJUMA KOMERCAPRAKSTS

--

1.1. Muitas klasifikācija (HS kods)

--

2. NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLU KOMERCAPRAKSTS

--

2.1. Muitas klasifikācija (HS kods)

--

3. PAREDZAMĀIS IKGADĒJAIS EKSPORTA DAUDZUMS UZ SAVIENĪBU (IZTEIKTS SVARĀ, IZSTRĀDĀJUMU SKAITĀ, METROS VAI CITĀ MĒRVIENĪBĀ)

--

4. GATAVO IZSTRĀDĀJUMU VĒRTĪBA

--

5. NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLU VĒRTĪBA

--

6. NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLU IZCELSME

--

**7. PAMATOJUMS, KĀPĒC NAV IESPĒJAMS PANĀKT IZCELSMES NOTEIKUMU
IZPILDI GATAVAJAM IZSTRĀDĀJUMAM**

--

8. LAIKPOSMS, UZ KĀDU TIEK PIEPRASĪTA ATKĀPE

No dd/mm/gggg līdz dd/mm/gggg

9. IESPĒJAMIE PASĀKUMI, LAI ATKĀPE NEBŪTU VAJADZĪGA

--

10. INFORMĀCIJA PAR UZŅĒMUMU

Attiecīgā uzņēmuma kapitāla struktūra / Veikto vai paredzēto ieguldījumu apmērs / Nodarbināto vai paredzēto darbinieku skaits

III papildinājums

PIETEIKUMS REĢISTRĒTA EKSPORTĒTĀJA STATUSA IEGŪŠANAI
eksportētāju reģistrācijai AZT saistībā ar Aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas
Savienību

1. Eksportētāja vārds/nosaukums, pilna adrese un valsts, kontaktinformācija, TIN.
2. Papildu kontaktinformācija, ja pieejama, ieskaitot tālruna un faksa numuru, kā arī e-pasta adresi (fakultatīvi).
3. Norādīt, vai jūsu galvenā darbības joma ir ražošana vai tirdzniecība.
4. Indikatīvs to preču apraksts, kas atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, tostarp indikatīvs harmonizētās sistēmas pozīciju saraksts (vai nodaļu saraksts, ja uz tirgotajām precēm attiecas vairāk nekā divdesmit harmonizētās sistēmas pozīciju).

5. Eksportētāja apņemšanās

Apakšā parakstījusies persona ar šo:

- deklarē, ka sniegtie dati ir pareizi,
- apliecina, ka iepriekšējā reģistrācija nav anulēta; pretējā gadījumā apliecina, ka situācija, kas izraisījusi anulēšanu, ir novērsta;
- apņemas sagatavot paziņojumus par izcelsmi tikai par precēm, kas atbilst preferenciāla režīma piemērošanai, un ievērot izcelsmes noteikumus, kas šādām precēm noteikti šajā pielikumā;
- apņemas veikt pienācīgu tādu preču ražošanas/piegādes komerciālo grāmatvedības uzskaiti, kuras atbilst preferenciāla režīma nosacījumiem, un glabāt to vismaz trīs gadus no tā kalendārā gada beigām, kurā paziņojums par izcelsmi sagatavots;
- apņemas nekavējoties informēt kompetento iestādi par izmaiņām, kas radušās eksportētāja reģistrācijas datus, kopš iegūts reģistrētā eksportētāja numurs;
- apņemas sadarboties ar kompetento iestādi;
- apņemas pieņemt visas pārbaudes, kas skar eksportētāja paziņojumu par izcelsmi pareizību, tostarp Eiropas Komisijas vai dalībvalstu iestāžu veiktu uzskaites pārbaudi un telpu apmeklējumu;
- apņemas lūgt anulēt savu reģistrāciju sistēmā, ja vairs neatbilst nosacījumiem, kas jāievēro, lai eksportētu preces saskaņā ar šo lēmumu;
- apņemas lūgt anulēt savu reģistrāciju sistēmā, ja vairs neplāno eksportēt šādas preces saskaņā ar šo lēmumu.

Vieta, datums, pilnvarotā parakstītāja paraksts, vārds un amats⁽¹⁾

6. Eksportētāja iepriekšēja un informēta piekrišana, ka tā datus publicē publiski pieejamā tīmekļa vietnē

Apakšā parakstījusies persona ar šo ir informēta, ka šajā deklarācijā sniegto informāciju var darīt zināmu sabiedrībai, publicējot to publiski pieejamā tīmekļa vietnē. Apakšā parakstījusies persona piekrīt šīs informācijas publicēšanai publiski pieejamā tīmekļa vietnē. Apakšā parakstījusies persona, nosūtot pieprasījumu par reģistrāciju atbildīgajām kompetentajām iestādēm, var atsaukt piekrišanu šīs informācijas publicēšanai publiski pieejamā tīmekļa vietnē.

Vieta, datums, pilnvarotā parakstītāja paraksts, vārds un amats ⁽¹⁾

7. Aile paredzēta kompetentās iestādes oficiālai lietošanai

Pieteikuma iesniedzējs reģistrēts ar šādu numuru:

Reģistrācijas numurs: _____

Reģistrācijas datums _____

Datums, no kura reģistrācija ir derīga _____

Paraksts un zīmogs ⁽¹⁾ _____

Informatīva piezīme
par sistēmā iekļauto personas datu aizsardzību un apstrādi

1. Ja Eiropas Komisija apstrādā personas datus, kas iekļauti šajā pieteikumā reģistrēta eksportētāja statusa iegūšanai, tad piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725⁽²⁾. Ja AZT kompetentās iestādes īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679⁽³⁾, minēto regulu piemēro attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, kas iekļauti šajā pieteikumā reģistrēta eksportētāja statusa iegūšanai.
2. Personas datus saistībā ar pieteikumu reģistrēta eksportētāja statusa iegūšanai apstrādā Padomes Lēmuma 2013/755/ES⁽⁴⁾ nolūkā. 1. punktā minētās regulas ir juridiskais pamats personas datu apstrādei attiecībā uz pieteikumu reģistrēta eksportētāja statusa iegūšanai.
3. AZT kompetentā iestāde, kurā iesniegts pieteikums, ir par REX sistēmas datu apstrādi atbildīgais datu pārzinis.
AZT kompetento iestāžu saraksts ir publicēts Komisijas tīmekļa vietnē.
4. Piekļuvi visiem šā pieteikuma datiem piešķir, izmantojot lietotāja identifikāciju/paroli lietotājiem Komisijā, AZT kompetentajās iestādēs un muitas dienestos dalībvalstīs.
5. AZT kompetentās iestādes datus par anulēto reģistrāciju glabā REX sistēmā desmit kalendāros gadus. Šis laikposms sākas tā gada beigās, kurā notikusi reģistrācijas anulēšana.

6. Datu subjektam ir tiesības piekļūt datiem par sevi, kas tiks apstrādāti REX sistēmā, un vajadzības gadījumā tam ir tiesības labot, dzēst vai bloķēt minētos datus saskaņā attiecīgi ar Regulām (ES) 2018/1725 vai (ES) 2016/679. Visus pieprasījumus piešķirt tiesības piekļūt datiem, tos labot, dzēst vai bloķēt iesniedz attiecīgi par reģistrāciju atbildīgajām AZT kompetentajām iestādēm, kas šos pieprasījumus izskata. Ja reģistrēts eksportētājs ir iesniedzis Komisijai pieprasījumu izmantot minētās tiesības, Komisija pārsūta šādu pieprasījumu attiecīgo AZT kompetentajām iestādēm. Ja datu pārzinis reģistrētajam eksportētājam liedz minētās tiesības, reģistrētais eksportētājs šādu pieprasījumu iesniedz Komisijai, kas darbojas kā datu pārzinis. Komisijai ir tiesības labot, dzēst vai bloķēt datus.
7. Sūdzības var adresēt attiecīgajai valsts datu aizsardzības iestādei. Ja sūdzība attiecas uz datu apstrādi, ko veic Komisija, tā jāiesniedz Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam (EDAU) (<http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/>).

-
- (1) Ja pieteikumus, lai kļūtu par reģistrētu eksportētāju, iesniedz vai citu informācijas apmaiņu starp reģistrētajiem eksportētājiem un AZT kompetentajām iestādēm veic, izmantojot elektroniskās datu apstrādes metodes, tad 5., 6. un 7. ailē minēto parakstu un zīmogu aizstāj ar elektronisku autentifikāciju.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).
- (4) Padomes Lēmums 2013/755/ES (2013. gada 25. novembris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") (OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.).

IV papildinājums

PAZIŅOJUMS PAR IZCELSMI

Paziņojums par izcelsmi ir jāsagatavo katrā komercdokumentā, norādot eksportētāja un saņēmēja nosaukumu/vārdu un pilnu adresi, kā arī preču aprakstu un izdošanas datumu

Teksts franču valodā

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à EUR 10 000 ⁽¹⁾) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾ au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est ... ⁽³⁾

Teksts angļu valodā

The exporter (number of registered exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10 000 ⁽¹⁾) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾ according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is ... ⁽³⁾

-
- (1) Ja paziņojums par izcelsmi aizstāj citu paziņojumu, turpmākais preču turētājs, kas sagatavojis šādu paziņojumu, norāda savu vārdu un pilnu adresi, aiz kuras seko piebilde "acting on the basis of the statement on origin made out by [name and full address of the exporter in the OCT], registered under the following number [Number of Registered Exporter of the exporter in the OCT]".
- (2) Jānorāda produktu izcelsmes valsts. Ja paziņojums par izcelsmi pilnībā vai daļēji attiecas uz Seūtas un Meliljas izcelsmes izstrādājumiem šā pielikuma 46. panta nozīmē, eksportētājam minētie izstrādājumi skaidri jānorāda dokumentā, par kuru tiek sastādīts paziņojums, ierakstot simbolu "CM".
- (3) Attiecībā uz pilnībā iegūtiem izstrādājumiem ieraksta burtu "P"; attiecībā uz pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem izstrādājumiem ieraksta burtu "W" un aiz tā – preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas ("Harmonizētā sistēma") četru ciparu pozīciju, kas attiecas uz eksportēto izstrādājumu (piemēram, "W" 9618); Attiecīgā gadījumā iepriekš minēto aizstāj ar vienu no šādām norādēm:
- a) šā pielikuma 2. panta 2. punkta minētās kumulācijas vai šā pielikuma 7. pantā minētās divpusējās kumulācijas nolūkā: 'EU cumulation' vai 'cumul UE'; 'OCT cumulation' vai 'cumul PTOM';
 - b) šā pielikuma 8. pantā minētās kumulācijas ar EPN valsti gadījumā: 'cumulation with EPA country [valsts nosaukums]' vai 'cumul avec le pays APE [valsts nosaukums]';
 - c) šā pielikuma 9. pantā minētās kumulācijas ar VPS valsti gadījumā: 'cumulation with GSP country [valsts nosaukums]' vai 'cumul avec le pays SPG [valsts nosaukums]';
 - d) kumulācijas ar valsti, ar kuru Savienība ir noslēgusi brīvās tirdzniecības nolīgumu saskaņā ar šā pielikuma 10. pantu, gadījumā: 'extended cumulation with country [valsts nosaukums]' vai 'cumul étendu avec le pays [valsts nosaukums]'.

V papildinājums

PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA PAR IZSTRĀDĀJUMIEM,
KAM NAV PREFERENCIĀLAS IZCELSMES STATUSA

Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šajā faktūrrēķinā minētās preces..... (1)

ir ražotas (2)

un tajās ir šādas sastāvdaļas vai materiāli, kam nav EPN, AZT vai Eiropas Savienības izcelsmes
statusa preferenciālai tirdzniecībai:

..... (3) (4) (5)

.....

.....

..... (6)

Vajadzības gadījumā es apņemos muitas dienestiem sniegt pierādījumus, kas apliecina šīs
deklarācijas patiesumu.

..... (7) (8)

..... (9)

Skaidrojums

Piegādātāja deklarācija ir iepriekšminētais teksts, kas ir sagatavots saskaņā ar turpmāk minētajām zemspītras piezīmēm. Zemspītras piezīmes nav jāpārraksta.

- (1) – Ja deklarācija attiecas tikai uz dažām faktūrā minētajām precēm, tās skaidri jānorāda vai jāapzīmē un šis apzīmējums jānorāda deklarācijā šādā veidā: " šajā faktūrrēķinā minētās preces ar apzīmējumu ir ražotas".
Ja izmanto dokumentu, kas nav rēķins vai rēķina pielikums (skatīt šā pielikuma 27. panta 1. punktu), vārda "rēķins" vietā jānorāda attiecīgā dokumenta nosaukums.
- (2) Eiropas Savienībā, dalībvalstī, EPN valstī vai AZT.
- (3) Visos gadījumos jāsniedz apraksts. Aprakstam jābūt izsmeļošam un pietiekami detalizētam, lai ļautu noteikt attiecīgo preču tarifa klasifikācijas numuru.
- (4) Muitas vērtības jānorāda tikai tad, ja tās prasītas.
- (5) Izcelsmes valsts jānorāda tikai tad, ja tā prasīta. Jānorāda tikai preferenciālas izcelsmes valsts. Ja izcelsme nav preferenciāla, jānorāda "trešā valsts".
- (6) "un tām [Eiropas Savienībā] [dalībvalstī] [EPN valstī] [AZT] ir veikta šāda apstrāde", kam pievieno veiktās apstrādes aprakstu, ja šī informācija ir prasīta.
- (7) Vieta un datums. Attiecībā uz ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, kā minēts šā pielikuma 27. panta 2. punktā, pievieno šādu teikumu: "Šī deklarācija ir derīga visiem minēto preču sūtījumiem no uz".
- (8) Vārds un ieņemamais amats uzņēmumā.
- (9) Paraksts.

VI papildinājums

INFORMĀCIJAS SERTIFIKĀTS

1. Šajā papildinājumā iekļauto informācijas sertifikātu izmanto un iespiež vienā vai vairākās oficiālajās valodās, kurās sastādīts šis lēmums, un saskaņā ar eksportētājvalsts vai eksportētājteritorijas tiesību aktiem. Informācijas sertifikātus aizpilda vienā no šīm valodām. Ja tos aizpilda rokrakstā, izmanto tinti un raksta drukātiem burtiem. Tiem ir iespiests vai ierakstīts kārtas numurs, pēc kura tos var identificēt.
2. Informācijas sertifikāta izmērs ir 210 x 297 mm, garumā ir pieļaujama pielaide līdz plus 8 mm vai mīnus 5 mm. Papīram jābūt baltam, izmēriem atbilstīgam rakstāmpapīram, kas nesatur mehānisko celulozi un kā svars nav mazāks par 25g/m².
3. Valsts pārvaldes iestādes var paturēt tiesības pašas iespiest veidlapas vai ļaut tās iespiest apstiprinātās tipogrāfijās. Pēdējā minētajā gadījumā uz katras veidlapas jābūt norādei par šādu apstiprinājumu. Uz veidlapām jābūt tipogrāfijas nosaukumam un adresei vai zīmei, pēc kuras tipogrāfiju var identificēt.

1. Piegādātājs ⁽¹⁾		INFORMĀCIJAS SERTIFIKĀTS, ko izmanto preferenciālai tirdzniecībai starp EIROPAS SAVIENĪBU un AZT	
2. Saņēmējs ⁽¹⁾			
3. Pārstrādātājs ⁽¹⁾		4. Valsts, kurā veikta apstrāde vai pārstrāde	
6. Importēšanas muitas iestāde ⁽¹⁾		5. Dienesta vajadzībām	
7. Importēšanas dokuments ⁽²⁾ Veidlapa..... Nr..... Sērija Datums			
PRECES			
8. Apzīmējumi, numuri, daudzums un iepakojumu veids	9. Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas attiecīgais pozīcijas/apakšpozīcijas numurs (HS kods)	10. Daudzums ⁽¹⁾	
		11. Vērtība ⁽⁴⁾	
IZMANTOTIE IMPORTĒTIE MATERIĀLI			
12. Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas attiecīgais pozīcijas/apakšpozīcijas numurs (HS kods)	13. Izcelsmes valsts	14. Daudzums ⁽³⁾	15. Vērtība ⁽²⁾⁽⁵⁾
16. Apstrādes vai pārstrādes veids			
17. Piezīmes			
18. MUITAS VĪZA Deklarācija apstiprināta: Dokuments Veidlapa Nr. Muitas iestāde Datums Oficiālais zīmogs (paraksts)		19. PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka šajā informācijas sertifikāta iekļautā informācija ir precīza. (vieta) (datums) (paraksts)	

⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾ Skatīt zemsvītras piezīmes otrā pusē.

VERIFIKĀCIJAS PIEPRASĪJUMS	PĀRBAUDES REZULTĀTS
Es, parakstījies muitas ierēdnis, pieprasu šā informācijas sertifikāta autentiskuma un pareizības verifikāciju. (Vieta un datums) Oficiālais zīmogs (ierēdņa paraksts)	Veiktā pārbaude liecina, ka: a) šo informācijas sertifikātu izdevusi norādītā muitas iestāde un tajā ietvertā informācija ir pareiza (*). b) šis informācijas sertifikāts neatbilst autentiskuma un pareizības prasībām (skatīt pievienotās piezīmes) (*). (Vieta un datums) Oficiālais zīmogs (ierēdņa paraksts) (*) Nevajadzīgo svītrot

SAVSTARPĒJA NORĀDE

- (1) Persona vai uzņēmums un pilna adrese.
- (2) Informācija nav obligāta.
- (3) Kg, hl, m³ vai citas mērvienības.
- (4) Iesaiņojumu kopā ar tajā ietvertajām precēm uzskata par vienotu veselumu. Tomēr šis noteikums neattiecas uz iepakojumu, kas atšķiras no šāda izstrādājuma parastā iepakojuma un kam bez tā pielietojuma par iepakojumu ir atsevišķa pastāvīga vērtība.
- (5) Vērtība ir jānorāda saskaņā ar izcelsmes noteikumiem.

III PIELIKUMS

PREFERENČU PAGaidu ATCELŠANA

1. pants

Preferenču atcelšanas principi

1. Šā lēmuma 44. pantā paredzēto preferenciālo režīmu var uz laiku atcelt attiecībā uz visiem vai konkrētiem AZT izcelsmes izstrādājumiem, ja notiek:
 - a) krāpšana;
 - b) pārkāpumi vai sistemātiska neatbilstība vai nespēja nodrošināt atbilstību produktu izcelsmes noteikumiem un ar tiem saistītajām procedūrām; vai
 - c) nespēja nodrošināt šā panta 2. punktā un II pielikuma V sadaļā minēto administratīvo sadarbību, kas nepieciešama šā lēmuma 44.–50. pantā minēto noteikumu īstenošanai un pārraudzībai.
2. Administratīvā sadarbība, kas minēta 1. punktā, cita starpā paredz, ka AZT veic šādas darbības:
 - a) paziņo Komisijai un atjaunina informāciju, kas vajadzīga izcelsmes noteikumu īstenošanai un to pārraudzībai;
 - b) palīdz Savienībai, pēc dalībvalstu muitas dienestu pieprasījuma veicot preču izcelsmes apliecinājuma turpmāku pārbaudi un savlaicīgi paziņojot tās rezultātus;
 - c) veic vai organizē atbilstošus izmeklēšanas pasākumus, lai noteiktu un novērstu izcelsmes noteikumu pārkāpšanu;

- d) palīdz Savienībai, ciešā sadarbībā ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm atļaujot Komisijai veikt Savienības izmeklēšanas savā teritorijā, lai pārbaudītu dokumentu autentiskumu vai informācijas pareizību saistībā ar šā lēmuma 44. pantā minēto režīmu piešķirtajām priekšrocībām;
- e) ievēro izcelsmes noteikumus vai nodrošina atbilstību izcelsmes noteikumiem attiecībā uz kumulāciju II pielikuma 7.–10. panta nozīmē;
- f) palīdz Savienībai pārbaudīt rīcību, ja pastāv pieņēmums par krāpšanu, kas saistīta ar izcelsmi. Pieņēmumu par krāpšanu var izdarīt, ja izstrādājumu imports saskaņā ar šajā lēmumā paredzēto preferenciālo režīmu ievērojami pārsniedz saņēmējas AZT parasto eksporta līmeni.

2. pants

Preferenciālā režīma atcelšana

- 1. Komisija var uz laiku atcelt šajā lēmumā paredzēto preferenciālo režīmu attiecībā uz visiem vai konkrētiem saņēmējvalsts izcelsmes izstrādājumiem, ja tā uzskata, ka pastāv pietiekami pierādījumi, ka pagaidu atcelšana būtu pamatota šā pielikuma 1. panta 1. un 2. punktā minēto iemeslu dēļ, ar noteikumu, ka iepriekš tā:
 - a) ir apspriedusies ar šā lēmuma 90. pantā minēto komiteju saskaņā ar 4. punktā minēto procedūru;
 - b) ir aicinājusi dalībvalstis veikt vajadzīgos piesardzības pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses un/vai nodrošinātu, ka saņēmējvalsts ievēro savas saistības; un

- c) ir publicējusi paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ka pastāv pamats šaubām par preferenciālā režīma piemērošanu un/vai par to, ka saņēmējvalsts izpilda savas saistības, kas var likt apšaubīt tās tiesības turpināt gūt labumu no šā lēmuma sniegtajām priekšrocībām.

Komisija informē attiecīgo AZT par jebkuru saskaņā ar šo punktu pieņemto lēmumu, pirms tas stājas spēkā. Komisija par to paziņo arī šā lēmuma 88. pantā minētajai komitejai.

2. Pagaidu atcelšanas ilgums nepārsniedz sešus mēnešus. Minētā termiņa beigās Komisija pieņem lēmumu par to, vai pagaidu atcelšanu izbeigt, iepriekš informējot šā lēmuma 88. pantā minēto komiteju, vai pagarināt pagaidu atcelšanas ilgumu saskaņā ar šā panta 1. punktā minēto procedūru.
3. Dalībvalstis paziņo Komisijai visu attiecīgo informāciju, kas var pamatot preferenču atcelšanu, atcelšanas pagarināšanu vai pārtraukšanu.

IV PIELIKUMS

AIZSARDZĪBAS UN UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRAS

1. pants

Definīcijas saistībā ar uzraudzības un aizsardzības pasākumiem

Lai piemērotu šā pielikuma 2.–10. pantu saistībā ar uzraudzības un aizsardzības pasākumiem,

- a) "līdzīgs izstrādājums" ir izstrādājums, kas ir identisks, proti, no visiem aspektiem vienāds ar attiecīgo izstrādājumu, vai arī, ja šāda izstrādājuma nav, ar to saprot citu izstrādājumu, kura īpašības ir ļoti līdzīgas attiecīgā izstrādājuma īpašībām, kaut arī tas nav identisks no visiem aspektiem;
- b) "ieinteresētās personas" ir personas, kas iesaistītas šā pielikuma 2. panta 1. punktā minēto izstrādājumu un līdzīgu vai tieši konkurējošu izstrādājumu importa ražošanā, izplatīšanā un/vai pārdošanā;
- c) "nopietnas grūtības" pastāv tad, ja Savienības ražotāju ekonomiskais un/vai finanšu stāvoklis pasliktinās.

2. pants

Aizsardzības pasākumu principi

1. Ja AZT izcelsmes izstrādājumu, kas minēts šā lēmuma 44. pantā, importē tādā daudzumā un/vai par tādām cenām, kas līdzīgu vai tieši konkurējošu izstrādājumu ražotājiem Savienībā rada vai draud radīt nopietnas grūtības, tad var veikt vajadzīgos aizsardzības pasākumus saskaņā ar turpmāk tekstā izklāstītajiem noteikumiem.

2. Šā panta 1. punkta īstenošanas nolūkā priekšroka ir tādiem pasākumiem, kas vismazāk traucētu asociācijas darbību. Šie pasākumi nedrīkst pārsniegt to, kas ir noteikti nepieciešams, lai novērstu radušās grūtības. Tie nedrīkst pārsniegt ar šo lēmumu piešķirtā preferenciālā režīma atcelšanu.
3. Veicot vai grozot aizsardzības pasākumus, īpašu uzmanību pievērš iesaistīto AZT interesēm.

3. pants

Procedūras sākšana

1. Komisija izvērtē, vai jāveic aizsardzības pasākumi, ja ir pietiekami daudz *prima facie* pierādījumu, ka ir izpildīti šā pielikuma 2. panta nosacījumi.
2. Izmeklēšanu sāk pēc dalībvalsts, jebkuras juridiskas personas vai apvienības, kas nav juridiska persona un kas darbojas Savienības ražotāju vārdā, pieprasījuma vai pēc Komisijas iniciatīvas, ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami daudz *prima facie* pierādījumu, kuri konstatēti, balstoties uz šā pielikuma 2. pantā minētajiem faktoriem, un kuri pamato šādu izmeklēšanas sākšanu. Pieprasījumā sākt izmeklēšanu iekļauj pierādījumus, ka ir izpildīti šā pielikuma 2. pantā noteiktie nosacījumi aizsardzības pasākuma piemērošanai. Pieprasījumu iesniedz Komisijai. Ciktāl iespējams, Komisija pārbauda pieprasījumā ietvertu pierādījumu precizitāti un atbilstību, lai noteiktu, vai ir pietiekami *prima facie* pierādījumi, lai pamatotu izmeklēšanas sākšanu.

3. Ja izrādās, ka ir pietiekami *prima facie* pierādījumi, lai pamatotu procedūras sākšanu, Komisija publicē paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Procedūru sāk mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas saskaņā ar 2. punktu. Ja sāk izmeklēšanu, paziņojumā norāda visu vajadzīgo informāciju par procedūru un termiņiem, tostarp iespēju vērsties pie Eiropas Komisijas Tirdzniecības ģenerāldirektorāta uzklauššanas amatpersonas.
4. Noteikumi un procedūras par izmeklēšanas veikšanu ir izklāstīti šā pielikuma 4. pantā.
5. Ja to pieprasa AZT iestādes, tad, neskarot šajā pantā minētos termiņus, tiek organizētas trīspusējas apspriedes, kas minētas šā lēmuma 14. pantā. Trīspusējo apspriežu darba rezultātus nosūta konsultatīvajai komitejai.

4. pants

Izmeklēšana

1. Pēc procedūras sākšanas Komisija sāk izmeklēšanu. Panta 3. punktā minētais laikposms sākas dienā, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē lēmumu par izmeklēšanas sākšanu.
2. Komisija var pieprasīt, lai dalībvalstis tai sniedz informāciju, un dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai apmierinātu jebkuru šādu pieprasījumu. Ja minētā informācija izraisa vispārēju interesi un nav konfidenciāla šā pielikuma 9. panta nozīmē, to iekļauj datnēs, kas nav konfidenciālas, kā noteikts 8. punktā.
3. Izmeklēšanu pabeidz divpadsmit mēnešos pēc tās sākšanas.

4. Komisija iegūst visu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izdarītu konstatējumu par šā pielikuma 2. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, un, ja uzskata par vajadzīgu, cenšas pārbaudīt minēto informāciju.
5. Izmeklēšanā Komisija novērtē visus objektīvi un kvantitatīvi nosakāmos atbilstošos faktorus, kuri ietekmē Savienības ražošanas nozares situāciju, jo īpaši tirgus daļu un pārdošanas apjomu, ražošanas apjomu, ražīguma, jaudu izmantošanas, peļņas un zaudējumu, kā arī nodarbinātības izmaiņas. Šis uzskaitījums nav visaptverošs, un Komisija var ņemt vērā arī citus atbilstīgus faktorus.
6. Ieinteresētās personas, kas pieteikušās termiņā, kas noteikts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā, un attiecīgās AZT pārstāvji pēc rakstiska lūguma var pārbaudīt visu informāciju, kas Komisijai iesniegta saistībā ar izmeklēšanu, izņemot iekšējo dokumentāciju, ko sagatavojušas Savienības vai tās dalībvalstu iestādes, ar nosacījumu, ka minētā informācija ir būtiska viņu lietas izklāstā un nav konfidenciāla šā pielikuma 9. panta nozīmē, un ka Komisija to izmanto izmeklēšanā. Ieinteresētās personas, kas pieteikušās, var Komisijai darīt zināmu savu viedokli par attiecīgo informāciju. Minēto viedokli ņem vērā, ja ir pietiekami *prima facie* pierādījumi.
7. Komisija nodrošina, lai visi izmeklēšanā izmantotie dati un statistika būtu pieejami, saprotami, pārredzami un pārbaudāmi.
8. Komisija uzklausa ieinteresētās personas, jo īpaši, ja tās termiņā, kas noteikts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā, iesniegušas rakstisku pieteikumu ar norādi, ka izmeklēšanas iznākums faktiski var ietekmēt šīs personas un ka pastāv īpaši iemesli tās uz klausīt. Komisija šīs personas uzklausa arī turpmāk, ja ir īpašs pamatojums to darīt.

9. Ja informāciju neiesniedz Komisijas noteiktajā termiņā vai tiek būtiski kavēta izmeklēšana, atzinumus var sniegt uz pieejamo faktu pamata. Ja Komisija konstatē, ka kāda ieinteresētā persona vai trešā persona tai sniegusi nepatiesu vai maldinošu informāciju, tā neņem vērā minēto informāciju un var izmantot pieejamos faktus.
10. Komisija rakstiski informē attiecīgo AZT par izmeklēšanas sākšanu.

5. pants

Iepriekšējas uzraudzības pasākumi

1. Uz šā lēmuma 44. pantā minētajiem AZT izcelsmes izstrādājumiem var attiecināt īpašu uzraudzību.
2. Iepriekšējas uzraudzības pasākumus Komisija pieņem saskaņā ar šā lēmuma 90. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru.
3. Iepriekšējas pārraudzības pasākumi ir spēkā ierobežotu laiku. Ja vien nav paredzēts citādi, tie zaudē spēku otrā sešu mēnešu laikposma beigās pēc pirmajiem sešiem mēnešiem, kurā šie pasākumi ieviesti.
4. Komisija un AZT kompetentās iestādes nodrošina uzraudzības pasākumu efektivitāti, ieviešot administratīvās sadarbības metodes, kas izklāstītas II un III pielikumā.

6. pants

Pagaidu aizsardzības pasākumu noteikšana

1. Pienācīgi pamatotos steidzamos gadījumos, kas saistīti ar Savienības ražotāju ekonomiskā un/vai finanšu stāvokļa pasliktināšanos, ko būtu sarežģīti labot, var noteikt pagaidu pasākumus. Pagaidu pasākumus nepiemēro ilgāk par 200 dienām. Pagaidu pasākumus Komisija pieņem saskaņā ar šā pielikuma 90. panta 4. punktā minēto konsultēšanās procedūru. Nenovēršamu, steidzamu iemeslu gadījumos Komisija pieņem tūlītēji piemērojamus pagaidu aizsardzības pasākumus saskaņā ar šā lēmuma 90. panta 6. punktā minēto procedūru.
2. Ja pagaidu aizsardzības pasākumus atceļ, jo izmeklēšana liecina, ka nav izpildīti 2. pantā izklāstītie nosacījumi, visus minēto pagaidu pasākumu rezultātā iekasētos muitas nodokļus atmaksā automātiski.

7. pants

Galīgo pasākumu noteikšana

1. Ja galīgi konstatētie fakti liecina, ka nav izpildīti 2. pantā izklāstītie nosacījumi, Komisija pieņem lēmumu par izmeklēšanas un procedūras izbeigšanu saskaņā ar 4. pantā minēto pārbaudes procedūru. Komisija, pienācīgi ņemot vērā konfidenciālas informācijas aizsardzību 9. panta nozīmē, publicē ziņojumu, kurā sniedz konstatējumus un pamatotus secinājumus, kas izdarīti par visiem attiecīgajiem faktiskajiem un juridiskajiem jautājumiem.

2. Ja galīgi konstatētie fakti liecina, ka ir izpildīti 2. pantā izklāstītie nosacījumi, Komisija saskaņā ar šā pielikuma 4. pantā minēto pārbaudes procedūru pieņem lēmumu, ar kuru nosaka galīgos aizsardzības pasākumus. Komisija, pienācīgi ņemot vērā konfidencialas informācijas aizsardzību 9. panta nozīmē, publicē ziņojumu ziņojumu ar to būtisko faktu un apsvērumu kopsavilkumu, kuri attiecas uz aizsardzības pasākumu noteikšanu, un nekavējoties informē AZT iestādes par lēmumu veikt vajadzīgos aizsardzības pasākumus.

8. pants

Aizsardzības pasākumu ilgums un pārskatīšana

1. Aizsardzības pasākums paliek spēkā tikai tik ilgi, cik vajadzīgs, lai novērstu vai labotu nopietnu kaitējumu un atvieglinātu pielāgošanos. Minētais laikposms nepārsniedz trīs gadus, ja vien netiek pagarināts saskaņā ar 2. punktu.
2. Sākotnējo aizsardzības pasākuma termiņu izņēmuma kārtā var pagarināt līdz diviem gadiem, ja ir noteikts, ka aizsardzības pasākums ir joprojām vajadzīgs, lai novērstu vai labotu nopietnas grūtības.
3. Pirms ikviena pagarinājuma atbilstīgi 2. punktam jāveic izmeklēšana, ko veic pēc dalībvalsts, jebkuras juridiskas personas vai asociācijas, kas nav juridiska persona un kas rīkojas Savienības ražošanas nozares vārdā, pieprasījuma vai pēc Komisijas iniciatīvas, ja ir pietiekami daudz *prima facie* pierādījumu, ka aizsardzības pasākums vēl joprojām ir vajadzīgs.
4. Paziņojumu par izmeklēšanas sākšanu publicē saskaņā ar 4. pantu, un aizsardzības pasākums paliek spēkā līdz izmeklēšanas rezultāta paziņošanas. Izmeklēšanu veic un visus lēmumus par pagarinājumu atbilstīgi šā panta 2. punktam pieņem saskaņā ar 6. un 7. pantu.

9. pants
Konfidencialitāte

1. Saskaņā ar šo lēmumu saņemto informāciju izmanto tikai tam mērķim, kuram tā pieprasīta. Bez informācijas sniedzēja īpašas atļaujas neizpauž nedz konfidenciālu informāciju, nedz arī konfidenciāli sniegtu informāciju, kas saņemta saskaņā ar šo lēmumu.
2. Katrā pieprasījumā ievērot konfidencialitāti norāda iemeslus, kāpēc informācija ir konfidenciāla. Taču, ja informācijas sniedzējs nevēlas to darīt publiski pieejamu, kā arī neatļauj to izpaust ne kopumā, ne arī konspektīvi un ja tiek uzskatīts, ka konfidencialitātes pieprasījums nav pamatots, tad attiecīgo informāciju var neņemt vērā.
3. Informāciju katrā ziņā uzskata par konfidenciālu, ja tās izpaušana varētu būtiski negatīvi ietekmēt informācijas sniedzēju vai šādas informācijas avotu.
4. Šā panta 1.–4. punkts neliedz Savienības iestādēm atsaukties uz vispārpieejamu informāciju un jo īpaši uz iemesliem, pamatojoties uz kuriem pieņemti lēmumi saskaņā ar šo lēmumu. Minētās iestādes tomēr ņem vērā attiecīgo fizisko un juridisko personu likumīgās intereses neatklāt noslēpumus, kas saistīti ar to darbīumdarbību.
